

NOVI TEHNIK

GLASILO OBČINSKIH ORGANIZACIJ SZDL CELJE, LAŠKO, SLOVENSKE KONJICE, ŠENTJUR, ŠMARJE PRI JELSAH IN ŽALEC

S sprejema članov delovne skupine LIK Savinja, letošnjih nagrajencev sklada Borisa Kraigherja. Od leve proti desni: Oton Rak, Stefan Leskovšek, Ivan Petauer in Franjo Novak. Pozdravne besede je izrekel predsednik medobčinskega odbora Gospodarske zbornice Slovenije za celjsko območje, Janez Lenasi.

LETA 2000

ŽALEC 15.000 PREBIVALCEV

SPREJEM ZA NAGRAJENCE SKLADA BORISA KRAIGHERJA

Ni naključje, če v zadnjem obdobju več kot prej pišemo in slišimo o uspešnem delu kolektiva Lesno industrijskega kombinata Savinja v Celju. Pričelo se je julija lani, ko je kolektiv dobil visoko celjsko občinsko družbeno priznanje — Šlandrovo na grado. V počastitev lanskega praznika republike so pri LIK Savinja izročili namenu največjo furnirnico na Balkanu. Sledila je integracija z LIP Les v Ptuj in četrtega januarja letos še nagrada sklada Borisa Kraigherja. To visoko slovensko priznanje za izredne dosežke na gospodarskem področju je sprejela delovna skupina tega kolektiva, skupina, ki jo sestavljajo Stefan Leskovšek, Franjo Novak, Ivan Petauer in Oton Rak.

Nagrajence je v ponedeljek

opoldne povabil na sprejem tudi Medobčinski odbor Gospodarske zbornice Slovenije za celjsko območje. Sprejema so se udeležili mnogi najvidnejši predstavniki družbenopolitičnih organizacij celjske občine in regije.

Ob tej priložnosti je spregovoril predsednik medobčinskega odbora Gospodarske zbornice za celjsko območje, Janez Lenasi, ki je med drugim dejal, da služi delovna organizacija LIK Savinja kot zgled sinteze strokovnega in samoupravnega vodenja podjetja, ki je nesporno pokazalo nadpovprečno učinkovitost pri uresničevanju smotrnega gospodarjenja in investiranja.

»Dognan model pravičnega in učinkovitega pristopa investiranja v tej delovni organizaciji je lahko drugim za

zgod in spodbudo. Pomen dobrega gospodarjenja in učinkovitega investiranja v LIK Savinja pa ne predstavlja le funkcijo uspešnosti občine ali regije, temveč sega preko meja naše širše domovine. S povečanjem izvoza bo znatno ugodnejša plačilna bilanca delovne organizacije in širše gospodarske sredine. Zagotovo pa aktivnost LIK Savinje z dosedanjimi investicijami ni zaključena in se bo nadaljevala z materializacijo novih izboljšav itd.

Člani delovne skupine v LIK Savinja so sprejeli Kraigherjevo nagrado in diplome za izjemne dosežke trajnega značaja, s katerimi so utrdili pozicije delovne organizacije in prispevali k njenemu razvoju v materialnem smislu in v poglavitni samo-

uprave.

Nedvomna je ugotovitev, da dosežki na področju nove predelave lesa, oplemeniteni s domačimi inovacijami, predstavljajo zadnji korak na lestvici tehnične kulture lesne predelave. Objekt nove furnirnice pa je le del realiziranega programa. Nov način in kakovost proizvodnje serijskega programa »Mozalka« in »Savinja« sta v tem kolektivu tesno povezana z aktivnostjo nagrajene četvorice.

Ko se je za pozornost in pozdravne besede zahvalil Ivan Petauer, glavni direktor LIK Savinja, je poudaril, da je ta nagrada hkrati priznanje za uspešno delo celotnega kolektiva in da hkrati tudi obvezuje, da bo delo teklo naprej po zastavljeni poti.

M. BOŽIČ

Z UREDNIKOVE MIZE

Obljuba dela dolg in v tej številki pričenjamo z novim romanom v nadaljevanju pod naslovom Očetova krivda. S tem t.pamo, da bomo zadovoljili številne bralke in bralce, saj smo prejeli veliko pism, ko ste nas spraševali kdaj nov roman. Za Laščane pa bo še posebej zanimivo nadaljevanje iz preteklosti njihovega kraja, ko je bila vsaka peta hiša pravzaprav gostišče.

Tudi tokrat vam tednik na 24 straneh prinaša vrsto prispevkov iz vseh krajev našega območja. Med temi so tudi vaša pisma. Zato vas naj povabim — pismom bomo vedno skušali odmeriti čimveč prostora, da nam predlagate, kaj bi v našem in vašem tedniku še zapisali, da nas opozorite na probleme, ki vas mučijo, hkrati pa tudi na dobre stvari iz življenja.

MILAN SENICAR

PROMET

ČRNI ZAČETEK 1978

ZAKAJ SMO SUBJEKTIVNI FAKTOR?

Ni še dolgo tega, ko smo dvignili kozarce, si stisnili roke, se objeli in poljubili ter izrekli — SREČNO 78! Ob tem smo si zaželeli tudi zdravja in miru! Za vse nas in povsod drugod!

Ko pišem tole poročilo je ponedeljek, 9. januar. Torej, komaj DEVET dni od vseh

izrečenih želja za boljše letošnje leto!

Zal so se naše želje in napovedi že po nekaj dneh vsaj na prometnem področju izjalovile. Izjalovile do te mere, da naše ceste vse bolj postajajo pokopališča. Pa ne ceste zaradi cest ali avtomobilov, ampak zaradi subjektivnega faktorja ali bolje in naravnije povedano — ČLOVEKA!

Med mnogimi nesrečami lažjimi in hujšimi telesnimi poškodbami je bilo na cestah UJV Celje kar pet takšnih nesreč, ki so že ob rojstvu novega leta zahtevale OSEM človeških življenj. Pri tem pa je najpomembnejše — če to sploh ob smrti lahko je! — da je večina mrtvih MRTVIH po krivdi drugih! Torej: nekdo, ki je cesto uporabil za poligon, se je v preveliki hitrosti in še v kakšnem drugem stanju enkrat znašel na drugem vozništvu ter zadrl v nasproti vozeči avto. Prav v tem pa so bili ljudje, ki so vozili povsem normalno — mrtvi!

Inšpektor za promet pri UJV Celje Franc Stihler:

»Res, slabo smo startali. Lani je na naših cestah izgubilo življenje 134 ljudi, letos pa že v prvih dneh kar šest!

Če bomo tako nadaljevali, ne vem kaj bo. Najhujše je to, da je pri večini nesreč z najhujšim izidom — torej smrtnim — navzoč subjektivni faktor. To je najbolj zaskrbljujoče. Drugega ob tem ne morem reči kot to, naj se vsi zamislijo nad temi podatki in resnično prispevajo vsaj delček, da bi najhujše tragedije ublažili.

Zavedajmo se, da ceste in motorji avtomobilov niso tisti, ki se bodo prilagajali. Prilagajati se mora ČLOVEK! Promet na naših cestah je v vsakim dnem večji, prav zato pa mora biti tudi naša naloga, da smo na cestah čimbolj zbrani, budni, prisotni in skratka takšni, ki bomo preprečevali vse tragedije ter to, da se bodo naše ceste spreminjale prežgodaj za marsikatero ali vsako živopokopališče.

Pred tremi leti je umrla na naših cestah (cestah UJV Celje — op. p.) 155 ljudi, lani 134, letos v devetih dneh januarja že šest! To ni več opomin, to je že ukor za vse nas, ki smo na cestah! Zdaj ne poskušajmo več, ampak zdaj moramo preprečiti vse to, kajti človek ni bil rojen, da umira na cesti, še sploh pa ne, če po krivdi drugega!

TONE VRABL

SLOVENSKE KONJICE: NAJODGOVORNEJSI V SKUPŠČINI

V torek je bila v Slovenskih Konjicah seja predsedstva občinske konference Socialistične zveze, na kateri so obravnavali gradivo o oblikovanju delegacij pri volitvah ter o politiki izvajanja družbenega plana občine v letu 1978. Na seji so med drugim potrdili tudi listo evidentiranih kandidatov za opravljanje najodgovornejših funkcij v skupščini občine po volitvah v mesecu marcu. Tako so podprli predlog, da bi v naslednjem obdobju opravljal funkcijo predsednika skupščine občine Franc Ban, podpredsednika skupščine Mirko Klemen, funkcijo predsednika zbora krajevnih skupnosti Maks Skarlovnik, predsednik zbora krajevnih skupnosti Polde Rihtaršič, predsednika družbenopolitičnega zbora Tone Leban, predsednika izvršnega sveta občinske skupščine Marija Poličar in podpredsednika izvršnega sveta Drago Klima. Člani predsedstva so potrdili tudi listov kandidatov za ostale člane izvršnega sveta.

DS

CELJE

PRIZNANJE, KI OBVEZUJE

NOVI OBJEKTI NA ROBU DOLINE, OHRANITI ZEMLJO

Med pomembnimi uspehi, ki so jih v preteklem letu zabeležili v žalski občini, velja omeniti tudi sprejetje urbanističnega plana. Načrt pomeni osnovo za uresničevanje politike urejanja prostora v naslednjih letih. V njem je opredeljena vloga Žalca v regiji in kot občinskega središča, vloga vodilnih naselij širših območij, med pomembnejše naloge pa sodi tudi ohranitev kvalitete obdelovalne zemlje. Načrt zajema med drugim tudi uravnoteženo razporeditev osnovne infrastrukture.

Zalec naj bi znotraj dosedanjih mej zazidljivosti štel največ 15.000 prebivalcev, nova naselja bodo širila na rob doline pri Ložnici in Gotovljah. V centru mesta bodo razvili tiste dejavnosti, ki so najbolj značilne za občinsko središče. Glade na to, da je

Zalec vedno bolj pomemben tudi v regiji in širšem prostoru, bodo razvijali še nekatere druge objekte, ki naj bi bili predvsem nekakšni dopolnilni programi sosednjih centrov. Mislimo na razne specializirane trgovine s kmetijskimi stroji, veleblagovnice z možnostmi parkiranja, specializirane uslužnostne dejavnosti, raziskovalno dejavnost Inštituta za hmeljarstvo in pivovarstvo, specializirano strokovno šolstvo ter drugo. Postopno bodo iz centra mesta do leta 2000 izseljevali razne industrijske obrate in to predvsem na določene rezervate za industrijo ali pa na obrobja doline. V izpraznjenih prostorih bodo uredili stanovanja in javne objekte. Urbanistični program predvideva, da bi za 13.000 prebivalcev Žalca morali zgraditi šolske prostore

za okrog 1700 otrok, torej 60 oddelkov. Temu je treba prišteti še vsaj 35 igralnic za 700 predšolskih otrok. Za potrebe osnovne preskrbe bo treba zagotoviti 4500 kvadratnih metrov prodajnih površin.

Prav je, da zapišemo še nekaj besed o vlogi tako imenovanih vodilnih naselij. Mislimo predvsem na Prebold, Sempeter, Polzele in Vransko, ki imajo pomembno vlogo na svojem širšem območju. Gre predvsem za vlogo s področja vzgoje in izobraževanja, zdravstva, kulture, telesne kulture, oskrbe ter zaposlovanja. Sempeter naj bi skupaj z Ločico, Zgoranjmi in Spodnjimi Grušovljami, Podlogom, Rojani in Dobrtešo vasjo štel 9000 prebivalcev. Za 1200 otrok bodo morali zgraditi 45 novih oddelkov v osnovnih šolah ter

22 igralnic v vzgojnovarstvenih zavodih. Polzele in Prebold bi štela po 4500 prebivalcev in to skupaj z ostalimi okoliškimi vasmi. Povsod bodo morali zagotoviti po 22 novih šolskih učilnic ter po 12 igralnic v vzgojnovarstvenih ustanovah. V Preboldu bodo po urbanističnem načrtu uredili 1500 kvadratnih metrov prodajnih površin, od tega 150 v Matkah, na Polzele pa nekaj manj. Vransko naj bi z okoliškimi naselji vred štelo 3000 prebivalcev, za to pa bodo morali tam zgraditi 14 novih učilnic ter osem dodatnih oddelkov za otroke iz podružničnih šol, potrebovali bodo osem igralnic za predšolske otroke, nekaj manj kot 1000 kvadratnih metrov pa naj bi bilo prodajnih površin.

JANEZ VEDENIK

CELJE: NOVE BANCNE ENOTE

Nenehno približevanje svojega dela, uslug občanom in delovnim ljudem ... to je pravilo, ki se ga dosledno drži tudi nova temeljna banka v Celju: Ljubljanska banka Splošna banka Celje. Zato tudi prizadevanja za odpiranje novih poslovnih enot ne samo v Celju, marveč tudi v drugih krajih območja.

V celjski občini so zdaj na vidiku tri nove poslovne enote. Najprej pride na vrsto Hudinja, za njo preselitev sedanje enote na Otoku v nove prostore. V večje. Vse kaže, da bo banka na Otoku dobila sedanje poslovne prostore Merxove trgovine za prodajo tekstilnega blaga. V tem primeru se bo pošta na Otoku razširila v sedanji bančni prostor. Tako bodo rešili dva problema hkrati. Kot banka, bo tudi pošta dobila večje prostore. To pa je ob prometu, ki ga imata obe enoti, več kot nujno.

V načrtu pa je tudi otvoritev bančne enote na Lavi. Kot kaže pa je uresničitev tega načrta zaenkrat še odmaknjena, ker še niso znani vsi interesi za skupno gradnjo poslovne zgradbe. MB

KJE SMO S COŠ?

SEME JE ŽE VZKLILO

NA OBMOČJU ŽE 12 CELODNEVNIH ŠOL

Kaj lahko zapišemo o celodnevni osnovni šoli, ki so poglavitne korenine v naši regiji? Za uvod morda to, da je ledina zaorana in da je seme padlo na plodna tla. Tam seveda, kjer so to novo obliko šolanja uvedli. Predhodno je bilo o uvedbi celodnevne osnovne šole veliko mnenj, ki so se med seboj kresale. Marsikje so bili nasprotniki takega poučevanja starši, ki niso dovolj zapuščali doma pri drobnih opravilih in še in še.

Toda tam, kjer so celodnevni pouk kljub takim in sorodnim težavam vendar vpeljali, so z delom in dobri rezultati v šoli pokazali, kaj sploh je in koliko pomeni celodnevni pouk. Povsod, kjer so uvedli celodnevno obliko šolanja, so zdaj zadovoljni učenci, starši

in učitelji. Seveda so pri tem najbolj obremenjeni prosvetni delavci, vendar pa povsod z veliko vneto in prizadevnostjo delijo znanje in ljubezen med svoje učence. Nova oblika poučevanja sprememb in spoznanje, da je tako delo z učenci mnogo bolj plodno, spontano. V veliki meri so razbremenili starše, hkrati pa prevzeli na svoja ramena večje in velike odgovornosti. Ne samo da poučujejo, v večji meri imajo možnost in dolžnost otroke vzgajati in jih privajati na življenje v kolektivu. In kaj ni to največ, kar jim lahko dajo?

Tam, kjer celodnevne šole so, so tudi uspehi. To lahko trdimo z vso gotovostjo, pa trdimo z vso gotovostjo, pa čeprav ni šole, ki se ne bi otepala s takšnimi ali drugačnimi težavami. Predvsem so to prostorske stiske, materialne težave in velike želje po sodelovanju z zunanjimi sodelavci.

Povsod, na vseh šolah, kjer zdaj še teče klasičen pouk,

so opazne tendence po uvedbi celodnevne šolanja. Žal se tu res v večini primerov vrtijo v začaranem krogu; spet so tu finančne težave, ponekod problemi s kadrom, v večini primerov pa prostorske stiske.

Pa poglejmo, kaj nam govorijo številke. Čeprav suhoparne, so le-te najbolj zgovorne.

V celjski regiji imamo 12 celodnevni šol. Gledano statistično — v vsaki občini po eno in pol. Vendar temu seveda ni tako. Začnimo s celjsko občino. Tu smo po večjih prizadevanjih dobili celodnevno osnovno šolo v Štorkah. V osemih oddelkih obiskuje celodnevni pouk 183 učencev od prvega do četrtega razreda. Več so na tem področju naredili v občini Slovenske Konjice. Celodnevno šolo imajo v Strančah za 4 oddelke otrok od prvega do četrtega razreda. Šola Resnik ima celodnevni pouk za učence od prvega do tretjega razreda, vendar le en oddelek. V Tepanju obiskuje

celodnevni pouk 52 učencev od prvega do četrtega razreda, na osnovni šoli v Konjicah pa je v to obliko poučevanja prešlo 8 oddelkov od prvega do osmega razreda s 102 učenci. Temelje celodnevne šole so v naši regiji postavili v Soštanju, kjer so celodnevni pouk uvedli za učence od prvega do osmega razreda. K celodnevni pouku zahaja zdaj 410 učencev. Sicer pa imajo v velenjski občini celodnevno šolo še v Belih vodah, in sicer za učence od prvega do četrtega razreda (teh je 17) in v Ravnah za 36 učencev. Kako je v šentjurski občini? Zanimivo je, da imajo na Ponikvi uveden celodnevni pouk za 92 učencev od šestega do osmega razreda. V Loki pri Žusnu pa obiskuje

celodnevni pouk 71 šolarjev nižje stopnje.

V občini Šmarje pri Jelšah imajo le eno celodnevno šolo, in sicer na Kristan vrhu za 93 učencev od prvega do petega razreda. Osnovna šola v Preboldu pa je edina v žalski občini. Obiskuje jo 277 učencev od prvega do petega razreda. Krog je tu sklenjen. Rezultat pod črto pove, da v naši regiji obiskuje celodnevni pouk 1409 otrok. Premalo, veliko premalo, da bi bili lahko s tem zadovoljni ali celo uspavani. Prizadevanja je potrebno gojiti naprej, širše, široko, čeprav se bo ob poti treba sprijemati z vrsto težav. Seme, ki je vzklilo, se mora tudi razrasti.

MATEJA PODJED

POGLEJMO V SVET

PIŠE IVAN SENIČAR

NAPENJANJE MIŠIC

— Preštevalci oboroženih spopadov in vojn, ki so neprijetno popestrile svetovno zgodovino po drugi svetovni vojni, so jih našli več kot 150. Ljudstva in dežele se še vedno vedejo kot tolpa mladostnikov, ki ne ve, kam bi s svojo močjo, ki se jim nabira predvsem v mišicah. Takemu napenjanju mišic smo priča tudi v primeru najnovejše lokalne vojne med Vietnamom in Kampučijo. Opazovalci po svetu so reagirali različno: eni so presenečeni, drugi trdijo, da so spopad pričakovali, tretji pa si zadovoljno manejo roke. Spopadli sta se namreč dve socialistični deželi, ki imata najbrž vse pomembnejše naloge, kot da se medsebojno uničujeta.

— Socialistična republika Vietnam (332.559 kv. km in okoli 44 milijonov prebivalcev) ima pisano in težko zgodovino. Od leta 1884 je bila francoska kolonija, leta 1940 pa so Vietnam zasedli Japonci. Osvobodilno gibanje Vietnamcev je 2. septembra 1945 pod vodstvom Ho Ši Minha zmagovito razglasilo neodvisno republiko, dotakratnega vladarja Bao Daija pa so izgnali. Francija pa se s tako spremembo ni sprijaznila: hotela se je vrniti na svoje »posestje« in hudi boji so trajali do premirja 1954. Takrat pa je bil Vietnam razdeljen s 17. vzporednikom na severni in južni del. Južni se je najprej naslonil na Francoze, potem pa na Američane, kar je pripeljalo do zloglasne vietnamske vojne, ki pa se je končala zmagovito za Vietnamce spomladi 1975. In 2. julija 1976. Leta pride do združitve obeh Vietnamov v skupno državo.

— Demokratična Kampučija (181.035 kv. km in okoli 8 milijonov prebivalcev) je prišla kot Kambodža leta 1864 prav tako pod Francoze, neodvisnost pa je dosegla leta 1953 pod princem Norodomom Sihanukom. Leta 1970 je Lon Nol izvedel državni udar, vietnamska vojna se je razširila na Kambodžo, dokler dežele ne osvojidjo spomladi 1975 osvobodilne sile rdečih Kmerov.

— In ti dve deželi, ki sta bili izmučeni in dokaj razdeljeni v dolgoletni vojni, se zdaj bojujejo med seboj. Se vedno velja Prešernova tožba: »Kako strašna slepota je človeka!« In zakaj se bojujejo? Izgleda, da ob 1100 km dolgi meji obstajajo obmejni in ozemeljski spori, v lašah pa so si tudi zaradi političnih, ideoloških in strateških preglavic. Kampučija je obtožila Vietnam, da jo je napadel in da želi zasesti del njenega ozemlja ter jo baje prisiliti v indokitsko federacijo, kjer bi imeli glavno besedo Vietnamci. Vietnam pa je obtožil Kampučijce, da ga napadajo in da se nočejo udeležiti pogovorov o obmejnih spornih vprašanjih.

— Naj bo tako ali drugače, položaj je resen. Ali držijo govorice ali ne, da za obema stranema stojijo spet veliki, to pot Sovjetska zveza za Vietnamci in Kitajci za Kampučijci, ni najpomembnejše. Obe deželi bosta kmalu dobili svoje zaščitnike, če bo spopad trajal. To pa bo vneslo novo napetost v Jugovzhodno Azijo, torej na področje, ki se je komaj umirilo.

DAMJANA STAMEJČIČ

SLOVENSKE KONJICE

INTERESI SO ZDRUŽENI

POSEBNIH DELEGACIJ NE BODO OBLIKOVALI

Ob volitvah v mesecu marcu bodo v občini Slovenske Konjice volili splošne delegacije za občinsko skupščino in posebne združene delegacije za skupščine samoupravnih interesnih skupnosti. S takšnim načinom oblikovanja delegacij ter z dogovorom, da bi bila v večini skupščin zastopana sleherna krajevna skupnost in domala vsaka temeljna organizacija združenega dela, želijo razširiti vpliv delovnih ljudi in občanov na odločanje o vseh zadevah, ki so pomembne za njihovo družbenopolitično skupnost. Najbolj očitno se

bo povečalo število delegatov v občinski skupščini, ki bo po volitvah štela že preko devetdeset delegatov.

V skupščine interesnih skupnosti bodo po volitvah delegirali delegate iz združenih delegacij. V konjiški občini bodo združene delegacije oblikovali različno po krajevnih skupnostih in tozidnih skupnostih. Zdržene delegacije bodo namreč oblikovali glede na število volivcev v tozidni ali krajevni skupnosti. Kljub temu, da posebne združene delegacije zagotavljajo večji in bolj neposreden vpliv občanov in delav-

cialno skrbstvo), v nekaterih drugih krajevnih skupnostih pa bodo v eni delegaciji zastopani interesi kar za pet oziroma šest področij družbenih dejavnosti (socialno varstvo, socialno skrbstvo, zaposlovanje, pokojninsko in invalidsko zavarovanje, zdravstvo in stanovanjsko gospodarstvo — enota za solidarnost). Zdržene delegacije bodo namreč oblikovali glede na število volivcev v tozidni ali krajevni skupnosti.

Kljub temu, da posebne združene delegacije zagotavljajo večji in bolj neposreden vpliv občanov in delav-

cev na odločanje v delegatskih skupščinah, pa je vendarle vprašljivo dejstvo, da prav nikjer v konjiški občini niso oblikovali posebnih delegacij za skupščine interesnih skupnosti. Sicer pa — predlog o oblikovanju delegacij je tu. O njem bodo v naslednjih dneh še veliko razpravljali v družbenopolitičnih organizacijah in samoupravnih organih ter ob tem izrekli tudi zadnjo besedo glede oblikovanja delegacij ob volitvah.

OBRAZI

Jedru Zalca, ki že dobiva novo podobo. V bližini bo kmalu zrasel tudi hotel, ki ga bo gradil Rubin iz pobratene občine Kruševac.

Vsak klepete z Doljom je prijeten. Večkrat se srečava in doslej ga še nisem videl slabe volje. Vem, da je morda kdaj bil, toda v družbi zna to vedno skriti. To prav gotovo ne uspe vsakomur. Morda je to tudi odraz žitljenske šole. Kljub mladosti je že spoznal toliko resnic o žitljenju kot malokdo. In še nekaj je pomembno. Dolje je doslej delal v kmetijstvu, industriji in sedaj trgovini. Prav gotovo si je nabral precej izkušenj iz vseh teh področij, ki mu pomagajo pri raznih odločitvah.

Najbolj zanimivo ob vsem pa je to, da kljub precejšnji družbenopolitični angažiranosti še vedno najde prosti čas za svoje in za šah ter namitni tenis, ki mu dajeja moči za nove naloge.

JANEZ VEDENIK

DOLJE NARAKS

Dolja Naraksa sem prvič spoznal pred tremi leti, ko sem službeno prišel v Garant. Nenadoma sem dobil občutek, kot da se že dolgo poznavam. Njegova odkritost in neposrednost sta botrovali temu. In priznati je treba, da ga menda ni človeka, ki bi mu Dolje odrekel kakršenkoli razgovor.

Kljub temu, da opravlja danes celo vrsto pomembnih dolžnosti, je vedno pripravljen prisluhniti sočloveku, mu pomagati v težavah ter mu svetovati. Prav zaradi tega vzbuja danes med vsemi zaposlenimi v žalski Nami spoštovanje. V Nami je namreč direktor. Poleg tega je podpredsednik žalske občinske skupščine, predsednik Izvršilnega odbora sklada za izgradnjo referendumskih objektov ter predsednik Izvršilnega odbora Beograjske banke, splošne banke v Ljubljani. Kljub temu, da vsaka dolžnost zase zahteva cellega človeka, Dolje vse to zmora. Najraje pa govori o uspehih, ki se zadnja leta kažejo v žalski občini.

»Vsakdo, ki je vsaj malce kritičen, bo moral priznati, da smo zadnja leta dosegli v občini pomembne uspehe na vseh področjih. Sam Zalec je spremenil svojo podobo, prav tako tudi drugi kraji v občini. Vso pozornost smo namenjali tako stanovanjski izgradnji kot gradnji drugih objektov. Poglejmo le, kako so zadnja leta spremenili svojo podobo Prebold, Sempeter, Polzele... Skorajda ga ni kra-

ja v občini, ki ne bi dobil vsaj enega novega objekta. Nesmiselno bi bilo govoriti, da imajo zato zasluge posamezniki. Zasluge imajo vsi delovni ljudje v občini, ki so prispevali del dohodka na račun svojega osebnega standarda. Res je, da smo marsikdaj doživljali kritiko, češ da si zastavljamo prevelike načrte. Čas pa je pokazal, da smo imeli popolnoma prav.

Potem Dolje Naraks rad doda, da seveda vselej ni bilo lahko. V marsikateri krajevni skupnosti je bilo preveč želja in vse je bilo nemogoče uresničiti. Razumljivo je, da je bilo marsikje tudi nekaj vroče krvi, vendar so na koncu le vedno našli skupni jezik. Najbolj pa se Dolje razvzame, ko prične govoriti o blaginji Nama.

»Ko smo v Zalcu pričeli graditi ta objekt, je bilo slišati precej pripomb, da ni potreben. No, čas je pokazal svoje. In še več. Namini kupci niso le žalski občani. Sem radi prihajajo tudi ljudje iz drugih občin. To pa je uspeh, ki ga niso pričakovali niti največji optimisti. Sicer pa je treba priznati, da je bila Nama prvi objekt v novem mestnem

REKLI SO

TONE SELIGA

TONE SELIGA, sekretar Občinske konference SZDL Velenje: »V krajevnih skupnostih in temeljnih organizacijah združenega dela smo v torek začeli s prvimi kandidacijskimi konferencami. Prvi takšni konferenci sta bili v KS Velenje in breg in Smartno Velenje, v sredo pa v KS Salek Gorica. S kandidacijskimi konferencami bomo predvidoma končali do 22. januarja. Evidentiranih imamo blizu 6000 kandidatov, kar je mnogo več, kot pred štiri leti.

V ponedeljek bo seja predsedstva Občinske konference SZDL, kjer bo tekla beseda o nalogah in pripravah na občinsko predvideno konferenco, ki naj bi bila med 20. in 25. januarjem.

ZREČE: DO VODE

Občani Zreč so v letošnje leto vstopili rešeni velike skrbi, ki jih je pestila popelja. Za nekaj let naprej so si namreč zagotovili nemoteno oskrbo pitne vode, ki je posebej v preteklem letu ni so imeli ravno na pretek. Hitro razvijajoča se industrija, gradnja novih stanovanjskih naselij in številnih družbenih objektov je namreč skrčila oskrbo pitne vode na najmanjšo količino. Zrečani so v siskih poklicali na pomoč Geološki zavod iz Ljubljane, ki je zanje opravil potrebne raziskave tal. Zavod je našel nekaj izvirov pitne vode in tako so proti koncu preteklega leta Zrečani že dobili prvi zajeten vodnjak in več črpališč. Z vodo so tako oskrbljeni, kljub temu pa bodo tudi v letošnjem letu uređili še nekaj novih vodnih zajetij, da jih ne bi še kdaj zajela kriza pitne vode.

NOVOGRADNJA V GRMOVJU

VARSTVO STAREJŠIH OBČANOV

Z DELI BODO ZAČELI ZGODAJ POMLADI — PODPORA VSEH

O domu oskrbovancev v Novem Celju smo veliko pisali v preteklem letu. Šlo je pravzaprav za ureditev notranjih razmer, ob robu pa je bilo govora o adaptaciji graščine, ki je kulturni spomenik.

V Novem Celju so imeli pripravljen celoten adaptacijski načrt, ki pa ni bil vključen v zavodno za spomeniško varstvo. Če pa bi hoteli v celoti uresničiti adaptacijska dela bi verjetno to stalo več kot pa novogradnja. V bistvu ni bilo samo krpanje graščine, ki ne bi zadovoljilo pogojem, ki jih varovanci — starejši ljudje, potrebujejo. Od načrtovanja se do zdaj v Novem Celju uresničili samo centralno kurjavo, hkrati

pa je padel tudi predlog za novo gradnjo doma oskrbovancev v Grmovju, ki se bo imenoval Dom upokojenecv in varovancev. Ko bodo v Grmovju podrti stare stavbe, bo tu primerno zemljišče za gradnjo novega doma, kjer se vsebinski koncept ne bo menjal.

Pri tej zamisli o novogradnji so naleteli na podporo vseh skupnosti socialnega skrbstva v celjski regiji in sporazum o tem je tik pred podpisom. Formiran je tudi regijski gradbeni odbor, z

deli pa bodo začeli zgodaj spomladi.

Nov dom za ostarele v Grmovju bo imel 160 postelj, od tega jih bodo polovico potrebovali za celjske starostnike, polovica pa bo na razpolago za ostalih osem občin.

Dokumentacijo za gradnjo že pripravljajo in če bodo spomladi v Grmovju zasadili lopate bo to velik uspeh za vse tiste, ki jim ni vseeno kako starejši ljudje živijo. Graščine zanje prav gotovo niso prireren kraj in če se

še enkrat povrnemo na Novo Celje, je boljše, da se starostniki preselijo v moderne prostore, kot pa da bi preživljali jesen življenja v graščini in celo v sosesčini tovarne močnih krmil, ki jo bodo tu začeli graditi.

Ob vsem tem moramo opozoriti, da je bilo za obnovo Novega Celja namenjenih šest milijonov referendumskih sredstev, ki jih bodo uporabili za novogradnjo v Grmovju. To bo sicer dolgoročnejša rešitev, a boljša. ZDENKA STOPAR

VOLILNA KONFERENCA ZKS VELENJE

ODKRITO O DELU!

NOVI SEKRETAR KOMITEJA J. MIKLAVČIČ

Danes popoldne bo v Velenju volilna konferenca občinske organizacije zveze komunistov, kjer bodo med drugim pregledali delo občinske konference ZKS Velenje v zadnjem mandatnem obdobju. V tem obdobju beležijo tudi velenjski komunisti izredno veliko družbenopolitično aktivnost na najrazličnejših področjih, predvsem pa je bilo delo občinske konference in njenih organov usmerjeno v spreminjanje družbenoekonomskih odnosov, v hitrejši razvoj proizvodnih sil v poglobljanju samoupravljanja, v postavitve in delovanje delegatskega sistema, v uveljavljanje vodilne vloge delavskega razreda v družbi in v krepitev položaja zveze komunistov. Predvsem velja poudariti, da so bili v tem obdobju v občini Velenje storjeni veliki premiki

pri uresničevanju ustave in zakona o združenem delu, pri realizaciji dokumentov 10. kongresa ZKJ in 7. kongresa ZKS in pri uresničevanju ciljev, ki so jih opredelili v srednjeročnem programu razvoja občine. Tako ugotavljajo, da je Zveza komunistov s svojo aktivnostjo pravočasno sprejemala ocene o družbenopolitičnih razmerah v občini in z aktivnostjo svojih članov v frontno organizirani SZDL zagotavljala svojo vodilno vlogo na vseh področjih ekonomskega in družbenopolitičnega življenja.

Osrednji referat na današnji volilni konferenci bo imel dosednji sekretar komiteja Franjo Korun, ki bo podal oceno poglobljanja samoupravljanja in socialističnih družbenoekonomskih odnosov v občini Velenje. Pričakujejo tudi bogato razpravo, zlasti o

dohodkovnih odnosih in združenem delu. Trenutno je v velenjski občini 107 osnovnih organizacij Zveze komunistov (leta 1976 jih je bilo 68) s 3147 člani. Samo lani so sprejeli v zvezo komunistov 207 članov, od tega 118 delavcev. Največ jih je bilo sprejetih v gospodarstvu — 192. Lani so izključili iz vrst Zveze komunistov v velenjski občini 8 članov, 5 so jih črtali, 12 pa jih je samovoljno izstopilo.

Po razpravi bodo volitve sekretarja in članov komiteja ter predsednikov komisij pri občinski konferenci in komiteju. Za novega sekretarja komiteja je predlagan znan družbeno politični delavec Janez Miklavčič, ki je trenutno zaposlen v Gorenju.

Na današnji volilni konferenci občinske organizacije zveze komunistov pričakujejo tudi sodelovanje Franca Setinca, Lojzeta Briškega in Janeza Zahradnika.

TONE VRABL

STALNA ŠOLA DELEGATOV

ŽALSKO GLASILO

LETOS NEKAJ NOVIH SAMOUPRAVNIH SKUPNOSTI

V žalski občini bodo letos izvolili 2000 novih delegatov. To pa pomeni, da bo treba marsikaj storiti. Eno najbolj pomembnih vprašanj je, kako jih bodo zadovoljivo aktivirali za delo. Prav od tega je namreč precej odvisno njihovo nadaljnje delo. V Žalcu se že pripravljajo, da bodo izdajali posebno glasilo za vse delegate in slišati je, da naj bi bil ta vir informacij zasnova za glasilo v žalski občini, ki naj bi redno izhajalo. Gre torej za nekakšen žalski lokalni časopis. Če pa bo na voljo dovolj denarja ter kadrov, bodo ustanovili tudi INDOK center. Sicer pa bodo jeseni nadaljevali z obiski delegacij v krajevnih skupnostih in združenem delu. Tako bo prišel bolj do izraza neposredni stik z delegati in delegacijami. Tako kot tudi doslej bodo pripravljali redne sestanke z vodji delegacij, ki jih bodo popestrili z občasnimi predavanji o nekaterih aktualnih notranjih in zunanje političnih dogodkih. V Žalcu zatrjujejo, da bodo letos obnovili opuščeno prakso, ko so se delegacije občasno udeleževale tudi predstavniških predsedstev ter izvršnega

sveta. Ker je kot na dlani, da pomeni redno sistematično družbenopolitično izobraževanje delegatov pogoj za njihovo konstruktivno in ustvarjalno delo v skupščinskem sistemu, bodo jeseni ustanovili stalno šolo delegatov. Za skupščine interesnih skupnosti bodo oblikovali posebne ali združene delegacije namesto sedanjih splošnih. S tem bodo odpadle nekatere težave in v Žalcu upajo, da se bodo delegatski odnosi tudi na tem področju hitreje

in bolj razvijali. Seveda pa na področju delovanja delegacij in delegatov za skupščine samoupravnih interesnih skupnosti ne bo šlo brez večjega prizadevanja s strani ustreznih služb posameznih interesnih skupnosti. Sicer pa zapišimo ob koncu še to, da bodo letos ustanovili nekaj novih interesnih skupnosti. To so skupnost za varstvo okolja, stavbno zemljiško skupnost, skupnost za pospeševanje kmetijstva ter druge. J. V.

ZALEC: DRUŽBENI PRAVOBRANILEC SAMOUPRAVLJANJA

Na torkovi seji predsedstva občinskega sveta Zveze sindikatov v Žalcu so izoblikovali predlog za novega predsednika. Kot možnega kandidata so predlagali Rafka Mlakarja, ki naj bi ga izvolili na današnji seji plenuma. Dosedanji predsednik Venčeslav Satler je bil namreč imenovan za družbenega pravobranilca samoupravljanja v žalski občini. Dolžnost je pričel opravljati s prvim januarjem, najkasneje s 15. januarjem pa bo pričel z rednim delom v prostornih skupnih službah Montane.

Sicer pa so se na seji dogovorili še to, da bodo sklicali občni zbor občinskega sveta ZSS v začetku meseca aprila in ne marca kot so predvidevali. Predvsem zaradi obilice nalog, ki jih imajo sindikati meseca marca, ko bodo volitve delegatov v skupščino družbenopolitične skupnosti ter skupščine samoupravnih interesnih skupnosti. J. V.

GALIP IN INTEGRAL

Pred dnevi je po daljšem času in pripravi prišlo do združitve dveh delovnih organizacij v eno — šoštanjkega Galipa in velenjskega Integrala. Za novega direktorja je bil izvoljen dosednji direktor Integrala Janez Navodnik.

Ker se obe dosednji delovni organizaciji pretežno ukvarjajo s proizvodnjo plastike, zdaj že delajo na tem, kako bi v to celoto vključili tudi še ostala dva velenjska proizvodna plastičnih izdelkov — to je oddelka v Gorenju in pri REK. Brez dvoma bi bila takšna združitev koristna, saj bi kot močnejši lahko bolje in učinkoviteje nastopali na tržišču.

tv

SENTJUR: ČAS PRED VOLITVAMI

V šentjurski občini se skrbno pripravljajo na bližnje volitve. Pred kratkim je bil v Sentjurju na pobudo predsednikov osnovnih organizacij sindikata posvet, na katerem so izdelali pripomoček, oziroma smernice za lažje delo osnovnih organizacij sindikata in krajevnih konferenc SZDL pri pripravi za izvedbo volitev.

Kot prvo je bilo na posvetu dogovorjeno, da je treba dosledno uresničiti vse dogovorjene cilje in načrte v zvezi z volitvami. Na osnovi predhodnih usklajenih stališč z OK SZDL Sentjur so se na posvetu dogovorili, da se v vseh krajevnih skupnostih in delovnih organizacijah z nad 100 zaposlenimi, izvolijo skupne delegacije, izjemoma se lahko v delovnih organizacijah z nad 100 zaposlenimi izvoli tudi splošna delegacija, vendar le tedaj, če je delo vezano izključno na teren in tako ni možno oblikovati skupnih delegacij. V delovnih organizacijah z več kot 30 zaposlenimi, pa bodo volili splošno delegacijo za samoupravne interesne skupnosti in delegacijo za občinsko skupščino.

Manjše delovne organizacije z manj kot 30 zaposlenimi pa bodo izvolile svojega delegata v skupno delegacijo.

Sprejeli so tudi dogovor, da je potrebno nemudoma izvesti dodatno evidentiranje, saj bodo evidentirali vsaj 30 odstotkov več delegatov, kot pa jih bodo volili.

MP

ZIVAHNA GRADNJA

Srednjeročni plan stanovanjske izgradnje v šentjurski občini je dokažet, saj predvideva izgradnjo 219 družbenih stanovanj, od tega 91 solidarnostnih.

V minulih dveh letih so v šentjurski občini zgradili 104 družbena stanovanja: 31 solidarnostnih, 25 potresnih in 48 stanovanj, ki so jih odkupile delovne organizacije. V gradnji je zdaj še 58 stanovanj, ki bodo vseljiva do letošnjega poletja.

Nasploh je opazno, da zadnja leta družbena gradnja v občini dobro napreduje, s čimer želi Stanovanjska skupnost nadaljevati tudi v prihodnje.

Ker pa je samoupravni sporazum o združevanju sredstev do leta 1977 potekel, je zdaj v javni razpravi sporazum za obdobje do leta 1980. Na osnovi tega se bodo zbirala sredstva za gradnjo solidarnostnih stanovanj v višini 1,8 odstotka od izdvojenih 6 odstotkov sredstev bruto osebnih dohodkov za stanovanjsko izgradnjo. Na ta način se zbere v občini letno okoli 7 milijonov dinarjev solidarnostnih sredstev. S temi sredstvi je možno zgraditi letno največ 20 stanovanj. Pri gradnji družbenih stanovanj so zato zelo pomembna sredstva delovnih organizacij.

Predlog programa gradnje stanovanj v letu 1980 predvideva gradnjo 40-stanovanjskega bloka v Sentjurju in dveh 12-stanovanjskih blokov na Planini.

ER

30 LET ZP

Ob 35-letnici Zveze pionirjev je bila v Žalcu svečana akademija. Učenci osnovne šole Peter Sprajc Jur smo se nanjo vestno in vztrajno pripravljali pod vodstvom nekaterih učiteljev.

Ob koncu lanskega decembra smo pripravili proslavo najprej za učence ter nekatere goste, popoldne pa še za krajane. Pri tem, ko smo hoteli pokazati, kaj vse delamo in zmoremo na naši šoli, nam je na pomoč ljubeznivo priskočila pesnica Meta Rainerjeva, sicer pa nekdanja učiteljica na naši šoli. O naši dejavnosti je zložila čudovite verzice. Prireditev smo pričeli s podpisom samoupravnega sporazuma o gradnji doma slovenskih pionirjev v Dolenjskih toplicah. Z raznimi točkami smo predstavili pravzaprav vse predmete, ki se jih učimo na osnovni šoli. Prireditev so zaključili s pesmijo o Titu ter mu z njo zaželeli še dolgo vrsto zdravih let in osebnostno srečo.

Ko smo videli, da odhajajo obiskovalci iz dvorane zadovoljnih občanov, nam ni bilo žal truda, ki smo ga vložili in takšnih prireditev si vsi še želimo.

FRANKA ŠKAFAR
8. b. OŠ Peter Sprajc Jur
ZALEC

STANE SOTLAR

Tudi bojna zastava je zavihrala v zadnji pozdrav. Poleg nje so sklonili glavo številni prijatelji, soborci, sodelavci iz kolektiva štorske železarne, premnogi aktivisti.

Umrl je Stane Sotlar, človek, ki je vse svoje življenje posvetil borbi človeka za njegove pravice, človek, ki je ostal vselej človek. Skromen, pošten, delaven.

Njegova življenjska pot je stekla v Radečah pred sedemindesetimi leti. Bila je takšna, kot je bilo življenje vseh mladih ljudi v tistem času, ki so slutili grozečo nevarnost. Zato ga izbruh druge svetovne vojne ni našel ne pripravljenega. Takoj se je vključil med aktiviste in kot tak je že v letih do 1943. vse do odhoda v partizane, okupil okupatorjevo preganjanje. V tem času je bil kar štiri krat v zaporu.

In potem gozdovi, bitke... Bil je v različnih enotah slavnih brigad in na različnih položajih. Nazadnje v Petnajsti diviziji in v slovenski diviziji KNOJ.

Oficirsko uniformo je slekel 1949. leta. Najprej je prišel v Štore, na metalurško šolo. Toda njegova izredna aktivnost ga je vse bolj vodila v širše družbenopolitično dogajanje. Odgovorne naloge je opravljal na Okrajni združni zvezi, bil je sekretar občinskega komiteja Zveze komunistov v Celju, predsednik občinskega odbora SZDL v Vojniku in osem let sekretar Okrajnega odbora SZDL v Celju. Vmes pa odbornik občinskega in okrajnega ljudskega odbora, republiški poslanec, član republiških organov SZDL itd.

Po ukinitvi okrajev, 1965. leta, je šel znova v Štore. Toda, tokrat za sekretarja železarne. Tu je ostal vse do umirobilne. Tudi v tem času se je

predajal aktivnemu družbenopolitičnemu delu. In ves ta čas je budno spremljal tudi športna dogajanja, na širšem celjskem območju in prav tako v železarskih Štorah, kjer

je bil nekaj let predsednik domačega telesnokulturnega društva Partizan. Kovinar.

Prišla je bolezen. Zaradi nje je moral predčasno zapustiti redno delo. Toda, na Štore ni pozabil.

Zdaj je povsem prenehalo delo zgledega družbenopolitičnega delavca, ki zase pravzaprav ni imel nikoli časa. Vse svoje življenje je posvetil borbi za lepši jutri. Partija ga je sprejela v svoje vrste 1945. leta.

K zadnjemu počitku na ljubljanske Zale so ga položili prejšnji petek. Pri slovesu so bili mnogi njegovi sodelavci, soborci, krajevni skupnosti Karel Destovnik-Kajuh iz Celja, prijatelji... Pri odprtem grobu sta se od Staneta Sotlarja poslovila in se mu zahvalila za vse, kar je prispeval naši skupnosti, nekdanji predsednik Okrajnega odbora SZDL v Celju, Franjo Lubej ter predsednik delavskega sveta železarne Štore, Franc Kavka. M. BOZIC

KONJIŠKI KLUB SAMOUPRAVLJALCEV

LE ZAŽIVEL

OPREDELILI SO NALOGE

Šele nekaj dni pred zaključkom lanskega leta so v Slovenskih Konjicah ustanovili klub samoupravljalcev. Pa ne da se niso zmenili zanj, le težav so imeli veliko zaradi neresnosti krajevnih skupnosti in tozidov. V mnogih tovarnah in krajevnih skupnostih namreč niso mogli razumeti, zakaj je klub samoupravljalcev sploh potreben, če imajo v občini že Center za družbenopolitično izobraževanje. Menili so, da je to dovolj za izobraževanje samoupravljalcev. Končno pa so se le nekako sporazumeli, da bo imel klub samoupravljalcev še vrsto drugih nalog poleg izobraževanja, ki jih Center kot svojevrstna ustanova ne more opravljati. Tako bo klub skrbel za čimboljše obveščanje samoupravljalcev, organiziral zanje ustrezno pravno-svetovalno službo in poskrbel za to, da bodo imeli na voljo dovolj ustrezne literature pri svojem izobraževanju. Ob tem pa se bo seveda vključeval v delo povsod tam, kjer ga bodo poklicali na pomoč in kjer se bodo za to pokazale potrebe.

Konjiški klub samoupravljalcev bodo financirale temeljne organizacije, ki so podpisnice sporazuma o njegovi ustanovitvi. Teh je zaenkrat le peščica (skupaj je podpisnic 31, od tega je veliko krajevnih skupnosti, ki pa za dejavnost kluba ne dajejo nobenih finančnih sredstev), čeprav je v občini nad petdeset temeljnih organizacij. Vsaka od podpisnic bo poravnala letno članarino kluba, ki pa znaša le minimalnih deset dinarjev na zaposlenega delavca. Ob tako skromnih finančnih sredstvih si tudi klub ne more obetati kdo ve kako pestre dejavnosti, vendar pa odgovorni v klubu zagotavljajo, da bodo z delom opravičili obstoj kluba. Tako je tudi prav, saj bodo le na ta način prihodnje leto pritegnili v krog podpisnic večje število tozidov in krajevnih skupnosti.

Na ustanovni skupščini kluba samoupravljalcev so za predsednico skupščine imenovali Marjano Košak, zaposleno v Konusi.

DAMJANA STAMEJCIC

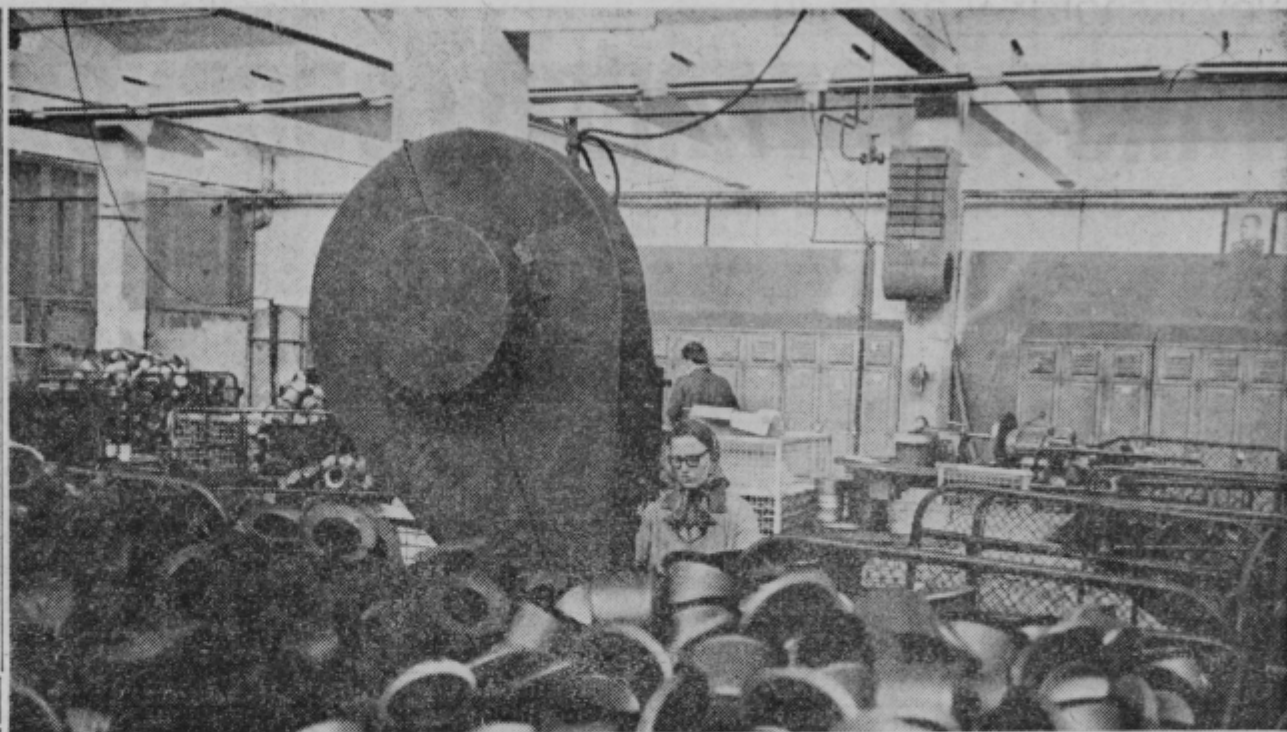
NOVA PEKARNA V ŠMARSKI OBČINI

Preskrba s kruhom je bila ena izmed nadlog, zaradi katere so se zadnja leta občani v šmarski občini nenehno razburjali. Vzrok temu je bil predvsem v premajhnih proizvodnih kapacitetah pekarn v Rogaški Slatini, ki je lahko v eni uri spekla le 300 kilogramov kruha, to pa je bilo znatno premalo. Večina kruha je odšla v večje centre, do manjših krajev pa ni več prišla. Težave z zastrelimi pečmi in načinom dela pa je še povečal potres in le potrpljenju in sposobnosti pekarskih delavcev se občani lahko zahvalijo, da so sploh dobili kruh.

Poslej teh težav niti v Rogaški Slatini niti v občini ne bo več. Lani za dan republike so v Ratanjski vasi vzdali temeljni kamen za novo pekarno, letos pa jo bodo spravili pod streho in prve štruce kruha bodo prišle na police že konec leta, seveda pa bo izbira znatno boljša od sedanje. Da bo tako, je nedvomno zasluga integracije Pekarne s celjskim Merxom in novega vodstva TOZD Pekarna in slaščičarna Rogaška Slatina.

Pekarna v Ratanjski vasi bo povsem modernizirana obrat s sodobno tehnologijo. V primerjavi z zdajšnjimi 300 kilogrami kruha na uro, kolikor jih spečejo, bo novih 1600 kilogramov gotovo velik preobrat v preskrbi občanov. Proračunska vrednost investicije znaša 35 milijonov dinarjev.

S. M.

Leto 1977 se je v gospodarstvu izteklo sorazmerno uspešno. Takšne vsaj so prve, še površne in približne ocene, v katerih mnogi poudarjajo, da nam je krizo iz leta 1976 uspelo prebroditi. Seveda mesta za samozadovoljstvo ni. Res je, da je večini delovnih organizacij uspelo močno zmanjšati ali celo odpraviti izgube in da te niso več tak problem, kot pred letom dni. Se vedno pa je v gospodarstvu vrsta slabosti, ki opozarjajo. Predvsem je treba biti pozoren do še vedno šibke reprodukcijske sposobnosti, ki zavira večjo naložbeno dejavnost in odločnejše razvojno delo. Vrsta težav je tudi pri izvozu, ki je lani vnovič upešal in še bi lahko naštevali. Letos prehajamo v tretje leto srednjeročnega obdobja. V leto torej, ki bo dalo dokaj zanesljive odgovore na to, ali bo srednjeročne načrte mogoče uresničiti in ali bomo končno le odpravili tiste slabosti, ki zavirajo hitrejšo in odločnejšo gospodarsko rast. Sorazmerno solidni uspehi iz lanskega leta nas ne smejo uspavati. Se naprej je treba biti buden, pozoren pri odločitvah, slednjič se je treba tudi še bolj zavzeti za stabilnejše gospodarjenje in smotno gospodarsko politiko vseh nosilcev gospodarskega razvoja. Le tako bo mogoče mnogokje izredno visoke srednjeročne cilje tudi res doseči, s tem pa stopiti na pot trajnejšega stabilnega gospodarjenja.

Tekst: B. Stamejčič, Foto: D. Medved

VOLNA LAŠKO

NIČ VEČ NEGOTOVOSTI

IZ PROIZVODNJE VOLNENIH TKANIN V PREDILNICO

Sprejem sanacijskega programa za »Volno« v Laškem, zlasti pa odobritev posojila za uresničitev načrta, ki je kolektiv, ki je dlje časa delal in živel v negotovosti za jutrišnji dan, je odvalila težek kamen. Prinesla je nove vidike, prinesla tudi socialno varnost zaposlenih, čeprav bo treba v tem času opraviti tudi nekatera dela na področju pre-kvalifikacije.

»Volna« v Laškem je zdaj že temeljna organizacija združenega dela Tovarne dekorativnih tkanin Dekorativna, Ljubljana. Ljubljanski kolektiv pa se je v svojem razvojnem načrtu usmeril predvsem na izdelavo pohištvenih tkanin v različnih tehnikah. Pohištvene tkanine so v bistvu reprodukcijski material za lesno predelovalno industrijo. Z njenim nenehnim vzponom naraščajo

tudi potrebe po pohištvenih tkaninah. V tem je Dekorativna ujela trenutek časa in zahtev. Znano je, da v zadnjem času vse bolj primanjkuje pohištvenih tkanin v pliš izvedbi. Dekorativna pa je zaradi zastarele opreme pri tej proizvodnji zaostaja tako po tehnološki kot proizvodni plati.

Zato je pripravila program modernizacije. V tem pa se je pokazala še ena potreba. Pri povečanju proizvodnje pohištvenih tkanin se je pojavilo pomanjkanje osnovne surovine, to je preje. Postavitev lastne predilnice pri Dekorativni bi bila povezana s prevelikimi finančnimi obveznostmi. Zato je kolektiv v Ljubljani sprejel pobudo Gospodarske zbornice Slovenije, ki je hkrati nakazala možnost preusmeritve laškega podjetja iz sedanje proizvodnje volnenih tkanin v

predilnico. In tako je bil izdelan tudi sanacijski ter investicijski program za »Volno« v Laškem.

Nova predilnica v Laškem bo delala v prostorih sedanje tkalnice. Seveda bo treba te prostore pred tem preurediti. Toda, gre le za razmeroma manjša in zato cenejša dela. V laški »Volni« pa že imajo predilnico preje z zmogljivostjo 400 ton na leto, ki jo bo Dekorativna prav tako potrebovala za proizvodnjo določenih tkanin. Nova predilnica bo imela kapaciteto 1100 ton mikane preje na leto.

Z uresnitvijo tako sprejetega načrta bodo odpadli stroški za izgradnjo nove predilnice za potrebe Dekorativne, delavci v »Volni« pa bodo šli na pot prekvalifikacije iz tekstilcev v predilce.

Po sprejetem načrtu bodo nakazano investicijo uresni-

čili že v prvem polletju letos.

Seveda pa pri vsem tem ostane še odprto vprašanje pokrivanja izgube delovne organizacije »Volne« Laško v 1977. letu, in seveda kritje visokih zalog gotovih izdelkov. Skupaj gre za predvidoma okoli 15 milijonov dinarjev. Končni znesek bo znan šele po zaključnem računu za lansko leto. Toda, kot kaže, bo ugodno rešeno tudi to vprašanje.

Po vsem tem lahko zapišemo: kolektiv »Volne« v Laškem je stopil v novo leto s prijetnejšimi občutki, seveda tudi odgovornimi nalogami. Toda, osnovno vprašanje, ki je težilo, je rešeno. Zdaj bo treba le prijeti za delo in se izkazati tudi v novi predilnici.

MB

Cinkarna in okolje

PIŠE
LEOPOLD SLAPNIK

6

Glede trdnih odpadkov je položaj trenutno najmanj kritičen, saj je dokaj dobro rešen. Ferosulfat najprej v toku vročih dimnih plinov osuši, nato pa ga skupaj s piratom pražijo in pražilne pline predelujejo v žvepleno kislino. Doselej sta v Evropi le dve takšni napravi, ki rešujeta problem ferosulfata pri proizvodnji titanovega dioksida: prva obratuje v Italiji pri firmi Montedison, druga pa v Cinkarni.

Ogorki, ki pri tem nastajajo, so enaki ogorkom iz tradicionalne proizvodnje žveplene kisline na bazi pirita. Za primer navajamo dejstvo, da jugoslovanske železarne svojega problema ferosulfata iz lužnic še niso rešile.

Zahtevnejša je problematika nevtralizacije kislih odpadkov, saj so v ta namen morali zgraditi pravo malo tovarno s pripravo apnenega mleka iz hidratiziranega apna, sistemom reakcijskih kadi, rotacijskimi filtri ter črpalno postajo za transport nevtralizata na odval. Proces je popolnoma mehaniziran, zahteva pa stalen nadzor. Ker vgrajene rezerve ne zadostujejo za možne izpade, so okvare v nevtralizaciji že nekajkrat povzročile ustavitve tovarne. Tudi kvaliteta očiščenih odpadkov še ni optimalna, ker vsebujejo preveč lebdečih delcev. Vzrok pa ne leži v sami nevtralizaciji temveč v zaenkrat neustreznih, nizki koncentraciji kisline v odpadni vodi, kar po nepotrebnem zvišuje količino odpadka in njeno pretirano motnost. Odpravljanje motenj je v toku.

Manj pa so zadovoljni z rezultati, ki so jih doslej dosegli pri čiščenju dimnih plinov kalcinacije. Prva so imeli instalirane elektrostatične filtre, ki pa so v katastrofalnem požaru 7. 7. 1973 zgoreli. Ker še do danes ni bil pojasnjen vzrok nesreče, jih je Cinkarna nadomestila z

mehanskimi čistilnimi sistemi Petersen.

Obe čistilni napravi imata skupno pomankljivost, da sicer zadržita žveplov trioksidi, ki nastaja pri kalcinaciji titanovega dvokisa, nimata pa nobenega učinka na žveplov dvokis, ki nastaja pri gorenju mazuta. Glede tega se je položaj celo nekoliko poslabšal, ker so v začetku ogrevali peči s specialnim kurilnim oljem, ki je vseboval le malo žvepla, danes pa tega goriva jugoslovanske rafinerije ne morejo več dobavljati in zato kurijo z mazuti, ki vsebujejo tri do štirikrat več žvepla. Občutno izboljšanje si obetajo od prehoda na plinsko kurjavo.

V toku so tudi poskusi, s katerimi želijo zmanjšati emanacijo vodne pare. S tem bi namreč oblik, ki stalno ledi nad dimnikom tovarne, zmanjšali na minimum.

Najtežji problem pa je kvaliteta iztoka iz deponije v Žepini. Ker je gradnja pražarne ferosulfata zaradi finančnih problemov kasnila, je bila Cinkarna prisiljena depozirati določene količine ferosulfata na breg ob odvalu v Žepini. Zaradi premikov v terenu pa so točno pod depozirano snovjo nastali novi vreli vode, ki že dalj časa spirajo ferosulfate v laguno in jo onesnažujejo z železom. Za to nevedčnost je morala Cinkarna najti trajnejšo rešitev, ki ji jo je izdelal Inštitut Jožef Stefan iz Ljubljane. Princip čiščenja je v naknadni nevtralizaciji in oksidaciji iztoka z vmešavanjem zraka. Na osnovi pilotnih poskusov v Gorenji vasi, je v izdelavi dokumentacija za polindustrialno napravo, ki bo že v precejšnji meri zmanjšala onesnaženje Ložnice. Naloga je bila prijavljena tudi Razi-skovalni skupnosti SRS in zaradi njene aktualnosti je ta odobrila določena finančna sredstva za njeno realizacijo. Predračun za ta projekt znaša okoli 9 milijonov din.

UNIOR ZREČE

RAZVOJ TEČE

ORODJARNA IN SKLADIŠČE

Eden osnovnih ciljev, ki so si jih zastavili v Uniorju — Kovaški industriji Zreče — v srednjeročni program razvoja, je povečanje proizvodnje avtomehanskega orodja. Povpraševanje po tovrstnih izdelkih je namreč na domačem in tujem tržišču vse večje, saj je ročno orodje nekakšen »železni program« vsake države. To je seveda razumljivo, saj je prav ročno orodje uporabno tako v avtomobilski, letalski in vseh drugih industrijskih panogah, brez njega pa ne gre tudi pri popravilu ali montaži vodovodne pipe.

Da bi zadostili povpraševanju po izdelkih, so se v Uniorju odločili, da bodo že v letošnjem letu močno povečali proizvodnjo ročnega orodja. V ta namen so že pred meseci odprli novo proizvodno halo, ki bo sedaj — po

uspešni montaži strojev — dala tudi že prve večje rezultate. Ob tem pa v Uniorju že razmišljajo tudi o postavitvi druge orodjarne, s katero bi dokončno dosegli zastavljene cilje pri proizvodnji ročnega orodja. Ti količinski pomenijo štirideset odstotno povečanje proizvodnje ročnega orodja in veliko bolj razvejano paleto proizvodov kot doslej. Novo orodjarno bodo pričeli graditi že spomladi letos — tako vsaj načrtujejo — ob njej pa bodo zgradili tudi novo skladišče. Obe naložbi, za katere pa še niso izračunali predračunske vrednosti, bodo v Kovaški industriji gradili pretežno z lastnimi sredstvi, v novih objektih pa bodo na novo zaposlili okrog 120 delavcev.

DS

ZREČE—DOBRNA

POSOJILO ZA HOTELA

POMEMBNI NALOŽBI ZA TURISTIČNI RAZMAH

Izvršni odbor celjske podružnice Ljubljanske banke je pred koncem lanskega leta med drugim odobril dolgoročni investicijski posojilo tudi za gradnjo dveh novih hotelov na celjskem območju. Tako za hotel B kategorije z restavracijami in družbeno prehrano v Zrečah oziroma na Novi Dobrovi ter za objekt na Dobrni.

V zreškem primeru gre za posojilo v znesku 26 milijonov dinarjev ter za investicijo, ki bo veljala 32 milijonov, za gradnjo hotela na Dobrni, prav tako B kategorije, pa so odobrili posojilo v višini 95,8 milijona dinarjev, medtem ko je predračunska vrednost celotne naložbe 164 milijonov dinarjev.

Gre torej za dva pomembna objekta, za dve pomembni naložbi v turističnem gospodarstvu, ki pa letos ne bosta edini, saj se jima prav v tem času pridružujejo še mnoga druga nova vlaganja. To velja tudi za Celje, kjer so na vrsti hotel Evropa, Turška mačka, gostišče v Ulici 14. divizije oziroma v Čuprski, zatem za objekt v Sentiurju, pa za gradnjo bifeja s kegljiščem v Mozirju, za kombinirani objekt v Solčavi itd. Po vsem tem lahko zaznamo pomemben premik na turističnem področju, ki pa se bo, kot kaže, nadaljeval tudi v naslednjem obdobju, ne samo do 1980. leta.

Tako kot v Zrečah, gre tudi na Dobrni za rešitev življenjskih vprašanj nadaljnjega razvoja turizma oziroma zdraviliške dejavnosti. V Zrečah je nosilec celotne aktivnosti kolektiv kovaške industrije, ki se je odločil, da vzporedno z razvojem industrije širi tudi možnosti za družbeni in življenjski standard neposrednih proizvajalcev in krajanov. Zato je novi hotel na Novi Dobrovi samo del velikega načrta za izgrad-

njo rekreacijsko turističnega centra, ki zajema Zreče in Roglo. Sicer pa naj bi hotel v Zrečah, z odprtim in v prihodnje še zaprtim kopališčem, predstavljal osnovo za razmah turizma v dolini in bil središče za kulturno in družabno življenje.

Objekt in celoten center je namenjen predvsem domačemu človeku. Poleg tega pa te predele že zdaj radi obiskujejo ljudje iz drugih naših republik. Za to območje, zlasti za Roglo, pa se močno zanimajo tudi športniki. In če k vsemu temu dodamo še izredno razviti izletniški turizem, prav tako poslovni in ne nazadnje skrb za družbeno prehrano, potem so pogoji za gradnjo hotela in ureditev celotnega območja na Zreškem Pohorju več kot utemeljeni. Mednje sodi še kmečki turizem.

Po programu bo novi hotel v Zrečah zgrajen do konca letošnjega leta. Zanimiva je tudi ugotovitev, da ima investitor že zdaj skoraj v celoti zagotovljen vse delavce za novi objekt.

Gradnja novega zdraviliške gostinskega objekta na Dobrni je najnost zdajšnjega časa in edini izhod ter zagotovilo za nadaljnji razvoj zdravilišča. Zdajšnje kapacitete, zlasti pa njihov standard, so neprimerne. Zato so imeli v zdravilišču, kljub izrednemu povpraševanju, kar manj nočitev, kot leto dni prej. Sobe, z več posteljami ter brez sanitarij, niso več sprejemljive. Novi hotel predstavlja torej prvi korak ne samo k povečanju števila ležišč, marveč veliko bolj k modernizaciji. Seveda pa gre v tem primeru prav tako za modernizacijo terapevtskih zmogljivosti. V novem hotelu bosta tudi bazen in kegljišče.

Kot soinvestitor v tej naložbi nastopa s 40 odstotnim deležem skupnega zneska ljubljanski Kompas, kar daje temu koraku še bolj značilno obeležje.

Dela pri gradnji tega objekta bodo zaključena junija 1979. leta, začetek rednega obratovanja pa je določen na oktober 1979.

Kot pomemben partner pri reševanju celotnega problema novega zdraviliško-hotelskega objekta na Dobrni nastopa tudi celjski Razvojni center, ki je v okviru inženiringa sprejel še nekatere organizacijske, kadrovske in druge probleme. In kot vse kaže, bo zlasti okoli zadnjega vprašanja največ dela. Na ljudi, ki bodo delali v novem hotelu, bo treba misliti že zdaj. To je zahteva, na katero bi ne smeli pozabiti, sicer bo začetek rednega dela težavnejši.

M. BOŽIČ

Pred vhodom v zdraviliški kompleks na Dobrni je stajalo s sliko makete novega zdravilišča — hotelskega objekta. Tu je vedno dovolj radovednih pogledov...

ZREČE: ZRASEL BO HOTEL

Na zreški Dobrovi, tik ob novem bazenu, že raste iz temeljev nov hotel, ki ga gradi podjetje Ingrad iz Celja in financira tozd Gostinstvo in turizem tovarne Unior iz Zreč. V njem bo velika samopostrežna restavracija z 223 sedeži, posebna restavracija za hotelske goste, recepcija in 32 sob za goste. V prihodnjih letih bodo ob hotelu zgradili še pokrit bazen, oba objekta pa bo povezoval steklen hodnik. Sam hotel bo veljal okrog 56 milijonov dinarjev, v Zrečah pa menijo, da bo prve goste sprejel že prihodnjo zimo.

DOBRNA: PREDSTAVLJAMO

Novi zdraviliško-hotelski objekt na Dobrni bo imel 221 postelj ter 50 pomožnih ležišč, zatem 650 pokritih sedežev v restavracijah in 1900 sedežev na odprtih terasah. Tu bo medicinski center s kompletno fizio in balneoterapijo, bazen 18 x 12 metrov s termalno vodo, sauno, kabinet za trim, štiristezni avtomatsko kegljišče, prodajalna spominkov, banika, frizerski in kozmetični salon...

JE CELJE TURISTIČNO MESTO?

Vprašanje smo si zastavili v uredništvu. Odgovor je več ali manj na dlani. Celje je navzlic slabemu zraku, navzlic umazaniam vodam turistično mesto. In še kaj več. Je tudi središče velikega turističnega območja, je tudi izhodiščna točka k pomembnim turističnim krajem, zdraviliščem itd.

To Celje je. Tudi ni dilem, da Celje ni zdraviliško mesto in kaj podobnega. Ima pa zato veliko drugih pogojev za dober razvoj posameznih vrst turizma, je tudi kultura, šport, poslovno življenje in še kaj. Tudi izletništvo.

No, vprašanje, ali je Celje turistično mesto, smo si zastavili v uredništvu. Pa ne zavoljo nas, ki tu delamo. Z njim prihajamo v javnost. In da bi dobili ustrezne odgovore, kako je s Celjem kot turističnim mestom in kaj bi morali narediti, da bi se kot tako še bolj uveljavilo, bomo zaprosili za odgovore, mnenja, nekatere znane turistične delavce, kot Marjana Ašiča, Zorana Vudlerja, Majdo Trogarjevo, Toneta Ocvirka, Edija Podpečana, Ivana Juharta in ne nazadnje Rista Gajška. S tem pa krog ni zaključen. Vabimo tudi vas, dragi Celjani, naročniki in bralci Novega tednika, da sodelujete v tej anketi in da nam pišete, posredujete svoje mnenje o vprašanju, ki smo ga zastavili.

Že v naprej hvala za odgovor.

UREDNIŠTVO

V Celju z veseljem opazujemo, da prenekatera stara hiša dobiva novo obleko. Tako je prav in tudi to je pomemben del turističnega Celja.

NA GOLTEH

NOV OBRAZ V RECEPCIJI HOTELA

V recepciji hotela na Golteh je nov obraz. Mlad in nasmejan. Prikupen. Marjeta Pintar.

Mlada je tudi kot članica Izletniškega kolektiva, saj je v njegov sestav prišla šele pred pol leta, na Golteh pa je komaj mesec dni.

»Tu mi je všeč. Dobro sem se znašla. Sicer pa me ta dejavnost zanima tudi drugače, kajti kot študentka Izletnika študiram izredno na Visoki ekonomsko-komercialni šoli v Mariboru. Turizem je oziroma bo moj poklic.«

»Boste po vsem tem ostali tu na planini?«

»Menim, da ne. Že po koncu zimске oziroma smučarske sezone bom pričela delati v celjski turistični poslovalnici Izletnika.«

»Kako pa je z Goltni v letošnji sezoni?«

»Dobro. Nočitvene zmogljivosti so zasedene do konca februarja, prav tako depandanse, medtem ko bo Mozirska koča polna do sredine marca.«

»In od kod so rezervacije?«

»Iz najrazličnejših predelov naše države, predvsem pa iz Novega Sada, Reke, Opatije, Ajdovščine, Lendave, Murske Sobote itd.«

»Kako pa je s penzionističnimi cenami?«

»Za hotel je treba odšteti 160, za depandanso 150 ter za Mozirsko koč

140 dinarjev na dan. K temu pa je treba prišteti še 4 dinarje turistične takse.«

»Kako pa je z izposojevalnico smučarske opreme?«

»Ta dela in moram reči, da je dobro založena. Tako, da po tej strani ni zadrege. Vrh tega imamo

mizarja, ki je vsak hip pripravljen odpraviti napako, če do nje pride. Pri izposojanju opreme imajo penzionisti gosti trideset odstotkov popusta.«

»In kolektiv, je zdaj v popolni sestavi?«

»Je, kajti na pomoč so za zimski čas priskočili tudi delavci iz doma v Logarski dolini. Sicer pa moram reči še to, da smo polno zaživel tudi kot temeljna organizacija združenega dela. Sprejeli smo vse potrebne samoupravne akte, poleg tega pa dobro delajo tudi vsi naši samoupravni organi.«

M. BOŽIČ

Izletnik CELJE

TOZD Turistična agencija
Celje — Stanetova 2

vabi na smučanje

LEOGANG na Salzbuškem

— I. skupina: 21. 1.—28. 1. 1978

— II. skupina: 28. 1.—4. 2. 1978

znižana cena — samo 2.850.— ND

MONTE BONDONE v Italiji

— I. skupina: 21. 1.—28. 1. 1978

— II. skupina: 28. 1.—4. 2. 1978

na februarski izlet — z letalom

HERCEGNOVI — IGALO, na tradicionalni praznik »MIMOZ«

— od 3. do 5. februarja 1978

prvomajski izlet na otok SICILIJO

— od 22. do 30. aprila 1978

Zahtevajte podrobne programe AIR TOURSOVE agencije za letovanje

— TENERIFE na Kanarskih otokih in MALLORCA

air tours
yugoslavia

ŠMARJE PRI JELŠAH

OTROŠKO VARSTVO V KLEŠČAH

NUJNO JE TREBA NAJTI USTREZNE DOLGOROČNE REŠITVE

Vzgojno varstveni režim ali varstvo predšolskih otrok v šmarjski občini je, glede na položaj v razvitejših občinah, pravzaprav šele na začetku: v občini je v sorazmerju s številom prebivalcev bore malo vzgojno varstvenih ustanov, četudi je situacija iz leta v leto boljša, pa še zdaleč ne dobra. Vrtci so le v večjih krajih — v Rogoški Slatini, Rogatecu, Kozjem, Šmarju pri Jelšah pa še kje, ponekod tudi v nekaterih vaseh, kjer so za to pogoji. Veliko število otrok te mož-

nosti vendarle nima, nemalokrat pa je za to vzrok vse kaj drugega, kot pomanjkanje prostora. Spet so eno ključnih vprašanj sredstva.

Podatki namreč kažejo — žal še vedno — da so osebnih dohodki na zaposlenega v občini najnižji med občinami celjske regije pa tudi od marsikaterih druge slovenske občine, prispevki staršev za otroško varstvo pa za razliko od drugih občin med najvišjimi v celjski regiji in v republiki.

Zaradi tega se pojavlja

strah pred varstvom in docela razumljivo je, da so ponekod matere vzele otroke iz vzgojno varstvenih ustanov, čedaje močnejše pa se širi varstvo pri privatnikih.

Tudi kadrovske vzgojno varstvene ustanove nekoliko šepajo, a ne toliko, da bi bilo potrebno biti plat zvona. Kadrovska zasedba v teh ustanovah po republiško določenih normativih odstopa kvečjemu za kakšnih deset do dvajset odstotkov, ponekod pa tudi za več.

Ce upoštevamo, da plačajo

starši, ki imajo od 2.000 do 2.200 dinarjev dohodka na družinskega člana 650 dinarjev prispevka in da je treba odšteti še za zajtrk, kosilo in malico, potem je jasno, da je to za starše precejšnja obremenitev. Zaradi tega v Šmarju pri Jelšah menijo, da bo treba najti ustrezne dolgoročne rešitve in natanko opredeliti stroške pa tudi urediti sistem financiranja s strani skupnosti otroškega varstva.

MILENKO STRASEK

RDEČI KRIŽ ŠENTJUR

4000 AKTIVNIH ČLANOV

PRVA SKRB JIM JE ZAŠČITA OKOLJA

Občinski odbor Rdečega križa Šentjur se resnično lahko pohvali z aktivnostjo svojih prizadevnih članov, 4000 članov Rdečega križa dela v šentjurski občini in še 3000 podmladkarjev po osnovnih šolah. Zlasti ti mladi, tako smo izvedeli pri Občinskem odboru, so izredno prizadevni zlasti kadar gre za kakšne akcije. Teh pa je skozi celo leto kar precej. Med vsako-

letne akcije sodi zbiranje odpadnega papirja, krvodajalski akciji, sprejem mladih med člane RK in razna zdravstvena predavanja in tečaji prve pomoči. Letos spomladi pa bo v Šentjurju republiško tekmovanje mladih članov RK.

Posebno skrb pa posvečajo člani Rdečega križa starejšim in socialno ogroženim ljudem.

V šentjurski občini je tudi več rednih krvodajalcev, ki se odzovejo vsem organiziranim akcijam odvzema krvi. Tako je na primer Vinko Romih iz Straške gorce kar 74-krat daroval kri.

Med pomembnejše akcije letošnjega leta so si člani načrtali tudi obnove in poživitev dela aktivov RK po delovnih organizacijah in nekaterih vaseh. Skrb za zaščito

okolja je bila med člani RK vselej prisotna. Z večimi akcijami so tako v šentjurski občini v treh letih zbrali več kot 70 ton odpadnega papirja. Akcijo zbiranja odpadnih surovin bodo letos ponovili in k delu pritegnili čimveč mladih.

Ker pri Občinskem odboru Rdečega križa ugotavljajo, da so razna zdravstvena predavanja po vaseh in krajih zelo zaželeni, jih bodo seveda organizirali tudi v letošnjem letu. Člani Rdečega križa bodo še naprej vztrajno bili bitko proti divjim odlagališčem odpadkov. Pri tem upajo tudi na širšo pomoč vseh občanov.

MP

STAŠA GORENŠEK

Vsako slovo je težko. Najtežje je takrat, ko odide človek za zmerom, kar tako nenadoma, ko je čas za slovo najmanj primeren, nepričakovan, ko se porodi spoznanje, da smo za nekaj ogoščeni, ker je odšel. Takšen je bil tisti petek, ki je pahnul v grob našo Stašo, njeno mamo in očeta.

Kako majhne in ničeve so besede takrat, ko je treba enkrat samkrat, a takrat za vselej, reči tisti radijski, ki smo si ga prej vsak dan tolikokrat v smehu izrekli, med zamahom roke, med kretnjo, ki je bila bežna, pa več kot fraza. Kajti Staša je bila preprosta. Človeško preprosta, krhka a odločna, bila je ljubka. Do sočloveka čuteča, pri delu tenkočutna.

Ze ko je končala šolo za oblikovanje, je najbrž videla v stari mestni ulici zelena vrata svoje butike. Z voljo, delom, talentom si ga je ustvarila. Njena mladost je bila mladost uresničenih želja. Vse do pred enim mesecem, ko je tudi strahotni cesni davek terjal življenje njenega Mojmirja in ji vzel najdražje, kar je imela. Zdal sta na Zahal skupaj, za vedno kot pravimo.

Strahotno globok grob so izkopali, da so položili vanj družino. Očeta Janeza Gorenška, udeleženca NOV, mamo Stanko, vedno nasmejana, Stašo, mnogo prežgoda pokopane upe. Koliko nezrečenih misli, koliko nedokončanega dela, koliko neodsanih sanj, koliko malih, vsakodnevnih življenjskih težav in radosti je obstalo.

Staša je šest let redno sodelovala na našem Radiu in dobra štiri leta pri tedniku A kaj bi merili čas, ko je toliko nesmisla v njem. Zdal, ko vemo, da ne bomo nikoli več čuli njenih hitrih korakov po hodniku, njenega smeha ne bomo več čuli. Njene igrivosti ne bomo več čutili. To nas boli, ker smo izgubili človeka, a kadar nam je v srcih človek, beseda o njem na ustnicah, tedaj ni nobena cena dovolj visoka, nobeno spoznanje odrešujoče, tolažilno. Ostane spomin in spomin nanje, ki smo jih poznali, ne bo mogel nikoli izgubiti trpkosti bolečine.

Ko je tisti petek pahnul v grob našo Stašo, jo je čisto priloženo zarisal in položil v naša srca.

Draga Staša, tam boš z nami, dokler bomo tudi mi.

DRAGO MEDVED

KJE SMO ?

QUO VADIS, HOMO?

Vse preveč stvari, na žalost tudi zelo pomembnih, prezremo v vsakodnevnem norenju po cestah in ulicah.

Preganja nas mrzlina današnjosti, grize nas malo dušje do sočloveka, nepozornost do človeka, ki je natančno takšen kot ti, on, kot tisoče drugih. Z istimi ali vsaj podobnimi težavami, z istim strahom v srcu. Prebiramo vesti o nesrečah in naslednji dan spet pogledamo, če je kaj novega. In navadno se niti posebno ne zamislimo ob tem.

Svet z dogodki se nam spodmika izpod tal, ker smo zamaknjeni vase, v svoj svet, ki si ga za nič na svetu ne pustimo spremeniti. Tudi za ceno tuje nesreče ne...

Tik pred novim letom. Sirok, makadamski parkirni prostor nekje v Celju. Na tleh je ležal človek. Morbiti je še dihal, to gotovo ve krdelo, ki se je zbralo ob ležečem in nekemu, ki se je trudil, da mu pomaga. Krdelo? Da, krdelo, saj kakšne druge besede niti ne bi mogel zapisati...

Kako zelo nas zanima sočlovekova nesreča!

Ko je neznanec uvidel, da ne more pomagati, se je odpravil v najbližji trgovski lokal. Da bi poklical pomoč. Krdelo je nekaj časa še nadvse pozorno ogledovalo ležečega, potem pa — nič novega pod soncem — se je raztepljo.

Tu in tam so na obširni parkirni prostor še prihajali ljudje. Se ustavili, izstopili iz avtomobila, vrgli pogled na ležečega in odšli. Nekateri niso storili niti tega. Kot da je samo po sebi razumljivo, da leže someščani pri belem dnevu na tleh...

Zelo hitro so prišli miličniki, pogledali, kaj se da narediti, počakali pri ležečem, po dobri uri pa je končno pripeljal rešilni voz in ležečega odpeljal.

Dogodek več za premlevanje in za — sramovanje pred samim seboj. Hladni smo, prijatelji, hladni in nič kaj ponosni ne moremo biti na svoje ravnanje.

Tudi še ni tako dolgo, ko je nekdo kar precej časa ležal mrtev pred neko zelo znano ustanovo v Celju. In vendar je moral ležati dolgo, predolgo...

Tik po novem letu je v centru mesta lepo oblečeno dakleto milo prosilo mimoidoče, naj ji posodijo denar za avtobus, ker je izgubila denarnico.

Ni beračica, beračenje ima nekatere svojstvene posebnosti, po katerih takoj spoznaš človeka te baže. In vendar je zadevala ob mrke poglede, ki so prejkone govorili: Pusti nas v našem ljubem miru in se znajdi, kakor veš in znaš. Tudi mi se moramo.

Tla se nam spodmikajo, ljudje.

Človek bi dejal, da je pozornost, usmiljenje, pripravljenost pomagati in podobne besede le še zaloga besed za literate.

MILENKO STRASEK

STRELSKA ZVEZA ŠENTJUR

25 - LET DELA

UPI NA PROSTOR ZA VADBO

V šentjurski občini združuje 7 družin 350 članov-strelcev. 25-letnico obstoja slavi letos Občinska strelska zveza Šentjur in v tem času se lahko njeni člani pohvalijo z vrsto priznanj, diplom in plaket. Uspehov pa bi lahko bilo še več, pravijo strelci, če bi imeli za svojo aktivnost tudi primerne prostore za vadbo. Res da so predpisi za strelske prostore zelo zahtevni, vendar bi se z nekoliko več razumevanja dalo najti skromen prostor tudi za dejavnost, ki je še kako pomembna v koncepciji SLO. Tako pa se vseh sedem družin že precej časa bori za svoj prostor. Medtem je prišlo celo do osipa članstva, saj je bila strelska zveza v letih po ustanovitvi bolj močna. Zdal strelci upajo na

obljubljeni prostor v osnovni šoli Šentjur, ki ga bo seveda treba preurediti in opremiti tako, da bo zadostil vsem predpisom. Če upi niso zaman, bo to nedvomno velika pridobitev za vse člane, ki se večkrat na leto sestanejo in se pogovorijo o delu, načrtih in težavah. Sicer pa strelske družine vadijo vsaka zase. Na občinska tekmovanja pošiljajo svoje najboljše člane. Uspehi, kot rečeno, ne izostajajo. Hkrati pa je razveseljivo, da je v zvezo vključenih veliko mladih, ki so zelo prizadevni. Skupna želja vseh je, da bi našli v občini več razumevanja za strelce, tudi kar tiče dotacij, saj jo dobivajo le od TKS Šentjur.

MP

ŠMARTNO OB PAKI: PROMET NARAŠČA

Promet na železniški postaji v Šmartnem ob Paki stalno narašča in je bil lani za 30 odstotkov večji kot v letu 1976.

Skozi Šmartno je v obe strani vozilo 4.914 potniških vlakov. Pri blagajni te postaje so prodali 29.503 vozne listke. Poleg tega je tod mimo peljalo 4.263 tovornih vlakov. Njihovi vagoni so bili večinoma naloženi z velenjskim lignitom, lesom, pa tudi z izdelki tovarne gospodinjске opreme Gorenje.

Na postaji v Šmartnem ob Paki so naložili 7.537 vagonov ali 170.175 ton blaga, večinoma deske in lesne izdelke iz Nazarij, dosti pa tudi tufa, ki ga kopljejo v bližnjem kamnolomu v Gorenju. Razložili so 1466 vagonov ali 31.622 ton blaga. Tu pa je bilo največ mehkega lesa in drv za tovarno ivernih plošč v Nazarijih. Večino tega blaga, sicer pa okoli 75 odstotkov, so prepeljali z lastnimi tovornimi avtomobili, saj ima postaja kar lepo število kamionov. Poleg tega so odposlali 311 ton kosovnega blaga, prispelo pa ga je 265 ton.

Delavci na tej postaji so zares pridni, da so vso to blago naložili oziroma razložili.

ZORKO KOTNIK

GRIZE: TELEFONA SE NE BO

Seje sveta krajevne skupnosti Grize so se udeležili tudi predstavniki drugih družbenopolitičnih organizacij in društev v kraju. Na seji so skušali odgovoriti na vprašanje, kako so krajani uresničevali svoje interese v krajevni skupnosti.

Lani so bili izredno prizadevni na komunalnem področju. Tako so asfaltirali dve cesti v Bezovnik. Poleg prostovoljnega dela in brezplačno odstopljenih zemljišč za krajani pešpaveali še okrog 240 tisoč dinarjev. Za druga komunalna dela pa več kot dvajset tisočakov. K temu je treba dodati še denar, ki ga niso zbrali preko krajevne skupnosti. Cesta v Zahom je pripravljena za asfaltiranje izključno s prispevki in prostovoljnimi delom krajanov tega zaseka. Seveda pa ni vse delo v krajevni skupnosti usmerjeno le na komunalno področje. Izredno aktivna so številna društva, ki poleg vsega skrbijo tudi za mnoge objekte v Grizah, ter prirejajo razne kulturne ter športne prireditve. Ves čas pa so namenjali vso pozornost obujanju tradicij NOB.

V nadaljevanju seje so obravnavali še osnutek finančnega načrta za letos. Na komunalnem področju velja omeniti asfaltiranje ceste v Zahom in Spodnje Grize, kupili bodo šolski kombi za prevoz otrok, maja pa bodo pripravili proslavo, na kateri se bodo spomnili dogodka izpred 35 let, ko so v Ponfracu Nemci ustrelili talce — domačine. Na mestu, od koder je I. Stajerski bataljon krenil na znameniti pohod proti Brežicam, bodo odkrili spomenik NOB. Skoda le, da ne bodo dobili več novih telefonskih števil, ker tega ne predvideva občinska resolucija.

FRANCI JEZOVIK

GLEJ, OVCE!

NAVIDEZNA ROMANTIKA!

ALI PEŠ OD BANJA LUKE DO PODČETRKA S ČREDO

V teh dneh, če nas pot popelje v Obsotelje, lahko ob cesti vidimo veliko čredo ovac, ki se pase na že nekoliko zbledeli, pa vendar še malo zeleni travi. Ob čredi stojijo pastirji, odeti v debele kožuhe. Med ovčami se tarejo tudi trije osliči in nepogrešljiv človekov prijatelj pes. Dokaj nenavadna in celo romantična slika za naše kraje, ki so nekdanje tudi poznali ovce kot domačo žival, ki daje volno, meso mleko. Zdaj so to le še spomini, ki nam oživljajo v poznih in zimskih mesecih, ko ovčarji iz Bosne priženejo svoje čredo do naših krajev, kjer se pasejo vse do marca. Nehote se mimoidočemu, ki za hip postane in si ogleda nenavaden, a ljubek prizor postavi vprašanje, od kod in zakaj ti ljudje priženejo svojo čredo tako daleč za nekaj zelene trave? Kaj delajo cele dneve, kje spijo, kje se hranijo, kakšno je njihovo življenje. Je trud poplačan?

Oni dan sem se pogovarjal z njimi. Ko sem stopil na travnik in so mi čevlji do gležnjev obtičali v blatu, je pristopil k meni Mile Radanović, čokat, črn in od sonca in vetrov ves ožgan, da se mu je koža na čelu kar svetila. Ovit v debel kožuh mi odzdravi in pomoli močno roko: »Sretna ti nova, družo!« Njegov pozdrav se je razlezel v nasmeh, širok in poln dveh vrst belih zob, ki so se pod črnimi brki še bolj svetili.

Pripoved sem hotel, njegovo in njegovih tovarišev, ki sta pristopila bliže in mi tudi stisnila roko. Malce okorno, a toplo. Takoj sem začutil, da potrebujejo ta stisk dlani, da jim je ponujena roka dobrodošla, odrešujoča v tej večmesečni popotni pastirski samoti. Še z no-madi jih ne morem primerjati, kajti Mile Radanović, Dobro Radanović in Jovica Miličević imajo svoj dom. V vasi Dujakovci pri Banja Luki, na 900 metrov nadmorske višine, kjer se v hrib stiska 300

hiš in je v vsaki po približno pet do šest članov družine.

Z LISTJEM ODIDEJO TUDI OVCE

Mile pripoveduje: »Ko na jesen odpade listje, ga ovce popasejo. Ko zmanjka listja, tudi trave na naših skromnih pašnikih ni več. Samo kamenje in veter. Takrat se odpravimo na pot. V vasi je čreda 200 ovac, osem lastnikov ima. Dogovorimo se, kdo bo šel prvi na pot. Zdaj smo mi trije. Potem pride zamenjava. Ko smo v bližini kakšnega kraja, s pošto javimo domov, da nas vedo polskati. Tako se menjavamo do marca, ko odženemo čredo domov. Za prvega maja jih ostrizemo. Volno prodamo vojni industriji, meso in mleko pa preko zadruga v široko prodajo.

Zdaj okoli novega leta ima čreda vsak dan mlade janjčke. Lani smo šli na pot 1. novembra. Peš. Z dvjesto ovčami, tremi osli, ki nosijo vso našo opremo in psom ovčarjem. Najprej se obrnemo proti Zagrebu, pa preko Brežic do Kozjega, Buč, Podplata.

Dalje ne gremo. Ravnamo se po vremenu. Letos je zelo ugodno. Tu je še dovolj trave za naše ovce in moram reči, da nimamo s kmeti nobenih težav, dobro se razumemo. Nikoli še nismo izgubili nobene ovce, nikoli nam nihče ni še nič ukradel ali nagaal. Spimo v šotoru, ki si ga postavimo vsak večer kje v bližini gozda, kjer ne piha veter. Jemo klobase, konzerve, sir, pijemo mleko. Tako vse dneve. To je težak kruh. Mi ne bi tega delali, pa nimamo druge izbire. Če bi imeli v domačem kraju ali vsaj blizu kakšno tovarno, bi se zaposlili. Tako pa potujemo. Hodimo na stotine kilometrov, cel dan smo s čredo, z nami je tišina in veter. Kaj delamo? Premišljujemo o družinah, ki nas čakajo doma, o prihodnosti, o vsem, kar vidimo in srečamo na poti. Ne, na poti ničesar ne prodajamo. To gre vse preko naše zadruge. Na ta način pase-mo ovce že od osvoboditve same. Prej smo imeli tudi nekaj koz, pa jih zdaj ne smemo imeti. Spoznamo veliko krajev in veliko

ljudi. Dobri so z nami. Vidite, Jovica se tamle pogovarja z domačinom iz Podčetrka, naš dober prijatelj je. Naslednje leto spet pridemo. A radi bi doživeli dan, ko nam ne bi bilo treba priti. Vsaj z ovčami ne. To zapišite! Da ne pozabite. Če bomo na sliki v časopisu, nam pustite kak izvod pri trgovcu v Imenem. Bomo prišli iskat, ko pridemo po hrano.

Tako Mile. Vrne se k čredi, k malim janjčkom. Vrne se k celemu ovčjemu zakladu vasi Dujakovci, to je njihov kruh, njihovo življenje, ki bi ga radi spremenili. A dokler je tako kot je, jim je vsaka ovca enako draga in hvaležni so za vsako zeleno biljko, ki jo najdejo nekaj sto kilometrov od svojega doma. Torej, bela ovčja čreda nekje ob Obsotelju, pastirji v kožuhih, naslonjeni na dolge palice, blagi zimski sončni žarki, ki se sprehajajo po mehkih ovčjih kožuhih, vsa ta prijazna veduta je le navidezna romanika.

BESEDILO IN SLIKE: DRAGO MEDVED

Od leve: Dobro Radanović, Jovica Miličević in Mile Radanović.

NA KRATKO

ROGAŠKA SLATINA: NOVA STANOVANJA

Stanovanj sicer res povsod primanjkuje, še zlasti pa se s tem problemom že vrsto let bori šmarska občina. Največ napredka na tem področju je dosegla Rogaška Slatina, saj so v zadnjih letih zgradili vrsto blokov. Trenutno grade v Rogaški Slatini, v stanovanjski sosesčini Ratanjska vas, blok z okoli štiridesetimi stanovanji, ki bo položaj nekoliko izboljšal. Objekt gradi SOZD Splošno gradbeno podjetje, zgrajen pa bo do konca tega leta. Blok stoji v neposredni sosesčini že zgrajenih dveh blokov. mst

ZALEC: MLADI TERITORIALCI

Občinska konferenca Zveze socialistične mladine v Zalcu je v zadnjem obdobju posvetila izredno skrb usposabljanju mladih za splošno ljudsko obrambo in družbeno samozagotovo. Zato ni naključje, če so že doslej v vrste enot teritorialne obrambe sprejeli veliko mladincev — prostovoljcev. Mnogi izmed njih so se udeležili vojaških vaj skupaj z drugimi teritorialci. Razen tega so sodelovali v akcijah za lanski občinski praznik, še posebej pa ob prikazu bitke Prvega Stajerskega bataljona na Čreti itd.

Prav tako ne kaže prezreti pohodov, na katerih so obujali tradicije narodnoosvobodilnega boja.

Razveseljivo je tudi dejstvo, da se mladi v žalski občini radi vključujejo v te aktivnosti.

DARKO NARAGLAV

ZALEC: O USMERJENEM IZOBRAŽEVANJU

Pretekli teden so se v Zalcu sestali člani sveta za družbenopolitično aktivnost žensk ter spremljanje družbenoekonomskega položaja žena pri občinski konferenci SZDL. Ko so uvodoma govorili o evidentiranju, so poudarili, da je med kandidati premalo žena. Sicer pa so v nadaljevanju obravnavali še osnutek Smeri razvoja usmerjenega izobraževanja v celjski regiji do leta 1990. Ob koncu seje so se dogovorili še o poteku priprav na praznovanje Dneva žena. jv

POLZELA: KONCERT V DOMU UPOKOJENCEV

Moški pevski zbor iz Braslova je preteklo nedeljo pripravil v domu oskrbovancev v Seneku na Polzeli krajši koncert. Stanovalec tega doma so zapeli sedem domačih pesmi in z njimi popestrili življenje v domu. Za nastop so jim bili hvaležni v upanju, da se bodo še srečali. T. T.

SMARTNO OB PAKI: VEČERI PLETENJA

Društvo prijateljev mladine v Smartnem ob Paki je organiziralo pletilne večere, ki so dvakrat na teden. Pod strokovnim vodstvom učiteljice Podvratnikove pletejo in kvakajo mamice in stare mame oblačila za svoje malčke.

Zanimanje za te večere je veliko. Ker pa se za ta dela zanimajo tudi dekleta, bodo bržčas morali pripraviti še kak tečaj. ZORKO KOTNIK

MODNE REVije V FESTIVALNI DVORANI LJUBLJANA

Vsak dan od 14. do 20. januarja 1978, ob 17. in 20. uri. Predprodaja vstopnic na Gospodarskem razstavišču od 14. ure dalje.

Delavski svet TOZD
Center medicine dela
Celje

objavlja
prosto delovno mesto

MEDICINSKE
SESTRE v Obratni
ambulantni EMO Celje

Prijave pošljite v roku 8 dni na TOZD Center medicine dela Celje.

Svet osnovne šole
»FRANJA VRUNČA«
Slivnica pri Celju

razpisuje
prosto delovno mesto

UČITELJA
razrednega pouka
za določen čas od 6. 2. 1978 do 31. 12. 1978.

Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.

DRUGA UPRIZORITEV SLG CELJE

IZJEMEN DOŽIVLJAJ

OB KRSTU ŠELIGOVE DRAME V REŽIJI D. JOVANOVIČA

SLG Celje je vstopilo v novo leto s krstno uprizoritvijo drame Radia Šeliga Carovnica iz Zgornje Davče, ki jo je postavil na oder režiser Dušan Jovanović. Že takoj na začetku je treba zapisati, da si boljšega vstopa v novo leto prijatelji gledališke umetnosti skoraj ne morejo želeli. Predstava namreč vsebuje izrazito sodobno filozofsko problematiko evropskega sveta, ki je utelešena na izjemno ustrezen, čutno in doživljajsko bogat način.

Besedilo Rudia Šeliga, enega najpomembnejših predstavnikov sodobne slovenske literature, postavlja nasproti dva v osnovi različna življenjskega principa. Nasproti si stojita svet evropske civilizacije, ki temelji na razlikovanosti na telo in duha, na čute in razum, in svet prvinske, predkrščanske enotnosti in celovitosti duha in telesa, razuma in čutov. To nasprotje nam Šeligo prikaže na ravni temeljne celice evropske civilizacije, na ravni družine. Tradicionalno miselnost evropske civilizacije predstavlja oče, mama in sin Niko, njeno dosledno nasprotje pa mlada Nikova žena s hribova — Darinka. Oče, ki s svojo tekmovalno miselnostjo simbolizira nenehno stopnjujočo se in samouniščujočo voljo do moči, mama, ki je razumsko hladna, a tudi brezobzirno nasilna, in Niko, neboljši slabič brez lastne volje, se čutijo ogroženi v trenutku, ko spoznajo Darinkino temeljno drugačnost, njeno prvinsko celovitost in zanikanje vseh pridobitev civilizacije. In kot delamo »civilizirane Evropejci« žetja, ko brez milosti in skrajno nasilno preoblikujemo ves svet po svoji podobi (spomnimo se »križarskih vojn«, v imenu »civilizacije in napredka«, v katerih smo si podredili ves svet), tako tudi naša družina brez milosti poseže v življenje in vrednotni sistem Darinke. Zato je Darinka čarovnica, saj so v našem svetu tisti, ki so v temelju drugačni, vedno proglašeni za čarovnike (srednji vek) ali pa umobolne. In kot v vsakdanjem življenju samozadovoljno opravimo s takim »čarovništvom«, tako tudi Darinka v tem svetu nima nobene možnosti in je v skladu z našo zgodovinsko izkušnjo poražena. Njena pot je res poražena, ob tem pa se razkrije tudi vprašljivost naše samozadovoljne civilizacije, ki

se duši v posledicah zarisanosti miselnosti: v potrošništvu, v onesnaženju, v razčlovečenju medsebojnih odnosov...

Filozofsko dramo, ki je ravno toliko aktualna kot univerzalna, je z veliko mero lastne ustvarjalnosti postavil na oder režiser Dušan Jovanović, ki se mu je uspelo izogniti močni akademski hladnosti ter nadgraditi besedilo v izrazito sporočilno učinkovit gledališki dogodek. Osnovnemu idejnemu nasprotju je našel tudi v gledališkem izrazu celo vrsto učinkovitih nasprotujočih si prvin, s katerimi je prenesel avtorjevo sporočilo do gledalca na izrazito zaostren, a tudi večplasten način. Že v nekakšnem prologu je nakazal temeljno nasprotje med križem, simbolom tradicionalne evropske metafizike, in prvinskim obredom deklet-vasovalek, ki se poslavljajo od Darinke. V prvem delu je nato kontrastiral šume gospodinj-skih strojev in hladne, brezčustvene odnose v družini ter polnoklavno, čutno eksplozivno Darinko, petje prvinskih pesmi ter ekstatični ples Darinke in Kresnice. V zaključku prvega dela, ko ogenj uniči svet meščanske idile, mu je uspelo ustvariti tudi enega najsugestivnejših prizorov, kar jih poznamo v zgodovini slovenskega gledališča. Tudi v drugem delu, ki se dogaja v prazgodovinski jami, morda pribežališču po katastrofi, je nadaljeval s kontrastiranjem med detovnimi zvoki (ob žaganju, varjenju, vrtanju) in prvinsko ljudsko pesmijo na eni strani ter med to isto pesmijo in vzneseno klasično glasbo »Wagnerja in Straussa« na drugi strani. Nenehno delovanje v drugem delu priča, da se v miselnosti ljudi tudi po katastrofi ni nič spremenilo; ni torej važen prostor in čas, ampak zavest, ideologija. Predstavo je Jovanović zaključil z izrazito zaostreno interpretacijo, ko se v strogo racionalnem ritmu Sraussovega valčka materin svet samozadovoljno zmagoslavo zavrti ob v prisilni jopič ukle-njeni Darinki. Konec ni le potrditev materine poti, ampak je njena problematizacija, iz-ziv naših zavesti in vesti.

Oblikovalka odrskega prostora in kostumov Meta Hočvarjeva je prvi del postavila v tipično neizrazit bivalni prostor sodobnega človeka in ga na koncu ob pomoči lučnih čarovnjak Chris Johnsono-

ve učinkovito razdejala. Drugi del je postavila v jamo, ki ji je omogočila vrsto izjemno učinkovitih likovnih rešitev in sporočilno večpomenkost.

Med nastopajočimi bo najdlje ostala v spominu prav gotovo Darinka Milade Kalezičeve, ki jo je ta mlada igralka napolnila z enkratnim žarom, prvinsko eksplozivnostjo, neugnano čutnostjo in pristno zmedenostjo v »tujem« svetu. Ob tem je treba posebej poudariti njen izjemen plesni talent, brez katerega taka kreacija sploh ne bi bila mogoča. Mama Jane Šmidove je razumarsko hladna, a v tej hladnosti tudi brezobzirno nasilna. Oče Bruna Baranoviča je v tekmovalno mrzlico ujeti mož, ki ni sposoben ugledati temeljne prevare. Niko Zvoneta Agreža pa je nesamostojen, otroško neboljši mladenič, ki svojo notranjo nezadostnost utaplja v alkoholu. Pri predstavi sodelujejo tudi plesalke Plesnega gledališča Celje v koreografiji Nade Kokotovičeve in pevke gimnazijskega pevskega zbora, ki pojejo pesmi Darijana Božiča.

Predstava, ki bo odmevala med gledališkim občinstvom zaradi vrste presenetljivih podrobnosti, med zahtevnejšimi gledalci pa zaradi ne-navadne kompleksnosti in celovitosti.

SLAVKO PEZDIR

CELJE: IZOBRAZEVANJE ODRASLIH

Podatek, da je v celjski občini kar 8000 delavcev brez osnovnošolske izobrazbe, ni nič kaj vzpodbuden. Tako so na pobudo Izobraževalne skupnosti pred leti pri celjski Delavski univerzi ustanovili oddelke za izobraževanje odraslih. Leta 1971 pa se je oddelke za šolanje odraslih preselil na osnovno šolo I. celjske čete. Tu so slušateljem na široko odprla vrata. Prav v teh dneh se izteka semester za 7 oddelkov slušateljev. S šolanjem v oddelku za odrasle pridobivajo delavci znanje iz 18 organizacij združenega dela naše občine. Obiskujejo pa lahko peti, šesti, sedmi in osmi razred. Z učnimi uspehi so zadovoljni učenci in učitelji, saj je bil let-a kar 95%. Prav v teh dneh, do 6. februarja, teče na šoli vpis za naslednji semester.

M. P.

BODO STARI GRAD ZAPRLI?

Kdo ga ne pozna? Postal je nepogrešljiv del celjske vedute, v sebi pa ohranja simbol pomembnega dela zgodovine našega mesta in še mnogo več. Je tudi ena najpomembnejših turističnih točk pri nas. Toda z ob časa ga neusmiljeno napada in Friderikov stolp je danes v takem stanju, da postaja njegovo debelo zidovje že nevarno za obiskovalce. V teku je akcija, kako zbrati potrebna sredstva za njegovo sanacijo, kajti če teh ne bo, bo celjsko turistično in olepševalno društvo moralo Stari grad zapreti za vse obiskovalce, ker ne morejo več jamčiti za njihovo varnost. Kaj več boste o tej problematiki lahko slišali naslednji četrtek ob 17.00 v Radiu Celje v živi oddaji o celjskem gradu. Foto: D. MEDVED

ZANIMIVO PREDAVANJE

V organizaciji celjskega Turističnega društva bo v torek, 17. t.m. z začetkom ob 18. uri v dvorani Narodnega doma zanimivo predavanje o poti ljubljanske alpinistične odprave na Hindukush. Tako bo Viktor Grošelj opisal pot čez Bolgarijo, Turčijo in Afganistan na Hindukush in 7.492 m visoki Nošak. S tem vzponom je Slava Mrežar dosegla slovenski in jugoslovanski ženski alpinistični rekord.

Predavanje bodo spremljali barvni diapozitivi in originalni glasbeni posnetki.

APZ »TONE TOMSIČ«

APZ TONE TOMSIČ iz Ljubljane je naš najboljši amaterski zbor, ki je edini osvojil na tekmovanju amaterskih zborov 1976 ZLATO PLAKETO MARIBORA. Vodi ga mladi dirigent Jože Fürst. Na koncertu v Celju, 13. I. bodo izvajali dela Orlanda di Lassa, Srebotnjaka, Kreka in Ježa — v drugem delu pa slovenske ljudske pesmi. Vsekakor program, ki ga je vredno slišati.

ŠMARTNO OB PAKI

ŽIVAHEN ODER

Z »VESELIMI BERAČI« NAKOLI

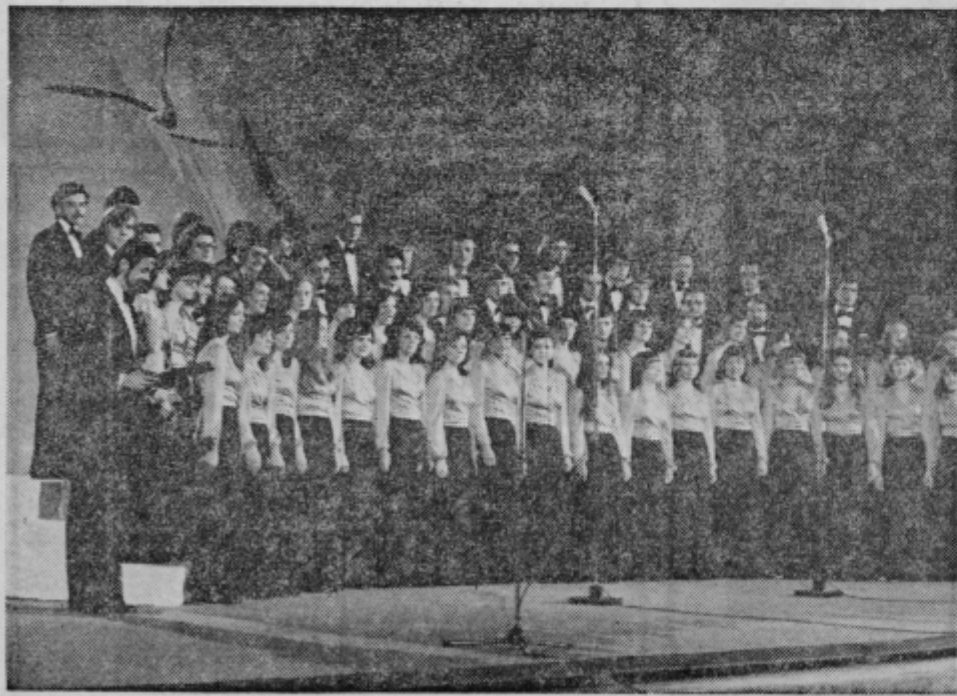
Amaterski gledališčniki iz Šmartne ob Paki pod umetniškim vodstvom igralca SLG Celje Bogomira Verasa so že lani prijetno presenetili na srečanju amaterskih gledaliških odrov z Burns-Verasovo dramatično Veselih beračev. S to predstavo bodo tudi letos gostovali po različnih krajih v Sloveniji, med najpomembnejša gostovanja pa prav gotovo sodi sodelovanje na srečanju Malih odrov v Novi gorici, kjer bodo nastopili 14. januarja, 21. in 22. januarja pa v Murski Soboti. V načrtu še imajo gostovanja v ljubljanskem gledališču Pekar- na, v Horjulu in novem kulturnem domu v Ločah pri Poljčanah.

Najbolj razveseljivo je dejstvo, da je skupina, ki jo sestavljajo delavci, kmetje, študenti, učitelji, uslužbeni, gospodinje, stopila na pot razvoja s sodobnim gledališkim repertoarjem in tako oživila živahnost gledališkega izraza.

z gostovanji pa širi sporočilnost, ki je tako pomembna za vsebino, ki prihaja do gledalca z odrskih desk.

Za to sezono pripravljajo novo premiero. Skupina dvajsetih igralcev pripravlja dramatičen roman Petra Božiča z naslovom Na njeni travi. Verasova dramatična ima naslov Ekspres tragikomedija — zakaj pa ne?, v njegovih rokah pa je tudi režija. Tudi to delo napoveduje smelost v začetnem repertoarju, smelost, ki se ji v zadnjem času amaterski gledališčniki nič kaj radi ne odpovedujejo. Če imajo ob tem še ustrezno umetniško strokovno vodstvo, potem je njihovo delo prav gotovo usmerjeno v ustvarjanje novo plodno področje. Naj bi to bil vzor vsem tistim, ki še vedno vztrajajo v čitalniškem konceptu, ki je v svojem česu nedvomno opravil pomembno nalogo, današnji čas pa zahteva novo abecedo.

DRAGO MEDVED

PECOVNIŠKA SVETOV LJANKA

PONOSNA TETA THEA

AKLIMATIZIRANA SLOVENKA

O Thei Gemelinovi smo pri nas že pisali. Bila je najboljša prijateljica Alme Karlinove in v zvezi z njo nam je dala največ podatkov. Pa je teta Thea (tako jo kličejo sosedi in otroci) sama po sebi zanimiva osebnost, zato smo se odpravili k njej, da še od nje zvemo njeno življenjsko pot. Ta je tako zanimiva, da ji je vredno prisluhniti.

Teta Thea je polna življenjske modrosti, znanja in neskončne energije, ki jo izžareva in jo tudi trosi naokoli.

Našli smo jo čisto na vrhu Pečovnika pri Celju, odkoder je še dvajset minut hoda do Celjske koče. Živi v stari in majhni hiški, ki je za njo in njene mucke ter psico Tino, skoraj premajhna. Sem se je preselila z Almo Karlinovo in tu je tudi ostala.

Ko smo prisopihali do njenega domovanja je ni bilo doma, pustila pa je listek, da je pri sosedu. In tam smo jo tudi našli. Tja hodi po pitno vodo in verjetno ji tudi operejo v pralnem stroju, ker sama ga nima.

Teta Thea je visoke postave, sivolas in markantnih potez ter vedno dobre volje. Ljudje tod okoli jo imajo radi, ker pomaga kjer le more. Obiskuje bolne ljudi, restavrira stare stvari, saj je med drugim tudi slikarka. Štirideset let je že v Jugoslaviji in v tem času je postala prava Slovenka. Jezik se ji še malo zatika, drugače pa govori v lepi slovenščini. Poleg slovenščine

ne obvlada nemški, angleški, francoski, italijanski, švedski in norveški jezik. Ko se je potikala po Evropi, se je naučila jezikov.

NEZAŽELJEN OTROK

»Pred enainsemdesetimi leti sem se rodila kot nezaželen otrok. Oče je bil angleški vojvoda, mati pa plemkinja iz Italije. V Angliji so se mi odpovedali in me dali v Nemčijo v vzgojo. Z materjo sem živel v stalnem kontaktu, z očetom pa ne. Angleška kraljica Elizabeta II. je moja prva sestrična, nisem pa je še nikoli videala, ker bila sem v vseh državah Evrope, v Anglijo pa ne grem. Po vojni so bili neki poskusi, da bi v Anglijo prišla za stalno, samo jaz tega nisem hotela. Če so me zatajili pri rojstvu, naj me potem pustijo pri miru. Sem pa čisto iz njihove familije, saj vidite, kako sem jim podobna.«

To smo lahko tudi pri merjali, kajti v kotu ji visi kraljica Elizabeta II. prepričali pa se boste sami, ko jo boste zagledali na fotografiji.

Pa je teta Thea resnično pravi fenomen. Svetovljanka na prvi pogled, čeprav je preprosto oblečena. Čeprav živi sama, je stalno zaposlena. Na njeni mizi smo opazili na kupe čopičev in jo verjetno zmotili pri njenem delu. Naslikala je že ničkoliko portretov, med njimi pa je največ Alminih in tudi papeža Janeza XXIII. je portretirala trikrat, ko je bila pri njem sprejeta v avdienco.

»Iz naše družine, ki je škotskega porekla in ima v grbu tri leve, je izšlo pet papežev. To je samo toliko v ilustracijo, jaz pa ne želim, da o meni, potomki angleškega dvora sploh pišete. Mene so zatajili, zato sem se tudi odrekla renti, ki bi jo lahko dobivala.«

Dokumentov o svojem poreklu teta Thea nima,

ker sta jih z Almo uničili pred gestapom. Kljub temu ji verjamemo, zlasti, ko vidimo da ji »plava« kri kaj malo pomeni. Ne ponaša se z njo, celo odveč ji je, ker je navajena živeti drugače, skromno in ponižno.

Le kje je še potekala njena pot?

Do dvajsetega leta je živel v Nemčiji in študirala germanistiko, medicino in obiskovala glasbeno akademijo. Najbolj jo je privlačila glasba, študirala je klavir in orgle.

Potem je odšla na Švedsko, kjer je pri neki baronici vzgajala otroke. Medtem se je veliko gibala na švedskem dvoru, vmes pa študirala kiparstvo in slikarstvo.

Leta dvajsetega je po stockholmskem radiu zvedela za avtorico objavljenega potopisa, ki ga je napisala Alma Karlinova. Povezala se je z njo in takrat je prišla v Jugoslavijo. Z Almo so se razumele kot da bi bile sestre, zato je teta Thea tudi ostala pri nas.

ZAPRTA V STAREM PISKRU

Da, prava sestrična angleške kraljice je vzljubila Slovenijo in ljudi, zato najbrž Anglije, svoje domovine nič ne pogreša. Dvoru pa zameri, da je niso sprejeli za svojo.

Tudi Nemcev ni marala nikoli. Zdeli so se ji naduti in zaradi svojih rasnih lastnosti umazani, kot pravi. Ko se je začela vojna, sta z Almo Karlinovo takoj stopile v osvobodilno gibanje. Teta Theo so tudi zaprli v Starem piskru in ker ji niso mogli nič dokazati, zlasti kot tuji državljanki, so jo spustili. Lotila se je kurirskega poslanstva in je vzdrževala stalno zvezo s partizani na Svetini. To je delala vsa viharja vojna leta in bila pri tem ranjena v roko.

Danes je vojni invalid, članica zveze borcev in tudi pokojnina je borčevska. Zato resnično ne rabi angleške rente, ker dobiva partizansko pokojnino, za katero je zelo hvaležna. Podobna je drenu, ki se zlepa ne upogne, ker raste tako kot je nje-mu všeč.

Nekdanja partizanska kurirka nam še pokaže ranjeno roko in pove, da si je življenje rešila z osebnim obrambo, ko jo je napadel neki ustaš. Streljal je in jo zadel samo v roko.

S takšnimi zgodbami teta Thea hitro postreže. Pove nam tudi to, da jo vedno nekaj zanima, zato ji ni nikoli dolgčas. Po vojni, ko so se razmere malic izboljšale se je vpisala na teološko fakulteto v Ljubljani, kjer je študirala šest let in se temu primerno naučila tudi hebrejščine. Kar tako, za hobi, bi rekli.

Temni pa so spomini na njena povojna leta, ko še ni imela urejene pokojnine. Bilo je prve mesece, po vojni in morala se je zaposliti v celjski bolnišnici kot strežnica da se je sploh preživela...

To delo je opravljala težko in ga fizično ni vzdr-

žala. Pa se je kmalu postavila na svoje noge, kajti dobila je borčevsko pokojnino s katero živi tudi danes.

O teh dneh teta Thea nerada govori, rada pa zaide v partizanske spomine. Kot kurirka je nekoč rešila tristo ljudi, ko je pohitela na Svetino, da jih je otela nevarnosti. Takih zgodbic lahko pove še več, ker so ji živo pred očmi.

Med pripovedovanjem nam je postregla z odlično kavico, ki je ni imela kam postaviti, ker je povsod ležal slikarski material. Slika najraje, piše pa tudi spomine na Almo in svoj življenjepis. V njem bo zajeto vse, seveda pa bo na prvem mestu njena prijateljica Alma. In spet se malo pojezi, ker Almina zbirka še vedno ni urejena, ker čaka na prostor v celjskem muzeju. O Almi tudi najraje govori, bolj kot o sebi in najbrž ne bo zamerila, če bomo tokrat izdali njen kraljevski rod, ki izhaja prav od Riharda Levjesečnega. Teta Thea je zakoreninjena v stvarnosti, zato se ne prepušča preteklosti. Pečovniško otročad uči angleščine in rada stopi k ljudem, ki so v stiski. Zato jo imajo ljudje radi. Njim je enaka in nič si ne domišlja, da je kaj posebnega. Lahko bi bilo drugače, samo potem teta Thea ne bi živel v Pečovniku, ampak kje drugje.

Tako pa ponosna kot je, zavrača kraljevsko sorodstvo in se najbolje počuti med preprostimi ljudmi. Niso jo še razočarali in rada jih ima. Ljudje ji to ljubezen vračajo, saj so veliko povedali o njej že prej preden smo se z njo srečali. Po tolikih letih je zrasla z njimi in oni z njo. Vedo, da imajo opravka z markantno osebnostjo, pri tem pa jo še čbdujejo kako zdržljiva in zdrava je. Dvakrat na teden se namreč odpravi peš v Celje po nakupih in in to je kar lep kos poti za enainsemdesetletno teta Theo iz Pečovnika pri Celju.

Tekst: ZDENKA STOPAR
Foto: DRAGO MEDVED

STEKLARSKA ŠOLA ROGAŠKA SLATINA

PODANIKI NJEGOVEGA VELIČANSTVA STEKLA

S steklom in izdelki iz njega sem se dovolj zgodaj srečal, nekako tako kot vsak otrok, da se mi je vtisnilo v spomin za vse življenje. Najbrž ga ni človeka — vsaj tam, kjer steklo poznajo — da ne bi v zgodnji mladosti imel z njim hude probleme.

Predvsem sem zelo zgodaj zlomil prvo vazo iz kristala: posledice so bile več kot na dlani. Potem sem si skorajda vsako poletje porezal gole noge, pozneje pa še kaj drugega. Odtlej me steklo spremlja skozi življenje tudi še kako drugače, zlasti v nejevolji — nad kar precej zasoljenimi cenami.

Cene še kar razumem, odkar sem prvič pomolil nos v steklaro in si pobliže ogledal strumne pihalce in steklobrusilce, nekoliko težje pa razumem, da ljudje zmečejo toliko denarja za to, da jim potem steklo leta in leta leži v vitrinah — neuporabno, za prestiž.

In po drugi strani razumem, zakaj je ta iskrea zadevica tako cenjena, zakaj toliko rodov ne počenja nič drugega kot da iz dneva v dan piha v drobno cevko, vrti kolo in brusi.

Steklo je lepota, je strast, je življenje, pesem in znoj. Velik kos steklarjevega življenja in bitja.

Spoznati steklo pomeni spoznati steklarja, »glazarja«, človeka s »steklenimi rokami«.

Spoznaš ga, če zaideš v steklaro, spoznaš pa ga tudi, če te pot zanese v steklarsko šolo.

Živopisana paleta poklicev

V steklarski šoli v Rogški Slatini se kalijo mladi steklarji. Nekaj generacij jugoslovanskih steklarjev je že dala in še jih daje. Danes so nekdanji učenci slatinske steklarne na vodilnih mestih v jugoslovanskih steklarnah. Vdihujejo steklu svojo voljo, svoje znanje in svoj smisel za lepoto. Zaradi vsega tega je rogaško steklo znano po vsem svetu. Dobite ga na širokih newyorških avenijah, prodajajo ga na Elizejskih poljanah, sveti se iz hong-konških izložb, kupujejo ga japonski ljudje, svoj estetsko čudovito izobilje kovani obraz razkazuje na vseh celinah. V vsem tem je delo in znoj rogaškega steklarja. Otroka slovenskih in hrvaških gmajn.

Julij Lončarič, pedagoški vodja steklarske šole v Rogški Slatini učinkuje sicer nadvse resno, morda celo nekoliko vase zaprto, a ko steče beseda o njegovih varovancih, bi rad v eni sapi povedal vse.

»Trenutno je v našem domu 97 učencev, fantov in deklet«, je dejal v tistem mrzlem dopoldnevu tik pred novim letom v svojem kabinetu, ki je hkrati tudi zbornica. »Prevladujejo dekleta. Pač nežne roke. Reči moram

tudi, da se ta poklic počasi celo feminizira. Fantje so predvsem steklopihalci, dekleta pa brusilke kristalnega stekla«.

Trenutno v steklarski šoli uvajajo izobraževanje kar za deset steklarskih poklicev: za stekloslikarje, strojne steklarje, steklopihalce, krogličarje, steklotalilce, pripravilce steklene zmesi, polirce kristalnega stekla, pomožne brusilce kristalnega stekla, steklobrusilce in rezalce stekla.

Prijateljstvo in bratstvo

Dve tretjini učencev v steklarski šoli sta iz sosednje republike Hrvatske, iz Hrvatskega Zagorja, občin Kratina in Ivanjca.

Zanimivo je, da so učenci iz domačega okolja, iz Slovenije, predvsem nadaljevalci tradicije svojih staršev, Zagorci, pa v glavnem iz kmečkih družin. Vsi učenci imajo štipendije, dobivajo pa tudi dopolnilne zneske.

Šola ima dom, kjer živi 62 učencev, ki se ukvarjajo z različnimi, zelo pestrimi oblikami svobodnih dejavnosti. Na prvem mestu je seveda šport, kjer so dosegli nekaj zelo lepih uspehov, kar kmalu za njim pa je delo v literarnem krožku (»Teško je, ker nimamo rednih pedagoških delavcev, da bi se lahko intenzivneje ukvarjali z našo mladino, pa so morda zato uspehi tu in tam nekoliko slabši«), Julij Lončarič, fotokrožku, likovnem krožku in v mnogih drugih dejavnostih. Večina učencev hodi v Celje v gledališče, v znani kozjanski abonma in po povratku domov se v domu razvije burna debata o kulturnem dogodu.

Učenci oblikujejo steklo, a ga tudi opremijo z kot las drobnimi okraski. Lepši kot je izdelek, bolj so ponosni in — ne nazadnje — tudi veseli. uspehu sledi materialna stimulacija.

Učenci sami so sprejeli pravilnik o nagrajevanju in sami tudi odločajo, kdo naj dobi nagrado za dobro opravljeno delo in kdo ne. Uspeh je na dani: vsi želijo biti boljši. Samo upravnost naravnost šole pa se kaže še na mnogih drugih področjih dela in življenja v steklarski šoli, najpomembnejše pa je vsekakor to, da so vsi kot eden in da je v šoli bratstvo in enotnost res trden temelj za dobre samoupravne odnose in uspehe pri delu.

Uspehi v šoli so dobri in vse, kar so se učenci naučili, s pridom prenašajo v svojo krajevno skupnost in pozneje v delovno skupnost: steklarska šola je brez dvoma tudi šola samoupravljanja.

Še malo in v steklarski šoli bodo popolnoma prešli na usmerjeno izobraževanje. Razširili bodo paleto poklicev, poskrbeli pa bodo še za dodatno izobraževanje. Po vsej verjetnosti bodo šolo še razširili.

In da ne pozabimo: 20% vseh učencev je v ZKI. V letošnjem letu se bo ta odstotek znatno zvišal, saj predvidevajo, da bodo sprejeli v vrste komunistov kar precej novih članov.

Vzdušje, kakršnega si lahko le želiš

Nobene razlike ni, če vstopiš v njihovo delavnico, med starejšim steklarjem in učencem: vsi enako zagnano delajo svoj posel. Rdečih lic napihujejo drobno stekleno kapljico, da se razraste v enega izmed premnogih predmetov, na katerih si pasemo oči v trgovinah.

Nobene razlike tudi ni v domskih sobah. Čistoča in prijetnost na vsakem koraku, poslikane pole risalnega papirja tu in tam razodevajo prave pravcate umetniške duše.

Za knjigo, tik ob oknu pri svetlobi, v skromni, toda domače urejeni sobici, smo srečali Marijo Bele iz Rogatca, tiho in mirno dekle, ki obisku je drugi letnik.

Marija je edinka. Oče je steklopihalec. »Zaradi njega sem se odločila za ta poklic. Ni lahko, precej smo zaposleni: zjutraj od petih do devetih imamo prakso, potem sledita dve učni uri pa kosilo, od 14. ure naprej pa pouk. Zelo natrpan delovnik je, je pa lepo,« je pripovedovala.

Ko bo Franci Vončina iz Ješovca pri Kozjem dokončal šolo, sedaj končuje, se bo zaposlil v kozjanski brusilnici in začel na Kozjanskem nov rod »glazutarjeva«, postal bo človek poklica, ki je to nekaj zelo svetel.

»Dobro se razumemo. Nudijo nam pravzaprav vse, kar si želimo. Veliko šahuram (prvak doma!), igram namizni tenis (tudi med prvimi!), lani sem imel nekoliko težav z učenjem, letos pa je veliko boljše,« je zbrano odgovarjal mladi Kozjanc.

Potj do novih kvalit

»Mislim, da bi vsaka poklicna šola morala imeti del proizvodnje, tudi zaradi samoupravnih procesov,« je ob koncu obiska dejal direktor Steklarske šole, ing. Lado Tkavc. Mi smo kot šola že zdavnaj izpolnili zahteve, ki

Pedagoški vodja Julij Lončarič

Marija Bele

Franci Vončina

jih od nas pričakuje usmerjeno izobraževanje»

V Steklarski šoli menijo, da se bodo še to leto združili s Steklarno, saj mislijo, da ni nobenega razloga, da sta dve tako sorodni delovni organizaciji vsaka na svoji strani. Osnovni cilj te delovne organizacije pa bo predvsem iskanje novih poti, zlasti v kvaliteti izdelkov, v bolj izbrani izbiri. Zaradi vsega tega pa je treba imeti dober kader. In to poslanstvo z uspehom že dolga leta opravlja slatinska steklarska šola.

Priznanje maršala Tita ob petdeset letnic Steklarne Boris Kidrič Rogška Slatina je konec koncev tudi priznanje Steklarski šoli. Tako mislijo in tako trdijo ljudje v veliki hiši nekaj sto metrov od Steklarne...

TEKST: MILENKO STRASEK

FOTO: DRAGO MEDVED

Marsikaj lepega nastaja izpod rok mladih steklarjev

TEDNIKOV ZAPIS O BARU HOTELA CELEIA

ZAUŠNICA, ESTRADNE UMETNICE, ZALJUBLJENCI

TEREZA PA VNETO PREPEVA »SVE SE VRAČA, SVE SE PLAČA«

Ce sem čisto odkrit, potem moram priznati, da sem že star barski maček. Navsezadnje je minilo že kar nekaj let, odkar sem prvič bil v baru. To je bilo v drugem letniku srednje šole. Takrat torej, ko sta oče in mama bila presenečena nad mano. Trdno sta namreč bila prepričana, da sem pri prijatelju in se skupaj pripravljava na popravni izpit iz matematike. In to pozno v noč. V tistih letih sem sicer že vedel, kako izgleda ženska v Evinem kostimu. S tem pa so bili prav tako dobro seznanjeni tudi moji prijatelji. Seveda sem jaz to vedel predvsem po zaslugi revij Start in Adam in Eva, ki sta bili nepogrešljiva podloga matematičnih zvezkov in knjigam. Največkrat takrat, ko sta v mojo sobo vstopila na kontrolo oče in mati. No, prva barska izkušnja je bila dokaj slaba. Estradna umetnica, ki je razkazovala svoje bogastvo, me je popolnoma razočarala. Za vstopnino, ki sem jo moral odšteti, pa bi si lahko kupil vsaj kakšnih pet kilogramov Startov ter Adamov in Ev. No, slučaj je potem tako nanasel, da sem bil v baru še nekajkrat. Zadnjič minuli petek in to v baru hotela Celeia. Z mano sta bila tudi prijatelja Ivan in Janko. Tako za vsak slučaj.

22.15 — Plačamo vstopnino po devetdeset dinarjev. Poiščemo mizico nekje v kotu ter naročimo steklenico Bizeljčana, ki mimogrede povedano, stane 170 novih dinarjev. Pri sosednji mizi sedi družba okajenih in najstarejši izmed njih prepričuje nasproti sedečega, da je življenje danes v bistvu ena sama polomija. Človek gara cele dneve, na koncu pa mu davkarija požre več kot polovico zasluženega. Skoraj prepričan sem, da je bil kakšen obrtnik. Potem je obupani možakar na vso jezo naročil še tri steklenice vina.

22.40 — Prišla je, sedla na stolček. Vsa v črnem. Enkratna. Postava, da se človeku (moškim in zavidičnim ženskam) v glavi zavrti. Moški, ki je slovel za šankom se ji je približal ter naročil pijačo. Že nekaj minut kasneje sta plesala, Tereza Kesovija pa je na ves glas prepevala Sve se vrača, sve se plača. Potem sta vstopila fant približno takšne postave kot Krešo Cosić le malo manjši je bil in dama, visoka kakšnih 160 centimetrov. Njena teža je bila v obratnem sorazmerju z višino. Za njima so prišli trije fantje, stari kakšnih trideset let. Eden izmed njih je bil verjetno lovec, kajti na glavi je imel zeleni lovski klubuk. Prizuro pa je imel takšno kot jaz, ko sem jih šel šest let. Spodobno torej. Tako bi rekla sosedova soproga, ki je vedno skrbela za vsesplošno obveščanje naše soseske ter kritizirala vse družbi škodljive pojave z moralnega področja. Njej se tudi imam zahvaliti, da me je mati prebunkala, ko je izvedela, da sem za oglom kadil.

23.10 — Bar je že poln. Šest dni po silvestrovem. Tovarišica v črnem se vedno pleše, Janko pa pripomni, da ona najbrž ni ena izmed »tistiha«. Komaj sem mu dopovedal, da pri nas uradno »tistiha« sploh nimamo. Nasprotni fanta z zelenim klubukom sedita dve

mladi punči, z njama pa menda očka, vendar v to sorodstveno vez močno podvomim, ko vidim, da »očku« zdrkne roka med kolena ene izmed njih. Fant s klubukom se naenkrat odloči in s petstotakom pomaha proti tovarišici, ki jo zaenkrat še nihče ne nadleguje. S kazalcem desne roke mu potem nedvoumno pokaže, naj se j... Ubogi fant! Tisti trenutek sem se spomnil na nekoga, ki je v Antenino rubriko Šifre napisal, da je popolnoma obupan, ker ne dobi dekleta, narava pa žal zahteva svoje. Spraševal je, če je pametno iti v kakšen bar in tam plačati primerno uslugo.

23.35 — Čeprav smo v baru hotela Celeia že skoraj uro in pol, nikomur niti na kraj pameti na pade, da bi izpraznil pepelnike. Saj res, kadrovske

težave! Pred dobrim mesecem so se v hotelu ustavili člani združenja kemičnih čistilcev Slovenije. Za cel avtobus jih je bilo. Hoteli so nekaj malega pojediti in spiti. V restavraciji ni bilo niti enega gosta, ko pa so po daljšem času le uspeli dobiti natakarico, jim je prijazno povedala, da lahko nemoteno posede kolikor časa žele, žal pa jim postreči ne morejo, ker ni na voljo dovolj kadra.

No, še nekaj minut, pa se bo pričel veliki ARTISTIČNI INTERNACIONAL SHOW PROGRAM. Nekaj minut pred začetkom je vstopil še fantič kakšnih petinpetdesetih let, z mladima lepoticama. Sedli so, kavalir je naročil zase Colo, za tovarišici pa buteljko vina. Do polnoči je vsaj petkrat vzel

v roke uro ter je nervozno navijal, na čelu so se mu nabirale potne kapljice, se smehljaj obema dekletoma, jima nekaj živčno dopovedoval, vmes pa mu je roka nekajkrat zašla med njuna bedra.

24.00 — PRICETEK ARTISTIČNEGA INTERNACIONAL SHOW PROGRAMA. Točka 1. Orientalski ples. Nastopa TAMARA! — Tamara je priplesala, vsa v tančicah, obdana s cekini okrog glave ter zavescio pred očmi. Nekajkrat je pomigala z boki, stresla oprsje in odbrzela za zavescio. Ni kaj. Mislim sem, da je orientalski ples bolj vznemirljiv.

Točka 2. Južnoameriške pesmi. Nastopa DUO PARAGUAJOS! Duo pridrvi na prizorišče, brenka na kitaro, Juanita poje, da se vse trese. Gramofonska plošča se vrti, Juanita odpira usta, Pedro razbija na kitaro! Play back je popolnoma uspel. Točka 3. Predstavil se nam je rokohitrec. Vsaka mu čast! Bil je dober. In zaslužen si je dobil ploskanje večine v baru. Iz nič je ustvarjal golobčke. Samo zamahnil je po zraku, zaprl in odprl pest in golobček je bil tu. Pa naj še kod reče, da so čarovniki le naši gospodarstveniki ter delavci z manj kot tristo stariimi tisočaki! Gospodarstveniki pogosto iz nekaj ustvarijo nič, delavci pa skorajda iz nič vsaj hišo in avto.

Še nekaj točk. Spet je na prizorišče priplesala artistska umetnica TAMARA, pokazala, kar je pač pokazati imela in pri tem se je nesramno postavila prav pred fanta z zelenim klubukom. In potem je na prizorišče prišla naslednja umetnica. Klavdija. Prikazala je nočni ples. Klavdija ni bila nihče drug kot čudovita ženska v črnem, z enkratno postavo in čudovitimi očkami. Tista, ki je še pred kratkim tako lepo plesala z nekim fantom, potem ko ji je plačal kozarček pijače. Potem je nastopil še duo Paragujos, ki je tokrat prišel naravnost iz Rusije, torej v repertoarju nista manjkala kazačok ter Kaljinka. Enkratno za tistega, ki še nikdar ni vedel, kako se pleše kazačok. No, potem je bil International show artistski program končan.

01.00 — Obiskovalci so okupirali plesišče, drugi svoje sosedje, nekateri pa smo vse skupaj mirno opazovali. Po damo, ki je gleda na svojo višino verjetno preveč navdušena nad testeninami, je prišel močan fant, nekaj časa plesal z njo, jo potem pripeljal nazaj k mizici, in ko jo je za nekaj zaprosil ter mu je le ta odkimala, ji je prisolil zaušnico, kot jo lahko vidimo le še v kakšnem vesternu. Fantova družba je bruhnila v smeh, punca pa je bila hladna kot »špricera«, čeprav je slišala nekaj krepkih na svoj račun.

02.00 — V baru je vse manj ljudi. Nekateri, ki so vanj prišli sami, sedaj odhajajo v spremstvu, Tereza pa spet prepeva Sve se vrača, sve se plača. Poslovimo se.

P.s.: Imen estradnih umetnic si menda nisem povsem zapomnil, zato naj mi Klavdija oprost, če sem je zamenjal s Tamaro.

JANEZ VEDENIK

NAŠ KRAJ

LASKO: TRMOGLAVO CESTNO ZNAMENJE ...

Najbrž se želi uvrstiti med zgodovinske spomenike bajtica, ki stoji na nasipu ob »spodnji« cesti skozi Laško mimo Pivovarne in veterinarske ambulante. Ta bajtica je bila nekoč garaža, zdaj pa nekoristno čepi na brežini, dober meter nad cestiščem. Pa če bi samo stala? Tudi napoti je, saj stoji sredi pasu, ki je namenjen pešcem, ki morajo zdaj hoditi po izredno prmetni cesti skozi železniški podvoz.

Trdovratni objekt je začel tekmovali s trdovratnostjo Vivodovega hleva sredi nove soseske pod Humom. Nekaterih zadev v Laškem enostavno ni mogoče premakniti ...

... IN ZAHRTNA PAST V CESTISCU

Na koncu »spodnje« ceste skozi Laško proti Marjagradcu je v asfaltu velika luknja, ki na priključku na glavno cesto zaobsega ves desni ovinek. Vozniki, ki so se leta sem navedli na to past, spretno ovinkarijo tam mimo. Nepoučenim pa luknja brez milosti pretresa kosti in razrahlja vozila. Töne in tone asfalta je letos potovalo tam mimo v Lahomsko dolino, kjer so asfaltirali cesto. Dvajset lopat asfalta bi zadostovalo za zamašitev luknje-velikanke. Toda ne. Tudi težki kamioni z asfaltom so se je raje izogibali.

ATOMSKE TOPLICE: HOTEL CAKA

Novi hotel B kategorije v Atomskih toplicah, ki bo imel 175 ležišč, manjši bazen, pozneje pa še sodobno urejen del za zdravljenje z zdravilno vodo, še vedno ni odprt. Okolje hotela je sicer urejeno, medtem ko v notranjosti še urejujejo nekatere stvari. Kdaj bo novi hotel odprt, zaenkrat še ni znano, v Atomskih toplicah pa že sedaj prerokujejo, da se bo s tem objektom pri njih marsikaj spremenilo. Predvsem pričakujemo boljše zdravstveno in turistično ponudbo, škoda je le, da bo zaenkrat ostalo le pri manjšem bazenu.

Dokončana je tudi dovozna cesta do Atomskih toplic, ki bo rešila večne probleme s križiščem, ki je bilo dosedaj več kot nesrečno urejeno.

MST

SENTJUR: DOBER ZAČETEK

Če bo vse tako, kot je zapisano v dokumentih in kot si v Sentjurju želijo, potem bo leto 1978 za šentjursko kmetijstvo izredno živahno. TOZD Lastna proizvodnja bo namreč odkupila ne Slomu še 8 ha zemljišča, na katerem bodo zasadili sadno drevje. Skupne bo torej Slom premogel 100 ha sadnih plantaž.

Precejšnje načrte imajo tudi s kokašo farmo na Gorici pri Slivnici, ki bi jo že razširili, a so imeli težave z uvozom opreme. Če bodo našli domačega izvajalca, širitev ne bo predstavljala nobenih težav.

Na spomlad bodo začeli z melioracijami v Trnovcu pod Dramljami, TOZD Trgovina pa bo gradila in modernizirala trgovske lokale na Prevorju, v Loki pri Žusmu, Ponikvi in na Pešnici ter obnovila skladišča v Sentjurju.

V TOZD Kooperacija bodo povečali zmogljivosti govejih hlevov in svinjakov, povečali nasade črnega ribeza na Prevorju, modernizirali in razširili zbiralnice mleka ter vložili precejšnja sredstva v kmečki turizem svojih kooperantov. Tudi TOZD Klavnica namerava nakupiti novo opremo za predelavo mesa, TOZD Transport-predelava pa ima v načrtu obnovo mlina v Vrtnem, nakup traktorjev in modernizacijo servisne službe za avtomobile in traktorje.

E. REČNIK

LETUŠ: SREČANJE STAREJSIH

V krajevni skupnosti Letuš je bila jeseni lani ustanovljena organizacija Rdečega križa. Člani odbora so ob pomoči krajevnih družbenopolitičnih organizacij takoj pričeli z delom in z

izpolnjevanjem nalog, ki so jih sprejeli na ustanovnem zboru.

Najprej so pripravili srečanje za najstarejše krajske Letuše. Kratek, a prijeten in pester kulturni program so izvedli učenci osnovne šole, predsednica krajevne organizacije Rdečega križa, Marija Rosenstein, pa je v nagovoru opozorila, da je to sicer prvo pa ne zadnje srečanje starejših v Letušu.

Srečanje je potekalo v prijetnem razpoloženju, v razgovoru in obujanju spominov iz mladosti.

Veseli in dobro razpoloženi so se razšli v upanju, da se čez leto dni spet zberejo.

—mr

RIMSKÉ TOPLICE: NOV VRTEC

Pred dnevi so v Rimskih Toplicah odprli nov otroški vrtec. Zbranim je ob tej priložnosti spregovorila tovaršica Peršetova, ki se je tudi zahvalila vsem, ki so kakor koli pripomogli, da je kraj dobil tako pomembno ustanovo za varstvo in vzgojo predšolskih otrok.

Vrtec so zgradili s sredstvi, ki se zbirajo po dogovorjeni stopnji pri občinski skupnosti otroškega varstva v Laškem. Za gradnjo in opremo vrta pa so odšteli okoli 2,7 milijona dinarjev.

STOJAN SORČAN in
PETER SENICA,
os. šola Rim. Toplice

PLANINA: RAZGIBANO V SOLI

Mladi člani likovnega krožka na osnovni šoli »Kozjanski odred« na Planini pri Sevnici razstavljajo svoja dela, ki nastajajo pod mentorstvom Goca Kalajdžiskega, z uspehom po vsej domovini. Nazadnje so poslali svoja dela tudi v Skopje na razstavo »30 let likovnega ustvarjanja Jugoslavije«. Člani krožka Milena Vrhovšek, Marko Špan, Zdenko Jazbec, Katja Kalajdžiska in Nada Kolšek so osvojili posebna priznanja Zveze pionirjev Jugoslavije za izvirnost del in posebne izvedbe.

Mladi likovniki pa so razstavili svoja dela tudi v avli doma JLA v Novem mestu. Dela bodo razstavljena do 19. januarja. Dela so povezana z nedavno vojaško vajo, zato ta krožek plemenito povezuje šolo in krajske enote naše ljudske armade.

Strelci šole so potrdili svojo visoko kakovost na občinskem prvenstvu, saj sta moška in ženska vrsta osvojili prvo mesto in tako tudi pokal.

Šola postaja vse bolj zanimiva tudi za starejše. Temeljna organizacija kooperantov kmetijskega kombinata Sentjur bo v šolskih prostorih pripravila sredi tega meseca predavanje za kmečke žene in dekleta o pripravi jedil v ekonomski loncu in o vlaganju mesnin v hladilno skrinjo. Predavala bo znana strokovnjakinja tega področja, Ela Kovačič iz Domžal.

V planinski šoli pa bo v kratkem tudi tečaj o poznavanju cestno prometnih predpisov. Priredila ga bo Zveza šoferjev in avtomobilistov iz Rogaske Slatine.

VINKO PETELINSEK

GRIZE: PLANINSKO PREDAVANJE

Jutri bo v Grižah izredno zanimivo planinsko predavanje. Stane Tavčer bo namreč govoril o lepotah slovenskih gor. V tej sezoni je to že drugo predavanje. Prvo je bilo, ko je Peter Ščetanin pripravil predavanje Med nebom in zemljo.

Pri jutrišnjem predavanju bo 80 planincev prejelo trim značke za smučanje, 48 za kolesarjenje, 150 članov bo prejelo značke HODIM ter 30 za udeležbo na akciji Vedno mladi, tečmo radi.

Podelili bodo še značke za prehojene transverzale. Miha Miklavc bo že drugič prejel značko za prehojeno slovensko transverzalo ter značko za prehojeno pot čez Kozjak, za prehojeno Zasavsko pot pa bodo prejeli značke Jerneja in Karli Kolar, Berta in Rado Čilenšek ter Matija Kajtna, ki je poleg tega prehodil še Savinjsko planinsko pot.

FRANCI JEZOVIK

MALA ANKETA

ZA SODELOVANJE

V Zalcu se je mudila delegacija SLOVENSKEGA KULTURNEGA DRUŠTVA iz Globasnice v Avstriji, ki so jo sestavljali predsednik Luka Hudl, podpredsednik Janez Smrečnik in knjižničar Janez Havel. Obiskali so predstavnike Kulturne skupnosti in občinske zveze kulturnih organizacij ter se z njimi pogovorili o nadaljnjem medsebojnem sodelovanju. Navzoči so bili tudi predstavniki liboškega DPD Svoboda, ki so že v lanskem letu kot prvi navezali stike z našimi Slovenci živečimi v Avstriji. Že takrat je bila izražena želja po nadaljnjem tesnejšem sodelovanju in prvi korak je bil storjen z obiskom delegacije Slovenskega kulturnega društva v Zalcu.

LUKA HUDL je predsednik Slovenskega kulturnega društva v Globasnici in eden izmed glavnih nosilcev akcije za uveljavitev pravic Slovencev v Avstriji: »V našem društvu je trenutno 150 članov. Imamo mešani pevski zbor Peca, mladinsko sekcijo s folklorno skupino in knjižnico. Letos slavimo 75-letnico obstoja in pripravljamo več prireditvev. Osrednji kulturni teden bo od 30. aprila do 7. maja, sicer pa bodo prireditve skozi vse leto.«

DARKO SULER, predsednik DPD Svoboda Liboje: »Zmenili smo se, da bomo z našimi sekcijami (godba na pihala, pevski zbor, »Veseli Libojčani« in mladinska recitacijska sekcija) gostovali v Globasnici 8. aprila ter pripravili celovečerni program. Z njimi smo začeli sodelovati že lani, letos pa bomo to sodelovanje še utrdili in poglobili. Seveda tudi letos konec novembra pričakujemo njihov ansambel na naši 6. reviji v Libojah.«

JANEZ MEGLIC, predsednik ZKO Zalec: »Od tega sodelovanja veliko pričakujemo in prepričan sem, da je prav, da je do njega prišlo. Torej, Libojčani pripravljajo celovečerni nastop v Globasnici, mi pa pričakujemo njihovo udeležbo na naši letošnji prireditvi v počasitev 110-letnice žalskega tabora. Seveda ne bo ostalo samo pri tem, saj so možnosti resnično velike. To sodelovanje moramo krečiti, saj gre za pomoč našim bratom, ki živijo v Avstriji.«

Brez dvoma bo medsebojno sodelovanje koristilo tako kulturnim društvom v žalski občini, kot tudi podobnim društvom v različnih slovenskih vaseh v Avstriji. Za začetek so bili vzpostavljeni stiki z društvom v Globasnici, prav gotovo pa se bo to razširilo tudi na ostala društva. Takšno sodelovanje gre samo pozdraviti, saj bo koristno za vse pri izmenjavi kulturnih skupin kot tudi pri utrjevanju medsebojnih vezi.

Tekst in foto:
TONE VRABL

JANEZ SMREČNIK je podpredsednik društva: »Vse prireditve bodo v tistem domu, kjer je bilo društvo tudi ustanovljeno. Dvorana je zdaj obnovljena, pri čemer nam je veliko pomagal gostilničar Albert Smrečnik. Potrebujejo še nove prostore za knjižnico in garderobe. Žal imamo premalo denarja, da bi vse to naenkrat zmogli. Upamo pa, da bomo tudi s tem uspehi.«

JANEZ HAVEL vodi knjižnico v društvu: »Trenutno imamo 500 knjig, ki si jih Slovenci izposojajo za branje. Povem naj še to, da imajo naše sekcije vaje enkrat tedensko, odbor društva pa se sestane tudi po dvakrat na mesec. V letošnjem kulturnem tednu bomo pripravili ljudsko igro (domačini) pa predavanje o Koroških Slovencih, koncert narodno-zabavnega ansambla, lutkovno igrice za otroke in za zaključek akademijo z nastopom naših pevskih zborov iz Globasnice. Dobri vasi Železne Kaple in folklorne skupine ter ansambla iz Podjune.«

»LJUBEČNA« so letos pred 50 upokojencev, ki so se nato pa so odšli še v gostišče

Test in foto: M. Breč

SREČANJE Z »NADLEŽNO« ŽENSKO

ZAGNANOST PA TAKA!

PAVLA ZDOVC IN NJENE ŠTEVILNE ŽIVLJENJSKE LJUBEZNI

»Tako pa ne bomo več delali!« je rohnela v svoji pisarni. »Kaj se to pravi, da je centralna kurjava v vrtcu pokvarjena! Kje pa ste že to videli! Jutri se točno ob sedmih oglasite pri meni! Bom že pogruntala kak pometen razpored, po katerem boste opravljali vsa vzdrževalna dela v vrtcih!«

Kot pribita sem sedela na stolu in čakala, da se nevihta besed polče. Pavla Zdovc je bila za svojo pisarno miho in zaripla v obraz pela kozje molitvice možaku, ki jo je tako kot jaz skrušeno poslušal. Le tu in tam ji je odobravaljoče prikimal. Zavedal se je krivde ob tem, ko v vrtcih ni bilo vse tako, kot bi moralo biti, zato je bil rajši kar tiho. Komu je njegova šefica povedala vse, kar ji je bilo tisti hip na jeziku, je možakarja odslovila. Malce v brado je še pokomentirala, »kako so nekateri ljudje malenkostni se moram ubadati, kot so žarnice v vrtcih!« in še »bomo že enkrat delali ali ne«, potem pa se je končno podelila njena huda jeza. Prijazno se je obrnila k meni in vprašala, kaj bi pravzaprav želela vedeti od nje.

Težko je pravzaprav pisati o ljudeh, kakršna je Pavla Zdovc. Težko zato, ker je v trenutkih izredno groba, pa nežna, zasanjana, naot spet polna energije, ki jo žilva v

številne načrte. Spreminja se kot muhasta aprilsko vreme. A upam si trditi, da samo na zunanje. V sebi je Pavla Zdovc trdna in z vsem srcem predana »svojim« otrokom in svojemu delu. Šestindvajset let namreč že služi kot vzgojiteljica oziroma upravnica v vzgojnovarstvenih ustanovah V Slovenskih Konjicah, zato ji je ta poklic že zdavnaj zlezel pod kožo.

»Vzgojiteljica sem postala čisto slučajno,« pripoveduje Pavla Zdovc. »Saj veste, v tistih letih po vojni si pravzaprav nismo mogli izbirati poklicev, ki smo jih želeli. Tako sem šla v vzgojiteljsko šolo samo zato, ker je trajala le eno leto in sem se lahko kmalu zaposlila ter osamosvojila. To je bilo zame najpomembnejše. Kmalu pa sem spoznala, da sem dobro izbrala. Nikdar mi ni bilo žal, da sem postala vzgojiteljica. Nasprotno! Sedaj, ko delam že več let kot upravnica vzgojno varstvenih ustanov v konjiški občini in ko nimam svoje skupine otrok, sem kar nesrečna.«

To je le del življenjske zgodbe te zanimive ženske, ki je pravzaprav vse življenje bojevala donkihotski boj z milino veter. Bolezen je bila tista, ki je krojila njeno življenje in njen značaj. A ni se zlomila. Kje pa! Še bolj zagrizeno se je zašla v delo in iztisnila iz svojega življenja sleherni kapljico slad-

kega medu. Toda ves njen boj se ni končal samo z zmago. Pustil ji je brazgotine, ki jo velikokrat zaskelijo še danes. »Mnogi mi pravijo, da sem nadležna ženska, ker tisto, kar si zamislim v glavi, za vsako ceno tudi uresničim. Drugi me imajo za sitno, pa je zikavo, celo za žleht me ima-

jo. Pa kaj morem, če nimam dlake na jeziku! Vsakemu povem, kar mi gre! Zato pa so ljudje velikokrat jezni name!«

Dejala bi, da je Pavla Zdovc preveč kritična do same sebe. A taka je, takšna se razdaja ljudem in takšna ljubi »svoje« otroke v vrtcih. Pa tudi tista dva doma, ki sta že »kar velika otročaja, s katerima pa nimam preveč skrbi.« S svojo energičnostjo in doslednostjo daje ton vsakemu vrtcu in celotnemu kolektivu vzgojno varstvenih zavodov. Pa ne samo v njem. Kamorkoli privihra polna zagnanosti in načrtov, se nekaj dogaja. Kajti Pavla govori, zahteva, komentira, pojasnjuje. To je le del nje, brez katerega Pavla ne bi bila Pavla. A to je resnično samo en del nje same, del, ki ga lahko vsakdo zasluši in ki ga sama daje vsakomur na ogled. Vse ostalo pa skriva globoko neke v sebi.

DAMJANA STAMEJCIC

TRGOVSKO PODJETJE

LJUBLJANA

Velebiagovnica ŽALEC

v ustanavljanju

objavljamo prosto delovno mesto

ARANŽERJA

POGOJ: ustrezna srednja šola, 3 leta prakse na podobnem delovnem mestu, poskusno delo dva meseca, delo za nedoločen čas.

Pismene ponudbe s kratkim življenjepisom in dokazili o izobrazbi in praksi sprejema kadrovska socialna služba podjetja, Ljubljana, Tomšičeva 2, osem dni po objavi.

RAZVOJNI CENTER CELJE

Nasha delovna organizacija je bila ustanovljena na podlagi družbenega dogovora in je odraz enotnih stremeljenj po podružbljanju dejavnosti planiranja, projektiranja in svetovanja.

Če imate željo in sposobnosti za uresničevanje omenjenih ciljev, vas vabimo k sodelovanju za izvrševanje nalog in opravil

individualnega poslovnega organa (DIREKTORJA)
TOZD PROJEKTIVA

Za uspešno opravljanje nalog so določeni naslednji pogoji:

- visokošolska izobrazba ustrezne smeri,
- pet let delovnih izkušenj
- aktivno znanje vsaj enega od svetovnih jezikov
- organizacijske in poslovne sposobnosti
- moralne vrline
- družbeno-politična aktivnost.

Zelimo, da na podlagi razvojnega programa RC in TOZD Projektiva kandidati predložijo lasten pogled na načrtano smer razvoja.

Ponudbe pričakujemo v roku 15 dni od objave razpisa, na naslov: Razvojni center Celje — Trg V. kongresa 9.

AGROTEHNIKA LJUBLJANA
POSLOVALNICA CELJE

razglaša

slednja prosta delovna mesta:

1. več delovnih mest prodajalcev
2. delovno mesto skladiščnega delavca

POGOJI:

pod 1.: se zahteva dovršena šola za prodajalce tehnične smeri in tri leta delovnih izkušenj

pod 2.: se zahteva dovršena osemletka ter neomejeno zdravniško spričevalo.

Kot poseben pogoj za vsa razglašena delovna mesta je odslužen vojaški kadrovski rok.

Osební dohodki po samoupravnem sporazumu.

Prijave naj kandidati pošljejo na naslov: Agrotehnika — poslovalnica Celje, Aškerčeva 15 v roku 15 dni po objavi.

Komisija za kadre

Osnovne šole Štore

vabi k sodelovanju delavce za naslednja delovna področja:

1. Vodja podružnične šole
na Svetini

Pogoji: PA razredni pouk z diplomo, 2 leti delovnih izkušenj

Na razpolago je samsko stanovanje, so pa tudi ugodne avtobusne zveze s Celjem.

2. Učitelja glasbenega pouka

Pogoji: predmetni učitelj glasbenega pouka.

Stanovanje v teku leta.

Razpis velja do zasedbe. Prijave pošljite na naslov: osnovna šola Štore, kadrovska komisija.

OSNOVNA ŠOLA »FRANJA VRUNČA«
SLIVNICA PRI CELJU

razpisuje

LICITACIJO

za prodajo AVTOBUSA znamke TAM, tipa AS 3500 D.

Avtobus je v voznem stanju.

Licitacija bo na dvorišču osnovne šole FRANJA VRUNČA Slivnica pri Celju, dne 21. januarja 1978 ob 8. uri. Začetna cena licitacije je 120.000 din. —

Ogled avtobusa z vplačilom 10-odst. kavcije od začetne cene bo mogoč v petek, 20. januarja 1978 od 9. do 12. ure.

»HMEZAD«

TOZD Notranja trgovina
Žalec — Celjska cesta 7

Odbor za medsebojna razmerja

objavlja

naslednja prosta delovna mesta:

1. REFERENTA za dokumentacijo
2. TRGOVSKEGA POTNIKA

POGOJI:

pod 1.: končana ekonomska srednja šola ali srednja komercialna šola z dveletno prakso.

pod 2.: končana ekonomska srednja šola ali srednja komercialna šola s triletno prakso.

Pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema oddetek za kadrovske zadeve v 15 dneh po objavi.

DRUŽBENI PRAVOBRANILEC
SAMOUPRAVLJANJA ŽALEC

objavlja

dela in naloge za

VODJO PISARNE

Poleg splošnih pogojev mora kandidat za objavljena dela in naloge izpolnjevati še naslednje pogoje:

- da ima dokončano srednjo šolo ekonomske ali upravno administrativne smeri
- enomesečno poskusno delo

Ponudbi je treba priložiti dokazila o strokovni izobrazbi in o dosedanjih delovnih izkušnjah.

Ponudbe bo Družbeni pravobranilec samoupravljanja sprejemal do zasedbe dela in nalog.

Tovarna dokumentnega in
kartnega papirja Radeče
TOZD »MUFLON«

vabi k sodelovanju

nabavnega referenta
za predstavništvo v Celju

POGOJI:

srednja ekonomska šola — zaželena praksa in znanje angleščine ali nemščine.

Pismene ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema kadrovska služba Tovarne dokumentnega in kartnega papirja Radeče, 15 dni od dneva objave

ZANIMIVOSTI

TIKA TAKA, TIKA TAKA

KAKO VSE SO LJUDJE MERILI ČAS?

Prijateljica, ki vam doma na steni, na komodi ali na nočni omarici meri sekunde in minute, vas ob predvidevanem času zbudi in vam pomaga razdeliti dan na delovne ure, ure počitka in razvedrila, ima dolgo zgodovino.

Začelo se je v Egiptu s sončno, pa z vodno in peščno uro. Kaj vse niso ljudje počenjali, da bi merilec časa izboljšali. Seveda se v zgodnjem srednjem veku niso mogli pohvaliti z napredkom, saj so izdelovali najbolj netočne ure — sveče, ki so z dogorevanjem merile čas.

Prva mehanična ura s pogonom na utež v 13. stoletju. Ura na vzmet je bila izumljena v drugi polovici štirinajstega stoletja. Seveda so bile to silno drage zadevice, ki so veljale celo premoženje. Toda danes te stare ure stanejo neprimerno več, kot so nekoč njih prve lastnike. In od dne do dne so te stare ure dražje. Med ljubitelji starin, je takšna ura, ki so jo dame nosile na traku okoli vratu, izdelana je bila v 18. stoletju (na sliki), vredna okoli 400.000 novih dinarjev, to pa je že pravo premoženje.

Današnje ure? Najbolj na-

tančne so atomske ure, ki dosežejo frekvenco do 25.000 MHz. Za primerjavo radi povemo, da običajna žepna ura doseže komaj do 3 MHz.

No pa tudi te najbolj precizne atomske ure niso čisto

točne. Ravno letos so ob prehodu iz starega v novo leto, so dodali staremu letu še eno sekundo, ker tudi najboljše ura na svetu ne more točno odmeriti leto dni.

OGLAŠUJTE V
NOVI
tednik

HUMOR

— No končno! Si se le odločil, da boš spraval kaj pametnega na platno. —

KOŠARKA: LEP NAPREDEK

Košarkarji Celja, člani II. ZKL-zahod, so imeli kratko prekinitve tekmovanja. Med tednom so igrali v Mariboru zaostalo tekmo, ki so jo nesrečno izgubili s košem razlike. Zmago pa so imeli že v rokah v predzadnji minuti, ko so vodili s košem razlike. Mariborčani so iz dveh prostih metov v zadnji minuti prevzeli vodstvo. Zoga je bila v teh kritičnih sekundah v rokah Celjanov, vendar zadnji met Sabolčevega, pri katerem je bil oviran, ni bil precizan. Zoga se je polgraval po obroču, ni pa zdrnila skozi obroč in mrežico... To je bila prava drama in Mariborčani so bili toliko kritični, da so pripisali svojo zmago srečnemu naključju. Celjani so bili v tem srečanju povsem enako vredni, v določenih obdobjih pa celo boljši od domačinov. Zadnje dni so Celjani izkoristili za skupno vadbo v Poreču. V soboto pa jih čaka težko srečanje v Slavovskem Brodu proti Orioliku. V gosteh so točke težko dosegljive, vendar po trenutni formi sodeč lahko računamo na zmago Celjanov.

Članice Celja so gostovale v petem kolu republiške lige v Mengešu, kjer so srečanje izgubile s 50:72. Trener Zdravko Novak je med drugim dejal, da so nekatere igralke Celja prenehale z igranjem in da je v boj poslal močno pomlajeno ekipo, ki še ni bila kos kakovostno igrati v republiški ligi. Izredno razpoloženi sta bili Kunejeva, ki je dosegla 23, in Darja Borovšakova, ki je dala 17 košev, ostale pa so pridigale še Beta, Kotnik, Rozman in Kodrun.

Izredno lepo pa napredujejo igralci ELEKTRE iz Šoštanj pod vodstvom trenerja Rudijsa Jeriča. Tokrat so doma visoko premagale Trnovo kar z 31 koši razlike — 99:68. Celotno moštvo je igralo odlično, saj v listi strelcev zasledimo kar 11 igralcev. Izbor je torej številčen, moštvo močno pomlajeno in tako se Šoštančanom odpirajo v prihodnje lepe perspektive. Najbolj razpoloženi je bil mladi Hirš, ki je dosegel kar 21 košev. Šoštanjčani so po 9. kolu trenutno z 12-timi točkami na tretjem mestu v SKL, le dve točki za vodilnim mariborskim Branikom.

K. JUG

VULKANIZACIJA — obrtno proizvodno in storitveno podjetje

Razpisna komisija
razpisuje
delovno mesto

DIREKTORJA

delovne organizacije.

Na podlagi določil statuta in sklepa zbora delavcev morajo kandidati izpolnjevati naslednje pogoje:

- višja izobrazba pravne, organizacijske ali ekonomske smeri in tri leta delovnih izkušenj na vodstvenih ali vodilnih delih
- srednja izobrazba strojne oz. njej sorodne stroke in triletno delovne izkušnje na vodilnih delih
- moralno-politične kvalitete in sposobnost vodenja

Vloge z dokazili sprejema razpisna komisija 8 dni po objavi.

SLOVENIJALES —

Lesnoindustrijski kombinat »Savinja« Celje, n. sol. o., Mariborska 116 — Celje

Delovna skupnost skupnih služb

objavlja
naslednja prosta delovna mesta:

1. Referent za pravne zadeve
2. Referent za samoupravljanje
3. Tajnica generalnega direktorja
4. Vratar — čuvaj (2 delavca)

Poleg splošnih pogojev morajo kandidati za zasedbo objavljenih delovnih mest izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:

- pod 1.:
— visoka izobrazba pravne smeri
— 2 leti prakse
— poskusno delo v trajanju 90 dni
- pod 2.:
— višja izobrazba pravne, upravne ali organizacijske smeri
— prednost imajo kandidati s prakso
— poskusno delo v trajanju 90 dni
- pod 3.:
— srednja šola upravno-administrativne smeri
— 1 leto delovnih izkušenj na podobnih delovnih mestih
— poskusno delo v trajanju 90 dni
- pod 4.:
— osnovna šola
— poskusno delo v trajanju 90 dni

Kandidati naj svoje pismene ponudbe z dokazili o izpolnjevanju splošnih in posebnih pogojev, ki so določeni s to objavo, vložijo v 10 dneh po objavi v kadrovsko splošnem sektorju delovne organizacije.

GOP »OBNOVA« CELJE — Lava II TOZD MONTAŽA

vabi

k sodelovanju večje število delavcev za opravljanje delovnih nalog

KV STAVBNIH KLEPARJEV

— zahteva se poklicna šola ustrezne smeri ter 12 mesecev delovnih izkušenj in

PU KLEPARJEV

— zahteva se tečaj za PU delavce in 4 mesece delovnih izkušenj

Delo se združuje za nedoločen čas z 1-mesečnim poskusnim delom, osebni dohodek po Samoupravnem sporazumu o delitvi OD. Stanovanja ni.

Kandidate prosimo, da se pisмено prijavijo na objavljene delovne naloge z dokazili o izpolnjevanju pogojev, na naslov GOP Obnova Celje, Lava II, — Kadrovska služba, v roku 15 dni po objavi.

MIK — PROIZVODNO PODJETJE PREBOLD — TOZD Kovinar in MIZARSTVO

vabi k sodelovanju več

KLEPARJEV VARILCEV PRIUČENIH DELAVCEV POMOŽNIH DELAVCEV

za opravljanje del v kovinarski stroki. Podrobnejše informacije o delu in pogojih, ki jih nudimo, bodo kandidati dobili na razgovoru.

Delo se združuje za nedoločen čas s polnim delovnim časom in s pogojem poskusne dobe.

Prijave sprejema MIK proizvodno podjetje Prebold, kadrovsko-splošna služba 15 dni od objave.

DO »TKANINA« CELJE TOZD VELEPRODAJA

Odbor za delovna razmerja

objavlja
prosta dela in naloge

VODJE zunanje trgovine

Poleg splošnih pogojev določenih z zakonom in splošnimi akti, mora kandidat izpolnjevati naslednje pogoje:

- a) VS ali VIŠ šola ustrezne smeri in
- b) pogoji, ki jih predpisuje Družbeni dogovor o manjvalni strokovni izobrazbi in drugih pogojih, ki jih morajo izpolnjevati delavci za uspešno opravljanje zunanjetrgovinskega prometa (UR. LIST SFRJ št. 13/1973).

POSEBEN POGOJ: 3-mesečno poskusno delo

Vloge sprejema Sektor za samoupravno organiziranost in kadre »TKANINE« Celje, Prešernova cesta 10/IV., v roku 15 dni po objavi.

Kandidati bodo pisмено obveščeni o izbiri v roku 30 dni po zaključenem objavnem roku.

KRUHA NE DELAJO IZ KAMENJA

Kmete ne bo zadržala na kmetijah ljubezen do zemlje, zlasti ne njihove mladine, veliko pomembnejši in odločilnejši je dohodek od njihovega dela. To velja enako za obmejna, hribovita in druga območja. Tako je dejal predsednik CK Zveze komunistov Slovenije France Popit članom UO združene zveze Slovenije, ko so mu opisovali težave ostarelih kmetov, ker mladina zapušča domove, in opozarjal na neobdelano kmetijsko zemljo.

Dohodki kmetov bodo morali biti enaki — upoštevajo tudi napornost dela in, seveda, strokovno izobrazbo ali kvalifikacijo — osebnim dohodkom delavcev. Če ne, bodo kmečki ljudje — seveda mlajši, še sposobni za delo — silili tja, kjer bodo lažje in bolje živeli. Tega jim ni moč zabraniti, če so delovna mesta na razpolago. Zadržati jih je moč le z ustreznimi dohodki iz kmetijske dejavnosti.

Nekateri ljudje še vedno mislijo, da so mnogi kmetje zaljubljeni v svojo zemljo in kmečko idilo. Resnica je daleč od tega. Kmet, ki se oklepa zemlje, to dela zato, ker mu pomeni sredstvo za proizvodnjo in preživetje. Ko si najde zaposlitev drugod, zemlje navadno ne obdeluje več tako skrbno kot prej. Dokaz za to so mnoga zanemarjena polja. K obdelovanju ga ne spodbuja ljubezen do zemlje, temveč le račun, ali se delo izplača. Izjeme so redke.

To je treba upoštevati pri ocenjevanju, kako se naši kmetje spreminjajo v kmete-delavce. Življenjska raven takih ljudi in njihovih družin raste,

toda vse več zemlje ostaja neobdelane.

Mnenje, da tovarna daje boljši kruh kot zemlja, je hudo poenostavljeno. Res je, da si delavec lahko kupi za svoje osebne dohodke hrano in druge potreščine — toda nobena tovarna še ne zna delati kruha in mesa iz kamena ali rude. Tudi sadja in vrtnin ne. To in še drugo hrano morajo pridelovati kmetovalci na družbenih posestvih in kmetijah. Zemljo je torej treba obdelovati, sicer bomo odvisni od tujcev, ki nam bodo, kadar bomo v stiski, svoje pridelke zaračunavali, kakor bodo sami noteli.

Izhod iz zagate ni v tem, da bi kmečke družine poskušali zadržati tudi na vseh manjših kmetijah. Odkupnih cen ni moč zvečevati tako, da bi tudi za malo pridelkov veliko iztržili. S strojno obdelavo in dobro organizacijo je treba zvečevati storilnost kmečkega dela. Z manj truda lo treba pridelovati več.

Za tako spremembo potrebujejo kmetje več zemlje. Le redki imajo toliko denarja, da bi jo lahko kupili od sosedov. Dobili naj bi jo z združevanjem dela, sredstev in zemlje. Tisti lastniki, ki je zaradi onemoglosti ali drugih ovir ne morejo ali ne marajo obdelovati, naj bi združili le zemljo, da bi je bilo več za poljetne kmetovalce. Le po taki poti bo moč izenačevati kmete z delavci pri osebnih dohodkih, pokojninskem in invalidskem zavarovanju in drugem. Brez izenačevanja pa jih ne bo moč zadržati pri obdelovanju zemlje.

Jože Petek

ZEMLJIŠKE SKUPNOSTI

PREMALO DENARJA

ZA URESNIČEVANJE PROGRAMOV

Kmetijske zemljiške skupnosti celjske regije so se odločile, da zvišajo prispevek, ki ga je treba plačati pri spremembi namembnosti kmetijskih in gozdnih zemljišč v stavbna ali kakršna koli druga zaradi vsakoletne inflacije, predvsem pa zaradi tega, da se zemljišča ohranijo nespremenjena. Večina občin celjske regije je še vedno pretežno agrarnega značaja, potrebe po ureditvi kmetijskega prostora največje, sredstev za urejanje pa ni in je zato povsem očitno, da posamezne kmetij-

ske zemljiške skupnosti svojih programov ne bi mogle realizirati.

Na ta način zbrana sredstva so namreč strogo namenska in jih uporabljajo predvsem in najprej za pridobivanje novih kmetijskih zemljišč, ki so po prostorskih načrtih namenjena za kmetijsko proizvodnjo.

V skladu s tako načrtovano kmetijsko zemljiško politiko žele prizadeti torej obvarovati najboljše zemljišča in predlagajo, da bi prispevek I. in II. katastrskega razreda kmetijskih zemljišč povišali od sedanjih

10 dinarjev za m² na 15 d. najrev za m², za ostale katastrske razrede pa nekoliko več, odvisno od količin teh zemljišč po posameznih občinah. V Smarju pri J. šah so se na primer dogovorili za 20-odstotno povišanje.

Zveza vodnih skupnosti SRS pripravlja spremembo zakona o kmetijskih zemljiščih glede povišanja posebnega prispevka od sedanjih dveh dinarjev za m² na štiri ali pet dinarjev za izgrubljene površine za neekološke namene.

MILENKO STRASER

VARSTVO RASTLIN

BOJ ZA NAŠE OKOLJE

TRODNEVNO POSVETOVANJE V PORTOROŽU

Včeraj se je v Portorožu začelo trodnevno posvetovanje jugoslovanskih in inozemskih strokovnjakov priznanega slovesa o varstvu rastlin in človekovega okolja, ki ga je organizirala

Agrotehnika Ljubljana in na katerem sodelujejo tudi nekateri strokovnjaki iz našega območja, med njimi inž. Franc Satler iz celjske Agrotehnike.

Priložnost so izrabila ne-

katera inozemska podjetja proizvajalci sredstev za varstvo rastlin, in se udeležili posveta.

V Portorožu bodo govorili zlasti o uporabi zaščitnih sredstev in njihovem vplivu v vinogradništvu, sadjarstvu, poljedelstvu, del posveta pa bo namenjen referatom o gojenju okrasnih rastlin, cvetličarstvu in zelenjadarstvu.

Posvetovanje je že tretje, njegov namen pa je nuditi jasen: kar najbolj poučiti potrošnika o uporabi pa tudi o posledicah, ki jih povzročajo umetna gnojila in sredstva za zaščito rastlin, saj je pri takšni količini umetnih preparatov to ne malokrat že kar vprašljivo dejanje. Osnovni namen posvetovanja je torej pravilna uporaba zaščitnih sredstev in umetnih gnojil.

Dejstvo namreč je, iz tega izhaja portoroško posvetovanje, da si je danes ne moremo zamisliti naprednega kmetovalca, ki ne uporablja kemičnih sredstev pri svojem gospodarjenju. Pri tem pa čestokrat prihaja v nasprotje z naravo, jo prav zaradi nepoučenosti uničuje in si takorekoč žaga vejo na kateri sedi.

IDA TEPEJ
(se nadaljuje)

MST

aero

Kemična, grafična in papirna industrija CELJE

Odbor za kadre TOZD Kemija Celje

objavlja naslednja prosta DM (za novi obrat AC papirja)

VODJA vzdolžnega rezalnega stroja — 3 x
Pogoji: visoka kvalifikacija (VK) kovinske, elektro ali papirniške stroke in 36 mesecev ustreznih delovnih izkušenj

VODJA prečnega rezalnega stroja — 3 x
Pogoji: visoka kvalifikacija (VK) kovinske, elektro ali papirniške stroke in 36 mesecev ustreznih delovnih izkušenj

TEHNOLOG
Pogoji: inženir (I. stopnja) kemijske, strojne, grafične ali papirniške tehnologije in 48 mesecev ustreznih delovnih izkušenj

IZMENOVOVODJA
Pogoji: srednja delovodska šola kemijske ali elektro stroke in 48 mesecev ustreznih delovnih izkušenj

Odbor za kadre DSSS
objavlja

VODJA MARKETINGA
Pogoji: diplomirani ekonomist in 48 mesecev ustreznih delovnih izkušenj; aktivno znanje angleškega in nemškega jezika.

ANALITIK za inventivno dejavnost
Pogoji: diplomirani inženir kemijske tehnologije ali strojništva in 48 mesecev ustreznih delovnih izkušenj

SAMOSTOJNI REFERENT v prodaji kemičnih proizvodov
Pogoji: višja šola ekonomsko komercialne smeri in 36 mesecev ustreznih delovnih izkušenj; pasivno znanje angleškega ali nemškega jezika.

BLAGAJNIK
Pogoji: ekonomski tehnik in 24 mesecev ustreznih delovnih izkušenj.

REFERENT v službi nabave
Pogoji: ekonomski tehnik in 24 mesecev ustreznih delovnih izkušenj.

ADMINISTRATOR v finančno računskem sektorju
Pogoji: administrativni tehnik in 12 mesecev ustreznih delovnih izkušenj.

Kandidati naj pošljejo ponudbe kadrovske socialni službi AERA Celje, Čupriska 10, v 8 dneh po objavi. Kandidati bodo obveščeni o izbiri v petnajstih dneh po sprejemu sklepa o izbiri.

SLOVENSKE KONJICE

NAJVEČ PREDAVANJ

AKTIV MLADIH ZADRUŽNIKOV DOBRO DELA

Aktiv mladih zadružnikov v Slovenskih Konjicah je vsekakor eden najbolj delavnih v regiji. To velja kar za vsa področja dela. Tudi za družbeno politično delo.

Najpogostejše se mladi v konjiški občini izobražujejo s predavanji. Tako so imeli lani daljši sestanek, kjer so pretresli sklepe druge seje ZKS o kmetijstvu. Pri referendumu ga skorajda ni bilo mladince, ki bi stal ob strani, vsi so bili temeljito seznanjeni z referendumskim načrtom, zato je bilo delo še lažje.

S položajem rojakov na avstrijskem Koroškem so se seznanili kar na licu mesta in iz ust Korošcev izvedeli,

koliko žrtve zahteva boj za enakopravnost z Avstrijci in s čim vse se srečujejo v tem trdem in težkem boju.

Znano je, da je malo mladih kmetov članov Zveze komunistov. Aktiv v Slovenskih Konjicah je zanimalo, zakaj tako — stvari so hoteli priti do dna. Izvedli so anketo, ki je pokazala, da so mladi kmetovalci trdno ob strani vseh, ki mislijo in delajo napredno, da pa so vse prepogosto odvisni od staršev in morajo ravnati tako, kot želijo. Treba je torej narediti vse tisto, kar je sicer ločeno od njihove miselnosti, njihovih želja. Ali pa iti od doma. Starokopitnost je še marsikje močno zakoreninjena.

Se močneje so se mladi kmetovalci angažirali pri drugem lanskem referendumu, pri odločitvi, ali naj ima kmetijska zadruga dve temeljni organizaciji združene dela. Člani volilne komisije so bili v pretežni meri mladi. Kmetje so se z mladinci zadržali v prijateljskem klepetu.

Mladince zanima prav vse. Vseskozi so tekoče obravnavali probleme in jih reševali po svojih močeh. Zato je prav, da mlade kmetovalce kar se da dobro poučimo in jih osvestimo, da bomo v prihodnosti imeli na naših kmetijah trdne stebre naše družbe.

IDA TEPEJ
(se nadaljuje)

ODKUP ŽIVINE V ŠENTVIDU

„TEŽKO BO ŠLO ...!“

CENE SO KOT APRILSKO VREME

V Šentvidu, med novo Hmežadovo trgovino, za katero je treba reči, da je kar prijetna na oko in v potrebu močno poškodovano staro šolsko stavbo, kjer že zdavnaj ni več slišati otroškega živčaja, je našo pozornost pritegnila gruča ljudi in nekoliko manj živine. Če bi je bilo malo več, bi človek dejal, da je semenj.

Vzrokov za rodovodnost je bilo torej dovolj in ustavili smo se. Najprej smo vrgli pogled po živini: nekaj juncev pa dve tri kravi, telet ni bilo videti, kakšen blk je bil vmes, skorajda vso govedo pa je bilo čisto in še kar dobro rejeno.

Pobarali smo prvega, ki nam je bil pri roki, kaj se dogaja in brž je navrgel, da je odkup in da čakajo nekoga, ki naj bi prišel z no-

vimi cenami. Tisti »nekdo« je iz zadruge, se razume.

Zapletli smo se v pogovor s Francem Gajškom iz bližine Šentvida, kmetom, ki prav tako, kot ostali, ki so bili tega meglenega in mrzlega dne pri odkupu, redi govedo, a tokrat ni pripeljal nobenega živinčeta na prodaj. Da se nekoliko spozna s cenami, ki tokrat krojijo usodo na živinskem trgu.

»Človek mora biti nenehno seznanjen s temi rečmi, veste. S cenami je tako: spreminjajo se kot vreme v aprilu in če hočeš prodajati, moraš biti na tekočem! Sicer pa: tolikokrat ste že zapisali, tudi z našimi, kmečimi besedami, da bi bilo dobro, da bi se te nesrečne cene že enkrat ustalile, pa nič!«

Gajšek ni bil, vsaj tako

je izgledalo, nič kaj zadovoljen s položajem cen. Povedal je, da je odkupna cena v družbenem sektorju za junce 27 dinarjev po kilogramu, za teleta, krave in bika pa ni vedel.

»Bike ne prodajajo ljudje, jih raje redijo,« je dejal in pogledoval po živini.

Nekoliko bolj se je razživel, ko smo ga vprašali, kaj misli o javni razpravi o novih cenah za zdravstvene storitve.

»Slišite, rečem vam, da to ne bo šlo skozi, ker tudi ne more. Kako za vraga pa naj kar naenkrat toliko stvari plačamo, ko so nekatere že sedaj bile drage. Če to sprejmemo, bo za marsikaterega čisto enostavno pomenilo, da ne sme biti bolan, da mora paziti na vsakem koraku, da si kaj ne zlomi pa tako na-

prej. Tisti, ki bodo bolni, bi potemtakem morali ostati kar doma.

Je pa tudi rešitev, da se vrnemo nazaj k domači, kmečki medicini. Ne, ne bo šlo, saj pri nas, na kmetih, ne!

Gajšek je bil neomajen, vsako besedo je pribli trdnost v zagotovo. Nič ne vemo, kako je bilo z odkupom. Če lahko verjamemo Gajšku — in najbrž ni razloga, da mu ne bi — je čisto mogoče, da so bile spet druge cene, kot zadnjič, ko so prignali živinčeta.

MST

ANDRAŽ NAD POLZELO

SAMI GRADIJO CESTO V LOVČE

TUDI DOSLEJ NISO DRŽALI KRIŽEM ROK — ŠTIRI KILOMETRE

Franc Vasle

Rafko Zabukovnik

Franc Bršek

Anton Sitar

V Andražu nad Polzelem so prizadevni krajanje že doslej s pomočjo družbe asfaltirali precej krajevnih cest, med tem, ko približno 4 km dolg odsek do zaselka Lovče še ni moderniziran. Se pred nekaj leti je bilo mogoče do Lovče priti samo peš ali s konjsko vprego; sedaj pa je toliko urejena, da je pot mogoča tudi z avtomobilom. Krajanje, ki so zaposleni v sosednjih industrijskih kra-

jih, morajo to pot preiti vsak dan in si seveda želijo asfalt. V teh dneh domačini udarniško delajo na cesti in ob tej priložnosti smo jih obiskali.

FRANC VASLE: »Že pred časom smo se v KS Andraž dogovorili, da bomo naše ceste modernizirali s krajevnim samopriskevkom. Letos je na vrsti odsek v Lovče. Z udarniškim delom bomo pripravili cestišče za asfaltira-

nje». **RAFKO ZABUKOVNIK:** »Za udarniško delo smo se odločili zato, ker je tak način cenejši. Seveda vse opravljene ure dosledno zapisujemo, tako, da bomo ob koncu vedeli koliko je bilo naše delo vredno in tudi koliko je vsak posameznik prispeval. Doslej je opravljenih okrog tisoč ur.«

FRANC BRŠEK: »Dela, ki jih moramo še opraviti so velika, časa pa ne dosti. Prav zaradi tega delamo tudi sedaj, ko je mrzlo. Treba je položiti cevi, razširiti cestišče in ga utrditi, saj bi radi,

da bi bila naša cesta dobro narejena, ker bo tudi zelo draga.«

ANTON SITAR: »Sem predsednik režijskega odbora in kolikor je mogoče si prizadevam, da bi naša delovna akcija kar najbolje uspela. Asfaltirali bomo 1 km ceste, za kar pa bo potrebno okrog štiristo tisoč din. Del tega bomo zbrali sami, prosili pa bomo za pomoč Komunalne interesne skupnosti in delovne organizacije.«

Lovčani so trdno odločni, da bodo imeli asfalt do krajevnega praznika 29. junija, ki ga praznujejo v spomin na prvi partizanski boj v grapi med Turinjakovim vrhom, Paškim vrhom in Andražem.

Tekst in foto: T. Tavčar

Odbor za medsebojna razmerja pri

POHIŠTVENI INDUSTRIJI
»GARANT«, p. o. Polzela

objavlja

naslednja prosta dela in naloge:

1. vodenje izmene montaže
2. pomoč pri vodenju medoddelčnega skladišča
3. vodenje linije strojne obdelave
4. kontrola vstopnih materialov
5. kontrola kvalitete proizvodnje
6. prodaja pohištva na terenu južne Srbije
7. prodaje pohištva na terenu ožje Srbije za določen čas 6 mesecev
8. vodenje razvojnega oddelka
9. razvijanje nove tehnologije
10. referent varstva pri delu

in ponovno objavlja:

Poleg splošnih pogojev, morajo kandidati izpolnjevati naslednje posebne pogoje:

- pod 1.: STS — lesne smeri in 2 leti delovnih izkušenj
- pod 2., 3., 4.: srednja tehnična šola ali delovodska šola lesne smeri in 2 leti delovnih izkušenj
- pod 5.: VK ali KV lesne smeri in 2 leti delovnih izkušenj
- pod 6., 7.: srednja šola lesne ali ekonomske smeri in 2 leti delovnih izkušenj na področju pohištva, lastni osebni avto in telefon
- pod 8., 9.: visoka ali višja šola lesne ali organizacijske smeri in 3 oziroma 5 let delovnih izkušenj na področju razvoja lesne industrije
- pod 10.: inženir varstva pri delu ali inženir lesarstva ali lesni tehnik z opravljenim strokovnim izpitom iz varstva pri delu in 2 leti delovnih izkušenj v lesni industriji

Kandidati morajo imeti družbeno-politične in moralne kvalitete ter organizacijske sposobnosti za vodenje del.

Stanovanj ni na razpolago, rok za dostavo z dokumenti je 8 dni po objavi.

VARČEVANJE Z ENERGIJO

Varčevati z energijo in kako to narediti čim uspešneje je ena glavnih nalog znanstvenikov, saj so napovedi o energetskih rezervah našega planeta zelo črnogledne.

Tako so kanadski strokovnjaki predlagali, da bi nekatere objekte, skladišča, tovarne in podobno preselili v podzemlje in tako trikratno varčevali — z energijo, izolacijskim materialom in prostorom. Izolacijske lastnosti zemlje bi namreč omogočile zmanjšanje potrošnje energije za zagrevanje in hlajenje. Tako je pod Kansas Cityjem že zgrajeno eno največjih — verjetno pa največje — skladišče zamrznjenih živil. To skladišče lahko prejme vsak dan tovar s 120 kamionov in 80 železniških vagonov v skupni teži približno 4.000 ton. Stroški hlajenja so tu približno tri in pol krat manjši kot v običajnih skladiščih. Sicer pa je to samo eden od številnih objektov v omenjenem podzemeljskem prostoru, kjer hranijo različne zaloge. Tu so še shramba čolnov, pisarniške opreme, optični instrumenti, itd. V ZDA pa je že zdaj določeno število majhnih hiš, zgrajenih delno ali pa popolnoma pod zemljo. V glavnem gre za družinske hišice. Kot kažejo podatki, so lastniki teh hiš uspeli zmanjšati stroške gradnje za več kot 60 odstotkov. Poročila trdijo, da so se stanovanjci razmeroma zelo lahko prilagodili življenju v hišah brez pravih oken in pogleda na zelene travnike.

Seveda pa bo življenje v podzemlju najverjetneje predstavljalo poseben slučaj. Vendar vsa razmišljanja o bodoči usodi človeštva čedalje bolj dajejo v razmislek ljudem tudi o takšni spremembi. Osnovni cilji planiranja naselij bodo morali biti v skladu z racionalnim planiranjem potrošnje energije. Zadnji čas je za novo oceno današnje uporabe in zlouporabe energetskih virov. Kajti o prevelikem izkoriščanju je povsem jasno, da se svet bliža katastrofi.

GIP »VEGRAD« Velenje

Na podlagi sklepa odbora za medsebojna razmerja TOZD Gradbena operativa in TOZD Gradbena industrija

objavlja

prosta delovna mesta:

1. Vodja obrata finalnih tlakov II. (plastika, parket)
FOGOJ: srednja strokovna izobrazba gradbene smeri ali VK delavec z najmanj 5 leti prakse
2. Kalkulant — gradbeni tehnik z najmanj tri leta prakse
3. Kontrolor kvalitete — gradbeni tehnik z najmanj štiri leta prakse
4. Gradbeni ing. za tehnološko pripravo — višja izobrazba, najmanj dve leti prakse
5. Gradbeni delovodja — delovodska šola
6. Več ključavničarjev — končana poklicna šola
7. Več KV elektrikarjev — končana poklicna šola
8. KV viličarist — najmanj dve leti prakse
9. KV varilec z atestom
10. Dva KV mehanika — poklicna šola, najmanj dve leti prakse

Prošnje sprejema kadrovska služba 10 dni po objavi. Za vsa delovna mesta obvezno poskusno delo.

Na podlagi 162. člena zakona o davkih občanov (Uradni list SRS, št. 21-224/74, 39-463/74, 5-180/76, 10-381/76 in 31-1393/76) izdaja davčna uprava skupščine občine Celje

POZIV

k vložitvi napovedi za odmero davkov občanov

za leto 1977 za zavezance, katerim se odmerjajo davki po pretoku leta in za leto 1978 za zavezance, katerim se odmerjajo davki vnaprej za tekoče leto. Napoved je treba vložiti do vključno 31. januarja 1978.

Napoved za odmero davkov morajo vložiti:

ZA LETO 1977

1. Zavezanci davka od osebnega dohodka iz samostojnega opravljanja obrtnih in drugih gospodarskih dejavnosti, katerim se davek odmerja po dejanskem dohodku, o dohodkih doseženih v letu 1977;
2. Zavezanci davka od osebnega dohodka iz samostojnega opravljanja intelektualnih storitev, katerim se davek odmerja po dejanskem dohodku, o dohodkih doseženih v letu 1977;
3. Zavezanci davka od osebnega dohodka iz avtorskih pravic, patentov in tehničnih izboljšav, katerim se davek odmerja po dejanskem dohodku, o dohodkih doseženih v letu 1977;
4. Zavezanci davka na dohodke od premoženja in premoženjskih pravic o dohodkih doseženih v letu 1977. Pod navedeno obliko davka spadajo tudi dohodki, doseženi z oddajanjem stanovanjskih ali poslovnih prostorov oziroma zgradb v najem ter dohodki od podnajema, dohodki od oddajanja opremljenih sob pa le, če doseženi dohodek presega 3.000 dinarjev;
5. Zavezanci davka od premoženja — na posest gozdnega zemljišča za leto 1977. Napoved morajo vložiti občani, ki se po določbah zakona o kmetijskih zemljiščih ne štejejo za kmetje, če posedujejo več kot 0,5 ha gozdnega zemljišča in če njihov dohodek v letu 1977 presega 20.000,00 dinarjev oziroma skupni dohodek vseh družinskih članov presega 10.000,00 dinarjev letno na družinskega člana;
6. Zavezanci davka iz skupnega dohodka občanov o dohodkih, prejetih v letu 1977. Napoved morajo vložiti občani, katerih skupen čist dohodek v letu 1977 presega 110.000,00 dinarjev;
7. Zavezanci posebnega prispevka po 23. členu zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju za leto 1977, če so njihovi dohodki iz naslova polnoletne skupne o dohodki iz delovnega razmerja, samostojne dejavnosti ali dela na podlagi pogodbe o delu v letu 1977 presegli 97.832,00 dinarjev in pod pogojem, da so v skupnem dohodku ostali dohodki brez pokojnine, udeleženi z več kot 14.644,80 dinarja.

Napoved vložijo:

- zavezanci iz 1. točke, ki imajo poslovni prostor, pri davčni upravi občine, na katere območju je poslovni prostor; ostali zavezanci, ki nimajo poslovnega prostora, pa pri davčni upravi občine, v kateri imajo stalno prebivališče, če pa zavezanec nima stalnega prebivališča na območju občine, na katerem ga imajo njegovi družinski člani, pa pri davčni upravi občine, na katere območju imajo stalno prebivališče njegovi družinski člani;
- zavezanci iz 2. in 3. točke pri davčni upravi občine, v kateri imajo stalno prebivališče, če pa zavezanec nima stalnega prebivališča na območju občine, na katerem ga imajo njegovi družinski člani;

vi družinski člani, pa pri davčni upravi občine, na katere območju imajo stalno prebivališče njegovi družinski člani;

- zavezanci iz 4. točke, če gre za dohodke od nepremičnin, pri davčni upravi občine, na katere območju nepremičnina leži, če gre za dohodke od premoženja, pri davčni upravi občine, v kateri imajo stalno prebivališče;
- zavezanci iz 5. točke pri davčni upravi občine, na katere območju leži gozdno zemljišče;
- zavezanci iz 6. in 7. točke pri davčni upravi občine, na katere območju so imeli v letu 1977 najdalj stalno prebivališče.

ZA LETO 1978

1. Zavezanci davka od osebnega dohodka iz samostojnega opravljanja obrtnih in drugih gospodarskih dejavnosti, katerim se odmerja davek v pavšalnem letnem znesku za leto 1978;
2. Zavezanci davka od osebnega dohodka iz samostojnega opravljanja intelektualnih storitev, katerim se odmerja davek v pavšalnem letnem znesku za leto 1978;
3. Zavezanci davka od premoženja — stavb, ki so v preteklem letu pridobili stavbo, ali opravili rekonstrukcijo — dozdali že obstoječo stavbo.

Napoved vložijo:

- zavezanci iz 1. točke, ki imajo poslovni prostor pri davčni upravi občine, na katere območju je poslovni prostor; ostali zavezanci, ki nimajo poslovnega prostora, pa pri davčni upravi občine, v kateri imajo stalno prebivališče, če pa zavezanec nima stalnega prebivališča na območju občine, na katerem ga imajo njegovi družinski člani, pa pri davčni upravi občine, na katere območju imajo stalno prebivališče njegovi družinski člani;
- zavezanci iz 2. točke pri davčni upravi občine, v kateri imajo stalno prebivališče, če pa zavezanec nima stalnega prebivališča na območju občine, na katerem ga imajo njegovi družinski člani, pa pri davčni upravi občine, na katere območju imajo stalno prebivališče njegovi družinski člani;
- zavezanci iz 3. točke pri davčni upravi občine, kjer stavba leži.

Napoved za odmero davkov je treba vložiti na predpisnem obrazcu, ki se dobi pri davčni upravi občine. Pozivamo zavezance, da napoved vložijo v roku, določenem v tem pozivu, ker bo za nepravčasno vložitev napovedi odmerjeni davek povečan za 10 % oziroma najmanj 100 dinarjev, zavezanec, ki ne vložijo napovedi pa za 20 % oziroma najmanj 200 dinarjev.

SKUPŠČINA OBČINE
Davčna uprava

BRASLOVČE

NAD SEDEMDESET

PRISRČNO SREČANJE NAJSTAREJŠIH

Krajevna organizacija RK v Braslovčah je s pomočjo Krajevne skupnosti in drugih organizacij pripravila srečanje nad 70 let starih krajanov. V dvorani prosvetnega doma se jih je zbralo okrog 80. Najprej so si ogledali kulturni program, ki so ga pripravili učenci osnovne šole, dramska sekcija in moški pevski zbor. Prav razživel pa so se ob zakuski. O svojih vtisih s srečanja so pripovedovali:

KONRAD ZAJC: »Star sem

83 let in še kar pri zdravju. Reči moram, da me je že bilo razveselilo, saj je to dokaz, da nas mladi niso pozabili. Na srečanju je bilo lepo, bili smo lepo pogosteni in v družbi sebi enakih smo poklepali in se razvedrili.«

ROZALIJA ZAVRSNIK: »Doma sem iz Dobrovelj imam pa 74 let. Pozornost, ki smo je bili deležni s strani mlajših v naši krajevni skupnosti nam dobro dene in hvaležni smo zanje. Program so lepo pri-

pravili, ob zakuski pa smo se pogovorili in obujali spomine na naša mlada leta.«

MARIJA SMAJS: »Zdi se mi, da sem s svojimi 88 leti najstarejša v tej družbi. Prireditelj, ki so jo pripravili prav za nas najstarejše, je lep dokaz, da smo še vedno upoštevani uredni. Ob tej priložnosti sem srečala svoje vrstnice iz mladih let, ki jih poredko vidim, saj nekaterih nisem videla že nekaj let.«

Tekst in foto: T. Tavčar

ASFALT DO POMLADI

Odločitev krškega gospodarstva, da pomaga s posojilom šmarski občini, sprejeta pred nekaj meseci, je kljub časovni oddaljenosti še vedno aktualna. Gre za asfaltiranje 5 km in 200 m dolgega odcepa od Koprivnice do Podsrede, ki ga bodo priključili na naslednje leto modernizirano cesto Maršala Tita. Cesta iz Senovega do Koprivnice je že posodobljena, manjka le ta odcep, zato so se Krčani odločili za to solidarnostno gesto.

Cestna skupnost SRS je za modernizacijo že odobrila 450 milijonov, preostalih 450 milijonov pa bodo oskrbele obe občini, Šmarska in Kr-

ška. Krška je že najela posojilo, šmarska pa bo to še storila, tako da predvidevajo, da bo omenjeni odcep do spomladi naslednje leto asfaltiran. Cesta od Podsrede do Senovega bo hkrati tudi prva asfaltna povezava Kozjanskega z Zasavjem.

OBETAJOCI POMLAD 78

Tik ob starem mostu na Sotli, na hrvaško slovenski meji pri Bistrici ob Sotli te dni gradi GIP Gradis, TOZD gradbena operativna Celje novi most, ki bo lahko zadostil potrebam nove ceste Maršala Tita. Investitor objekta je celjsko cestno podjetje, dela pa bodo dokončali še le-

tos ali pa najpozneje do spomladi naslednje leto.

Ze naslednjo spomlad se celjsko cestno podjetje pripravlja na posodobitev ceste Bistrica ob Sotli — Bizelsko, ki bo poleg ceste Podsreda — Senovo druga asfaltna povezava z Zasavjem.

Omenjenim podvigom celjskega cestnega podjetja se bo po vsej verjetnosti že spomladi pridružil še asfaltiranje cestišča Banovina (pri Viršanju do Dobreč) v smeri Lesično. Če upoštevamo v tem našem naštevanju še nadaljevanje gradnje ceste Maršala Tita v smeri Kozje, potem bo pomlad 1978 ena najbolj obetavnih v zadnjih letih na področju cestne gradnje.

mst

LAŠKE GOSTILNE NEKOČ IN DANES

PIŠE EDO JELOVŠEK (1)

VSAKA PETA HIŠA

Laško, ki je pravkar minulo leto štelo svojo 750-letnico trških in 50-letnico mestnih pravic, ima tudi zanimivo gostinsko preteklost. Dogodi se včasih, da hoče kdo naštetih gostilne in kavarne, ki so v tem mestu in okolici bile. Bilo jih je mnogo več kot danes, čeprav je bilo mestece mnogo manjše od današnjega.

Sledeči opis bo zajel vse gostinske obrate v Laškem in v neposredni okolici. Gostilne so se porajale vzporedno z nekoč bujnim vinogradništvom po laški kotlini, z razvojem obrtništva, trgovine, zdraviliškega turizma, z začetki industrije in zaradi sejmov v tem kraju.

Mnoge stare krčme so bile zelo skromne. Nekateri so premogle le nekaj miz in stolov. Sodobnejši čas jim je z razvojem sodobnega gostinstva v večjem obsegu za vselej zapril vrata. Toda spomin je ostal.

Ko bomo pri koncu tega gostinskega sprehoda skozi čas, bomo lahko ugotovili, koliko gostinskih lokalov je bilo v Laškem, seveda ne vsi ob istem času. Lahko bi rekli, da je bila, če primerjamo staro mestno jedro in okolico, vsaka peta hiša kdaj gostilna.

Pojdimo zdaj v mislih skozi čas po desnem bregu Savinje od juga na sever:

Ob cesti južno od Laškega je pod Strmco gostilna »Pri dobri kapljici«, ki jo je zgradila in leta 1932 odprla družina Suhel, ki deluje še danes. Pred letom 1932 je bila na tem mestu majhna hiška, v kateri so imeli žganjekuho.

Nekoliko severneje se od glavne ceste odcepi stranska cesta na Strmco, kjer je bila stara rimska pot, ki je vodila mimo Petkove hiše (št. 13). Ta hiša je stara več stoletij, zidana je s kamenjem in ima po tričetrt metra debele zidove. Ko še ni bilo spodnje glavne ceste in ko je stara cesta vodila po obronkih hribov mimo Petkovih proti Zidanemu mostu, so Petkovi imeli v kletnih prostorih kovačnico, v zgornjih prostorih pa gostilno. Oboje je usahnulo kot obrt že pred 150 leti.

V mestu smo pri sedanjem gostišču »HUM«. Domneva je, da je bila na tem mestu že v času starih Rimljanov poštna postaja z gostiščem. Tu je bilo križišče cest in brod čez Savinjo. Podatki o gostišču na tem kraju vodijo v 16. stoletje. Lastniki so bili: Savi, Horjak, Kužel, Henke in Stark. Dvorano, kjer se tudi da-

nes odvijajo vse važnejše občinske seje, je po letu 1862 pozidal Horjak. Za gostiščem je bilo nekdanje kegljišče, gostilno pa so dolgo imenovali »Pri mostu«. Danes je restavracija v okviru gostinskega podjetja »Savinja«.

Ob mostu onstran ceste, tik ob Savinji, je pod streho turističnega paviljona bife podjetja »Savinja«. Odprt je bil leta 1967. Pred tem je bila na tem kraju znana prodajalna sadja primorskih pridelancev Prinčičev.

Krenimo zdaj pod Smigelski hrib. Tu je po izgradnji Larischeve pivovarne (zdaj VOLNA) nastala gostilna, v kateri so bili delavci na hrani. Lastniki so bili Ferlinčevi, Webrovi, Vernejevi, Kačiči pa so jo vodili od leta 1911 do leta 1945. Gostišče je imelo pokrito teraso v zelenju. Poslopje s tujskimi sobami je zdaj garaža.

(se nadaljuje)

Današnja gostilna »Hum«. Domnevajo, da je bila nekdanja tu poštna postaja z gostiščem.

roman
vam
poklanja

OČETOVA KRIVDA

1

Pri Zvoniku v Podkraju sta bila dva krojača v šteri. To sta bila posebna možaka.

Mojster je bil velik in širok kakor divji mož. Gosti, sivi lasje so mu štrleli na vse strani, kakor od vihrice razdejana njiva lanu; čez usta pa so mu visele mogočne ruse. Moral je biti že kaj čez 50 let. Pisal se je Jurij Močilnik, ljudje pa so mu rekli: mojster Krištof, že zaradi tega, ker je bil tako grozne postave, še bolj pa, ker je svoje besede rad zasolil s »Krištofoma«. Oj ti Krištof, stor, ti!

Za pomočnika mu je bil pa Janez Blaznik, ki so mu ljudje rekli »Kranjski Janez«; pred kakimi dvajsetimi leti je namreč privadral od nekod s Kranjskega, pa je besede še vedno po kranjsko zavijal. Lepa rdeča lica je imel, na sredi pa droben, majhen nos; toda ta nasek je vse zvohal, kar je v treh farah naokoli dišalo ali pa smrdelo.

Tako sta Krištof in Janez vedno imela kaj govoriti, in kadar jim je novic zmanjkalo, sta se obkladalila z besedami: »Ti osel! Biki! Vol! Ti mrha!« — in kdor bi ju ne poznal, bi s strahom čakal kdaj si skočita v lase. Toda možakarja sta se zakrohotala in spogledala, kakor se dva brata bolj toplo ne moreta. Kajti rada sta se imela.

Sicer Janez ni zlahka prišel do besede. Mojster Krištof je najrajši sam govoril in jezik se mu je sukal kot vreteno in piskal kakor hripave orgle.

»Ti Krištof, stor, ti,« je dejal Janezu, »saj se s teboj ne menim. Sam s seboj govorim, tako vsaj vem, da s pametnim človekom govorim.«

Kadar jim je že vsega zmanjkalo, sta začela žvižgati in sta kar cele pol ure žvižgala pesmi in koračnice; bila sta namreč oba tuji godca.

Pri vsem tem pa sta pridno vdevala in šivala in delo jima je šlo hitro od rok. Zato so ju bili povsod veseli.

Pri Zvoniku sta bila danes prvič v šteri. Stari Zvonik je bil vdovec in se je pred tremi leti priselil s Primorskega v ta kraj. Dolgo, sivo brado je imel in bil podoben preroku. Bil je moder in pobožen mož, otrokom je dajal sama svetopisemska imena: starejši hčerki je bilo ime Marta, sinoma, ki sta bila okoli dvajsetih let Marko in Luka, mlajša, 18-letna pa Marija.

Cedni so bili vsi. Zvonikovi otroci, prav posebno pa Marta. Bila je tiho in marljivo dekle — in čimbolj so se fantje ozirali zanje, tembolj jim je šla s poti. Ne enega ni bilo, ki bi se mogel pohvaliti, da se je kaj pošalila z njim. Zato so ji tudi rekli: »Ta resna Primorka«. Nekateri so menili, da pojde k usmiljenkam, čim ji doraste mlajša sestra. Saj so jo videli, da je bila za postrežbo bolnikov neverjetno ročna. Če je kdo v okolici huje zbolel, je ni bilo treba klicati. Kar sama je prišla in bolniki so dejali, da ima tako mehke roke in da ve toliko domačih zdravil, da jim je ljubša od vsakega doktorja.

Taka je bila Marta. Tembolj živa in polna otroških muh pa je bila njena sestra Marija, ki so jo klicali za Mojcko.

Razen Zvonika in njegovih otrok je bila pri hiši samo še stara dekla Zefa.

Krojačema je bilo pri Zvoniku prav po volji. Koj

prvi dan jima je prinesla Marta, ki je bila za gospodinjo, zvrhan krožnik povojenega mesa in grčo jabolčnika. Opoldne jima je tudi boljše postregla, kakor so jima po drugod.

Pri južini je bilo danes bolj živo ko druge mali. Včeraj je bil namreč Sv. Urh in pri fari je bila lepa nedelja s pranganjem in z veliko mašo. Zato so imeli kaj govoriti.

»Ali ste dol na Primorskem tudi tako prangali?« je vprašal mojster krojač.

»O, pač,« je odgovorila Mojcka, »procesije smo imeli še lepše in belih deklet je bilo tam več kot tu. Ampak strelcev pri nas ni.«

»Strelci pa so glavna reč, namreč strelci pa mi godci. To se smemo postaviti, he! Tja do Maribora ni take strelske družine kakor je naša. Stirideset mož in nas deset godcev — to ti je cel regiment — moj Krištof, he?«

»Stirideset jih ni bilo,« je ugovarjal Janez in mežikal s svojimi škilavimi očmi. »Jaz sem pri salvi samo osemindeset strelcev naštel.«

»Hahaha! Hahaha!«

»Tele telebasto! Osel, krokodil! Buča ti Kranjska!« je vriščal mojster. »Kakor en pok so jo vrezali vsekrat. Ali ni res?«

»Res je, je dejal Zvonik. »Prav po vojaško so jo. Človek se mora čuditi, da tako na en mah pritisejo.«

»To ti je na komandantu,« se je oglašil Luka — gospodarjev mlajši sin, ki je bil z bratom tudi pri »strelski družini.« »Naš komandant ima glas, da useka kot blisk.«

»In gleda ti, gleda!« je dodal Marko, starejši sin. »Kadar komandira, ti gleda tako, da meni, prav v tebe se je započil.«

Zrla je ob oknu skozi sivo meglo v nebo, sivo in oblačno, kakor hladna, tuja beseda, ki se zme-rom visi nad grobom sestre Mojce, nad koroško slovensko domačijo in pokrajino...

— Hier ruht Miti Weinigg, geborene Juratsch — Predržno, s cenanim nasmehom je Sepp Weinigg, mož umrle sestre Mojce, gledal Zali v oči. Molčal je. A z zardelim obrazom in z napetimi ustnicami nabuhnjene premoči, kakor hudournik, ki lahko plane v prostor in se silovito razraša z vsako besedo v sovraštvo.

Občutila je, da na zemlji pradedov, v zibelki slovenstva bledi toplina srca od človeka do človeka. Ne brez vzroka.

Mogočen in mučen, le v besedi deželnih gospodarjev stoji za ovinkom ob Zalini slovenski domačiji napis kraja. Izza njega vdira v srca tema.

Svetloba, ki je ob koncu druge svetovne morije tako obetajoče zažarela, je spet zamrknila v močvirju obljub, slepeče miloščine za slovensko govorico. Ob životarjenju naj bi jezik — ta živa kri slovenstva — pozabil na stoletno rast, na muke duše in telesa; v njej naj materina beseda utone ali pa kopni v dih.

To Zalino hudo je vstajalo iz vse njene notranjosti, rastlo in se razrastlo v glasen krik:

»Povej! Zakaj si podpisal?»

Ta krik je sprostil prsi. Ozrla se je na svaka Seppa Weinigga. Oholo, brezdušno je gledal z obrazom tuja v rjavo sivino.

»Kako je vse to žalostno« je utišala glas in počasi s kretinjo, kot bi odvrгла pretežko breme, sedla na klop. Nemočno je spustila roke, srce pa ji je tolklo hitreje, kakor da so legle v mrak, so po tem kriku prihajale iz ust le še trpeče tihe besede.

Z volim glasom, kot bi hotela zasuti globoko jamo človeškega gorja, razpetega med vojno, je trgala iz sebe besedo za besedo, kot bi se srčna kepa dvomov metala v beli dan.

»Kdo te je poslal na našo slovensko domačijo, ko so nas v trdi noči odgnali v taborišče?« je skrušeno vprašala. »Kdo?«

Za trenutek je premolknila. Presenečenemu Seppu so se na vratu napele žile.

»Kdaj si podpisal?« je begala beseda v vse kote izbe in se odbijala ob javorovi mizi, ki je kot osamljeni spomin na mirne čase še stala v levem kotu.

Zakopala je glavo v dlani in neznosna teža se je naselila vanjo. Se vedno je tam sedela, zgrbljena od teže besed nato pa je dvignila glavo in uprla pogled vanj. Vprašanje je prinašalo s seboj duh po krvi.

Sepp je molčal in pogledal v tla. Hotel je dvigniti roko, da bi malomarno potrepal Zalo po rami, pa mu je v trenutku omahnila. Zajel je sapo in zapel gumbe na rjavem suknjiču, ne da bi ji gledal v oči. Rjave suknjiče, vojaške, je cenil. V njih se je počutil najboljše. Iz rokava je gledala žilnata krvotočna roka, tirnica v pretekli vojni na vlakcu smrti. Taki tiri so se vili iz heimatbunda v slovenske koroške vasi in naravnost teh smeri je vodila v smrt.

S svojimi, od kajenja porumenelimi prsti, si je zapel še zadnji gumb suknjiča, se zravnil, zajel sapo in zavpil: »Strich darüber!« ne da bi jo pogledal. Se enkrat je trdno prestopil. Negibno in ošabno so gledale njegove oči; niti ene gubice ni bilo na njegovem gladkem čelu.

»Kreig, ist Kreig,« je zamahnil z roko.

Ob tem udarjajočem pogovoru se je potrjevala

veka v zaporu in taborišču najhitrejšo smrt...

Potem ni več dolgo sijalo upanje. Se tako veliko vero v vrnitev na domačijo je presekala zlovesča roka prevzemnika — Nemca.

Sepp Weinigg! Nikoli niso poznal gospodarja slovenske domačije Matjaža Jurača, pa si pretrgal njegov življenjski dan, in ga pahnil v noč, iz katere se ne rodi več dan. Zvestno si zakoralak v temo nacistične vesti. Morda si z njimi še danes dne...

Zala ni več dvomila. Resnica sega v daljno preteklost; silila je čez misel, da je to pokopalo tudi sestro Mojco, ki jo je ljubezen po vojni povežala z Weiniggom. Shirala je ob tej črno beli tiskovini, ki se je nekega temnega dne zarezala iz oguljenih dokumentov njenega moža Seppa.

In vprašanje vesti ali krivde, je razmišljala Zala dalje. Nasilna smrt je pravilo vojne. Katere vojne? Cigave vojne?

Zaprla je oči, in se tesneje zavila v ogrinjalo. Mrazilo jo je.

Bele mejnike iz dneva v dan prerašča nasilje, z divjim strupenim trstičjem in plevelom. Sonce je visoko, visoko na nebu; vlažen in zasenčen je čas, ki objema danes to koroško zemljo.

Nove misli so jo spet ogrele. Ne, tako ni mogoče končati. Se bomo orali in gradili, dvignili most in vnovič posejali poteptano travo.

Dvignila je glavo in vzela na polici zaprašeno gramofonsko ploščo. Prvič po Mojčini smrti je pesem tiho valovila v hiši, in z njo je pokrila bolečino, a upanje je vstajalo...

N'mav čez izaro, gor čez gmajnico — kjer je dragi dom

PAVLA ROVAN

KJE SO TISTE STEZICE...

II. DEL

»Kako je vse to žalostno« je ponovila in malo se je na klopi dvignila opiraje se na eno roko. Vsa tresoca je stiskala z drugo poslednje pismo umrle Mojce. Vsebinska jo je trpinčila od jutranje zore do poznega mraka vse dni in noči, odkar ga je našla med knjigami, na polici v kotu izbe. Bilo je med slovenskimi koledarji, ki kot svetli žarki ogrevajo slovensko besedo v razočaranih srcih, ker ji sedanjost ni odprla vrat.

Vedno zaničevana in ustrahovana, nikoli v prijateljstvu zalila slovenska beseda na Koroškem pa se kljub vsemu vedno znova dviga iz globin stoletnih korenin. Zato zanjo ne more in ne sme biti smrti!

Ob tej misli se je Zalina žalost prepojila v odpor. V njej se je dvignilo zaničevanje do svaka Seppa in trgalo sorodstvene vezi, ki so že tako tolikokrat hromele. Ze davno bi mu morala izreči resnico. Ta se kot gora dviga v njej in pada spet v neizrečenem valu misli in hotenj. Kako ginevajo nekoč dane obljube! V Seppu tiči zloba, kača, ki se levi, da spet zastruplja pokrajino, njeno rodno zibelko.

Na poti človečnosti po vojni, na tedaj široki cesti svetlobe — Sepp in njemu enaki niso nikoli pristali.

Nemara moram nekoliko počakati, je pomislila, da se ta žalost v meni uleže, ublaži. Trde besede, zdajle so pleve, ovijajo se na kamenit steber in se odbijajo od kamna. Seveda to ni dobro, ne, ni dobro. Bes se ji je spremenil v žalost, žalost v stisko, bolečino.

Pogled ji je blodil nekje na tleh, spet se je spogledal z navzočnostjo oholega Seppa, kot bi njegova praznina in predržnost potrjevala nekaj, česar bi z ničemer ne mogla zrahljati ali odstraniti. Tako je moral biti tedaj in tudi v prihodnje bo tako. Prešinila jo je slutnja, da je zanj vsa preteklost nekaj dokončnega in naj to sled pusti mimo.

»Kaj bi pojasnjeval. Bila je pač vojna, se izvi-je Sepp iz svoje lastne neprizadetosti. Vojna.

Zrak v izbi je postal težak. V prostor so legle težke misli preteklosti in Zala je dihnila lastno misel, kot bi imela odprto pot, se tja in tja in potem k cilju.

Pred tolikimi leti... vmes je dolga praznina.

Vojna, krvava in grenka, grozotnejša kot kdajkoli prej. Po prvem strelu so se nacisti utapljali vedno globlje v kri in temo. Kjer se je uporna iskra vžgala, je bila pogasena in polita s krvjo. Poljane in planine so se lomile v krčevitem boju. Zapor, taborišča, nacistična krvava pot je spletala usodo narodov in stiskala posameznika kot hobotnica do poslednjega diha.

Taborišča! Kar vemo iz temine koncentracijskih taborišč, je le kosček v ogromnem krvavem temnem mozaiku vojnih zločinov.

njena misel, kako ni v njem razumne preudarnosti, kako bi se na dani ukaz spet prelevil v zatiralca. Ničesar ni nikoli zajel iz čustev človečnosti pokojne žene Mojce. Tako se spet razraša v njem nadutost, se dviga objestno vsenemštvo, ki na novo prižiga ogenj v vrtincu kalnih vod.

»Zakaj sovraštvo in laž, ko si nas toliko želi prijateljstva in resnice,« je menila.

Prižgal je cigareto, dim v gostih kolobarjih je zameglil prostor.

»Nadutež,« je bruhalo iz nje, se je zdrznila in kot bi obvisela noč, se je dušila v besedah: »Ko je mlada ljubezen peljala sestro Mojco po vojni prek Drave na tvoj dom, si pa navidezno na stečaj odprl vrata spoštovanju do obeh jezikov. Kako si gojil ta cvet, da je roža usahnila? Vsadil si dvom tudi v srca Mojčinih otrok...«

Besede so se pretrgale.

Spoštovanje do obeh jezikov se je rušilo, je tlelo v njej. — Wenn du was werden willst, sprich deutsch — je odmevalo v dan in mostovi niso vzdržali. Mehke trave ob mostu ste poteptali. In tako minevajo časi. Mi, ki živimo in bomo živeli, gradimo ob porušnem mostu vedno nove brvi in nove stezice...

»Guten Tag, Tante!« ji je na cesti iz grupe zaklicala pred dnevi nečakinja Gretka in šele tik ob njej je tiho zgnel »Dober dan, teta,« ter z očmi prečenjevala daljavo do prijateljic. Morda bi se ji smejale. — »Bist du slowenisch, windisch? Schade!« Lahko bi rekla celo »Schäm dich!«

Tega srečanja v mestu se je zdaj spomnila, kot bi se ta grenkoba spojila s spominom na minulo vojno. Od tedaj pa je že toliko let.

Sepp je jezno stopil k Zali in s sunkovitim gibom vrgel roko na pismo, ki ga je krčevito držala v roki s kopijo nekoč podpisane izjave. Ob tem pa je zagledal ustnice, ki so dobile težo, zagledal Zaline oči — in se umaknil. Slovenski rod, pošten in pogumen je zrl vanj, da so njegove roke omahnile ob rjavem suknjiču.

»Verflucht,« je siknil in se obrnil. Med podboji vrat je še enkrat pogledal na Zalino krčevito stisnjeno pest. Ob trdih korakih prek veže je v sebi nejevoljno brisal svojo vest: — Seveda sem podpisal, bila je totalitarna vojna. Kljub temu podpisu bi se lahko vrnil na domačijo. Pač pa niso preživeli taborišča — je še odmevalo po veži.

Na javorovi mizi, kjer sta nekdanje oči in mati rezala kruh svojim štirim otrokom, je Zala ravnila izjavo Seppa Weinigga, podpisano med vojno na gestapu.

— Verwalter des Beschlagnamten Bauernhofes für die Festigung des Deutschtums... Übernommen für Eigentum... Unterschrift: S. W.

Črna šahovnica podpisane izjave, vrnjena na gestapovski urad je postavila nad slovenskega člo-

z mojo zibelko...

Zdelo se je, da celo podobe očeta, matere, ubita v vojni, sestre Ane in Mojce, uokvirjene na polici zdaj odsevajo svetlejši. Od takrat ni bilo več Weinigga na Juračevo slovensko domačijo.

Neko pomlad pa je prišla v ta tihi dom spet nečakinja Gretka. To »pomlad« je prinesla veselo, s šopkom cvetja, nabranega ob žuborečem potoku spodaj za travnikom, ki visi navzdol, kot bi ga čudno vleklo v dolino. Pomlad, zelena svetloba!

K hiši je dekle začelo prihajati pogosteje, a vselej po gozdni poti in obstalo pred vrtno lopo, vedno enako blizu, da se je klic »teta, ali si doma« objel s šumenjem potoka. Potem je prihitela do praga in teti Zali stisnila v roke nabrani šopek pomladnih rož.

»Kako, da ne prideš po cesti, daleč je skozi gozd ob potoku in čez travnike!« ji je dejala teta.

»Nočem, nočem mimo tistega zamrznjenega križpolja, mimo novega krajevnega napisa, ki poraja vihar in mržnjo. Ledeno hladno bolščijo tam besede v naš čas, je dejal moj prijatelj Andreas. Nemške besede pa niso prav nič krive, da ne smejo biti v družbi slovenskih. To ni prav, Andreas ljudi misli tako in mnogi drugi. Njegov oče pa se jezi nanj.

»Sei haben ja alles, alles!« ugovarja sinu.

»Vater, vergleiche mit Südtirol!« ugovarja Andreas.

Tedaj njegov oče počivajoč na ležalniku želi zaspati. Andreas se smehljajoč odstrani. Naj spi, mi pravi, ko bi se le prebudil svež in bolj osveščen. — Tak je moj prijatelj Andreas, da veš teta.

Zala osupne. Stojč je na pragu hrastovih duri zagleda mladence, ki se približuje potovniku.

»Dober dan!« in že ji seže v roko vedrega obraza in jasnih oči.

»Ali mi boš malo pomagala,« se obrne h Gretki. »Resnično sem točen nad seboj, ker ne znam tekoče govoriti slovensko, a imam mnogo prijateljev, ki znajo po vaše in naše... Ne zamerite,« je prijetno počasi razlagal.

»Ali imate kakšno slovensko slovnico ali knjigo,« se je domislil ob odhodu.

»Imam, imam,« je dejala Zala in na stečaj odprla vrata.

Čez gozdove in travnike je zasijal žarek. Dve mladi brezi ob križpotju sta zaselesteli ob črni noči krajevni tabli in jo s svojimi vejami pokrili. Pripognil ju je veter, da ta madež ne zre v pomladni dan.

Mlada prijateljca obeh narodnosti sta si nabrala slovenskih in nemških knjig. Zala pa zdaj čaka, da bi tudi avstrijsko slovensko Koroško presvetlila človeška svetloba.

MLADI PIŠEJO

DEKLETA IN SPORT

Dekleta na osnovni šoli »Ivana Farčnika-Buča« na Vranskem rade sodelujejo v šolskem športnem društvu. Tako je vodja starejše dekliške košarkarske skupine, Milena Cencen povedala, da pridno vadijo. Pripravljajo se namreč na tekmovanje.

V strelskem društvu pa so dekleta pridno vadila do tekmovanja, na katerem so zasedla prvo mesto.

Milena je še povedala, da bodo kmalu pričele s treninzi odbojke, ker jih letos čaka tekmovanje tudi v tej igri z žogo.

MARJANA PEČOVNIK,
8. b razred

NOVINARSKI KROŽEK

Na osnovni šoli »Ivana Farčnika-Buča« na Vranskem imamo novinarski krožek. V njem dela več učencev šestega, sedmega in osmega razreda. Čeprav nas je precej, imamo vsi veliko dela.

Pridno zbiramo zapise o naši šoli in njeni bližnji okolici.

Dosti dela smo imeli za novo leto. Marjanca je naredila raznobarvne kroge in srčke z novoletnimi željami. Za vse tovariše in tovarišice na šoli smo pripravili tudi novoletne voščilnice. Na bele liste smo nalepili jelko, ki smo si jo izrezali iz časopisnega papirja. Ker smo novinarji, je bilo pač najbolje, da smo uporabili časopisni papir.

Kot novinarji bomo v kratkem napisali reportažo o gradnji kulturnega doma na Vranskem.

OLGA ZAJC,
8. a razred

SANI, TELEVIZOR

Bil je deževen dan. Pred šolo se je ustavi avtomobil z ljubljansko registracijo. Pred osnovno šolo v Dobju pri Planini. Pripeljali so se predstavniki gradbenega podjetja »Bežigrad« iz Ljubljane z direktorjem Zitnikom na čelu. Stopili so v šolo. Tu so jih pionirji priščno pozdravili. Potem so dragi gostje obdarili vse učence, poleg tega pa so dali šoli še dvajset sani ter nov črno-beli televizor. Veselje je bilo nepopisno, čeprav to ni bilo prvič, da so sprejemali darila od kolektiva »Bežigrada«, ki ima že nekaj let patronat nad to šolo.

Ta kolektiv ljudje v kraju dobro poznajo, saj obnavlja in gradi hiše občanom, ki jih je prizadel potres. Letos pa bodo pričeli graditi tudi kulturni dom v Dobju.

VINKO PETELINSEK

NAGRAJENI REŠEVALCI

Za nagradno križanko MIERX CELJE, objavljeno 29. decembra 1977, je žreb razdelil nagrade takole:

1. nagrada (500 din): ROMAN SATLER, Škalska 13, 63210 SLOVENSKE KONJICE
2. nagrada (300 din): SLAVA JAGER, Dobrna 30, 63204 DOBRNA
3. do 12. nagrada (po 100 din): MILAN PODBREGAR, Soseska 5 a 9, 63310 ŽALEC
- MLINAR ANTON, Na zelenici 14, 63000 CELJE
- MARTIN OZIS, 63225 PLANINA PRI SEVNICI
- EDO VRANJEK, Na zelenici 8, 63000 CELJE
- MAKS JEZA, Soseska 5, 63310 ŽALEC
- NADA URANJEK, Arja vas 37, 63301 PETROVČE
- HELENA BONCINA, Prekomorske brigade 15, 63000 CELJE
- TONF SESEL, Rimska cesta 8, 63270 LAŠKO
- BORUT JAMERNIK, Slomškova 16, 63230 ŠENTJUR PRI CELJU
- BARICA STOJNSEK, Rogatec n.h., 63252 ROGATEC

RESITEV

Vedoravno: VK, lovka, Umea, štramba, Ana, vzgojitelj, pasport, nov, novak, Dedal, metal, Avon, zasek, katar, Lome, nomen, dč, Deit, iver, Ot, Alemani, lapor, Kalahari, ser, kotva, Asinara, IC, tx, Sternem, Cu, komite, SO, GO, vezaj, Aleksander, istost, sake, rakla, Anka, lect, ost, opij, sto, gaj, vtis, Arago, LT, pšenica, spopad, Udine, akvarij, arnika, brancin, dokladanje, ješprenj, CE, fliš, Saba, AI, Taras, njiva, tunolov, lepaki, Radenci, Ilica, Asen, sl, AL, Kloto, davnost, Alatin, vol, Rask, Ni, rt, mungo, Ikaros, presredek, Oskar, ataše, fraktura, knša.

ALPINISTIČNI KOTIČEK

ZIMSKA PLEZALNA ŠOLA

ALPINIST KNEZ OPOZORIL S SVOJIMI DOSEŽKI

Praznične dni in tudi zadnjo soboto in nedeljo so celjski alpinisti izkoristili za vzpone, trening in kot se spodobi ob koncu leta, tudi za malce družabnosti.

Ob novem letu je bila ponovljena Cadova smer v Turški gori in opravljeni zimski pristopi na vrhovih od Raduhe do Ojstrice. Zima kaže letos zopet povsem drug obraz, kot smo ga vajeni nekaj let nazaj. Snega je malo, od 1 m na Okrešlju, do 1,50 m nad Turskim žlebom in na Savinjskem sedlu. Prevladuje nesprijet pršič, mestoma stisnjen v kložo, na grebenih pa je večinoma kopna skala z nekaj ledu in ivja. Pri vzponih v steni doživimo skoraj vse slabo, s čimer zima v gorah postreže: utrudljivi pristopi, pršič na policah, v kaminih in žlebovih led, pod vrhom ivje.

V nedeljo, 8. januarja je pristopilo 21 članov in tečajnikov plezalne šole skozi Turški žleb na Rinke. Začetniki so tako prvič vadili

zimski vzpon, hojo v pršiču in ledu, zaviranje s cepinom, sestop ob vrvi in drčanje na

Spust v Turskem žlebu

strmem brez varovanja.

Vzpona se je udeležila večina kandidatov letošnje alpinistične odprave v Ande. Seveda s podobnimi rahlimi treninzi načrt priprav ne bo dosežen. V naslednjih mesecih morajo vsi bodoči sandovcia trdo delati, da bo kondicija pri vseh na ravni, ki jo vzponi v Andih zahtevajo. Trenutno je največja skrb posvečena zbiranju denarja. Prošnje so odposlane in odprava upa, da bodo kolektivi pokazali razumevanje in dobro voljo do sodelovanja in pomoči.

Z veseljem smo prebrali vest, da je bil pri izbiri športnika 1977 v slovenskem merilu zastopan tudi alpinist. Celjan Knez Franček je za Petričem, Križajem in Norčičem zasedel četrto mesto. Redko alpinizem dobi športno priznanje; alpinist Knez pa je s svojimi izrednimi dosežki v lanskem letu opozoril naše vso slovensko športno javnost.

CIC

ZDRAVO SRCE — LEPŠE ŽIVLJENJE

(PIŠE DR. FRANCE PLANINSEK)

SPECIALNO-MEDICINSKI POGLEDI NA BOLEZNI

Socialna medicina obravnava bolezni in zdravstvena vprašanja, ki zadevajo večje število prebivalcev ali njegovih skupin (otroke, žene, stare ljudi) ter so pomembni za zdravje, delo in življenje vsega obravnavanega prebivalstva. Med te štejemo poleg drugih tuberkulozo, rak, spolne bolezni, alkoholizem in tudi bolezni srca in žil.

V vseh deželah z razvito industrijo in gospodarstvom ter z visoko življenjsko ravno prebivalstva so se v zadnjih desetletjih pričela številneje pojavljati obolenja na krvnih obočilih. Tako tudi pri nas. Po številu obolelih za temi boleznimi so med splošnim obolenjem v Sloveniji na petem ali šestem mestu, so pa najpogostejši vzrok smrti. Temu je seveda tudi vzrok znatno podaljšana življenjska doba in zaradi tega tudi več starih ljudi, pešanje srčne moči pa je splošni pojav pri starih ljudeh.

Bolezni srca se pojavljajo v vseh dobah življenja. Novorojenček že lahko prinese s seboj prirojene srčne hibe, ki mu lahko onemogočijo življenje ali pa dolgo ostane srčni bolnik. Pridobljene srčne bolezni in hibe pogosto priklenejo bolnika za daljša na posteljo, večkrat so tudi vzrok zmanjšane delovne sposobnosti in invalidnosti. Vse to močno obremenjuje bolnika in njegovo okolico in zaradi tega so postale bolezni srca eno najpomembnejših vprašanj socialne medicine v današnjem času.

Na nastanek večine bolezni vplivajo notranji vzroki iz človekovega telesa in vzroki iz njegovega okolja. Tako je tudi pri boleznih srca, pri katerih so zunanji vplivi še posebno pomembni. Te vplive moramo spoznati ter preprečiti ali vsaj zmanjšati njihove škodljive dejavnosti.

Preprečevanje bolezni srca in skrb za njegovo zdravje se mora opravljati vse življenje,

dejansko še pred rojstvom. Vsaka doba življenja pa ima svoje posebnosti in nevarnosti.

Predrojstveno varstvo se uveljavlja z dobrim zdravjem staršev, v njihovem zdravem načinu življenja in v ureditvi ugodnih pogojev za življenje in razvoj bodočega in zaželjenega otroka. Prav posebno važno je življenje in delo žene v nosečnosti. Ogibati se mora prevelikih telesnih in duševnih naporov, imeti mora v nosečnosti ustrezno prehrano in počitek, obvezno mora opustiti morebitno kajenje in uživanje alkoholnih pijač ter močnejših poživil... Podrobna navodila bo dobila v dispanzerju za žene, kjer bodo tudi naredili vse potrebne zdravniške preiskave.

Pri novorojenčku in dojenčku se pokažejo morebitni znaki prirojenih srčnih napak, ki jih je treba čimprej pravilno ugotoviti ter zdraviti. V tej dobi se že lahko pojavijo nekatere nalezljive bolezni, ki včasih močno obremenijo mlado in še neodporno srce. Pravilna nega in prehrana so bistveni del vse preventive v tej dobi življenja. Potrebni so tudi redni pregledi dojenčka v posvetovalnicah in dispanzerjih. Podaljšani porodni dopust zaposlenih mater daje veliko možnosti, da se dojenček v njeni negi in oskrbi srečno prebije skozi najnevarnejši del življenja. To je tudi eden od velikih prispevkov naše socialistične družbe za rast in vzgojo mladega in zdravega rodu.

Za malčka v predšolski dobi je značilna velika telesna gibljivost, nenehna dejavnost vseh telesnih mišic, ki skoraj ne potrebuje niti ne želi veliko počitka. Temu je doraslo le zdravo otrokovo srce. Zaradi tega se pri predšolskih otrocih kmalu opazijo pojavi srčnih napak in bolezni, ki se med drugim izra-

zijo z manjšo otrokovo telesno gibljivostjo, pojavu utrujenosti in z zaostajanjem pri igrah s svojimi vrstniki. Glavna nevarnost za otrokovo srce v tej dobi življenja so nalezljive bolezni. Nekateri njihovi povzročitelji (npr. davica) neposredno poškodujejo srce. Tudi žariščne okužbe, zlasti iz gnilih zob in razbrazdanih mandeljev, že lahko povzročijo obolenja na srcu. Najvažnejši ukrepi za varstvo pred obolenji na srcu so v tej dobi cepljenja proti nalezljivim boleznim ter izso v tej dobi cepljenja proti njim, nega in zdravljenje sicer še mlečnih zob, preprečevanje in zdravljenje angine, pravilna prehrana in zdrav način življenja otrok v zdravem okolju. Potrebni so tudi pregledi v dispanzerjih za otroke.

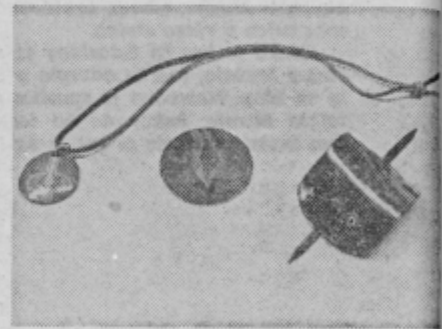
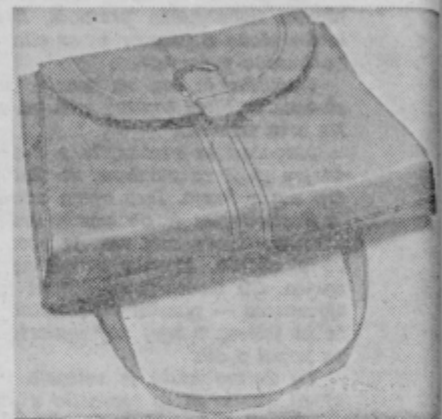
Pri učencih osnovnih šol so nevarnosti za srce in ukrepi za njihovo preprečevanje še skoraj enaki kot pri predšolskih otrocih. Povečano je treba skrbeti za redno nego in zdravljenje zob, zdravniški nadzor nad njihovim športnim udejstvovanjem in skrbeti za njihovi starosti in telesnim sposobnostim ustrezno obremenitev z delom, zlasti z deli, ki zahtevajo večji ali dolgo časa trajajoči telesni napor. Potrebni so še redni sistematski zdravniški pregledi ter pravočasno odkrivanje in zdravljenje ugotovljenih bolezni in hib.

Pri mladini, ki se že bliža koncu telesne rasti ali je ta že dosežena, pretijo srcu še vedno nevarnosti od žariščnih okužb, drugih okužb, ki lahko povzročijo obolenja srčnih mren, nevarnosti zaradi prevelikih telesnih naporov pri poklicnem ali drugem delu in v športu ter zaradi navajanja na kajenje in uživanja alkoholnih pijač. Navedenim nevarnostim se postavimo v bran z odgovarjajočimi preventivnimi ukrepi.

(se nadaljuje)

PRIPOROČA

Dolgo že nismo bili v Salonu T. Čas je, da se spomnimo, koliko prikupnih stvari nam čaka na policah.

OB DVEH DOGODKIH

TRON ZA MATA IN VELJKA

VEDNO VEČJA UVELJAVITEV JUGOSLOVANSKEGA ŠPORTA

Komaj smo začeli Novo leto, že so nas začeli razveseljati naši športniki širom po kontinentih. Medtem, ko smo v domačih logih bili najbolj veselji lepega uspeha atleta Numara Uldića, ki je na Silvestrskem teku v glavnem mestu afriške države Angole osvojil v močni mednarodni konkurenci odlično drugo mesto, pa nas je zdaj v taji areni presenetil slovit boksar Mate Parlov. Slednji se je v milanski športni palači spoprijel z Argentincem Miguelom Coellom, da v medsebojnem dvoboju razčisti, komu je mesto na svetovnem tronu v polteški kategoriji. Dvoboj je bil silovit, žal pa je trajal samo 27 minut, namesto 45, kot trajajo profesionalni dvoboji v petnajstih rundah. Za skrajšanje dvoboja je poskrbel Mate Parlov, ki je po izmenjavi nekaj močnih udarcev s močnim levim krošjem poslal nasprotnika tja, kamor ni nihče pričakoval. Vsaj tako hitro ne, to je na podringu. Naslov je bil tako naš. Matin, ki je s tem dosegel vse, kar je lahko: bil je državni pa balkanski, dva-

krat evropski in svetovni ter olimpijski prvak med amaterji ter evropski prvak in zdaj svetovni med profesionalci. To je serija, ki je ni dosegel niti slovit madžarski mojster Papp!

Coello je stopil nasproti Parlova z blestečo plejado dosedanjih nastopov kot profesionalca: opravil je 21 dvobojev, vse zmagal, od tega kar dvajsetkrat s K.O.! Bil je seveda svetovni prvak po moči in besedah, saj je o Parlovu natrosil tudi takšne, da ne zna boksati in da so njegovi udarci kot praske. Dvajseti dvoboj se je zanj tragično končal in to v vseh pogledih, kajti izgubil je besedni dvoboj in dvoboj v ringu, z njim pa tudi naslov svetovnega prvaka, ki je zdaj v rokah »strašnega«, možganske preračunljivega Mate Parlova. Slednji je znova dokazal, da boks ni samo prazno udarjanje pesti po nasprotniku, ampak nekaj več, da je to plemenitost dopolnjena s tehniko, taktičnostjo in tudi preračunljivostjo do zadnjega momenta. Prav v tem gre tudi poleg vsega ostalega iskati vzrok za Matin uspeh.

Pregaral je mnogo ur in pretočil mnogo litrov znoja, da se je povzpel na tron najboljših profesionalnih boksarjev v polteški kategoriji. To je prvi takšni naslov v Jugoslaviji. Znani športni komentator televizije Beograd Dragan Nikitović je rekel: »S tem uspehom se je Mate uvrstil poleg Mira Cerarja, med najboljše jugoslovanske športnike vseh časov.«

In kaj zdaj čaka Mate Parlova? Po krajšem premoru ponovno garanje in dokazovanje, da milanski uspeh ni bil slučajen. Tudi mi smo prepričani v to, da ni bil!

Z drugim uspehom nas je razveselil naš znani plavalec maratonec Veljko Rogošić, ki je lani v počastitev vseh jubilejev preplaval pot dolgo 465 km od Podgore do Reke. To je svetovni rekord, ki mu ga je v nedeljo tudi uradno priznala svetovna plavalna organizacija za pro-

fesionalce. Tudi Veljko še ne misli odnehati in tako med drugim pripravlja nov podvig, da bo preplaval pot od Ucinja do Kopra! Resnično, močnejši od morja!

Oba športnika, ki sta slovela med amaterji in zdaj še profesionalci, smo že predstavili tudi v našem tedniku. Parlova takrat, ko je boksar v Velenju, Rogošića pa takrat, ko je bil na smučanju na Golteh. Takrat smo stekali prijateljske vezi in zato tudi ta zapis ob njunih uspehih, ki so tudi naši uspehi. Oba uspeha pa sta samo nadaljevanje tkanja bogatega športnega mozaike naše domovine, ki ima tudi po tej plati v svetu vedno večjo veljavo in ugled. Prepričani smo, da ne bo ostalo samo pri tem, saj so tudi drugi sposobni, da ponovijo sijajne uspehe Mate in Veljka pa tudi našega Numana!

STONE VRABL

IZ TKS

NA CELJSKEM ZAMUJAMO

Pri uresničevanju portoroških sklepov v celjski regiji močno kasnimo. Gre predvsem za uresničevanje dela s selekcijami, ki bi naj po dobri organizacijski in strokovni zasnovi prispevali k dvigu kvalitete našega pionirskega in mladinskega športa.

V prejšnjem letu so v vseh občinah celjske regije pristopili k testiranju otrok v prvih in petih razredih osnovnih šol. Rezultati testiranja so bili opravljeni v Ljubljani pravočasno.

Nove usmeritve v razvoju kvalitetnega športa terja- jo v I., II. in III. selekciji uvedbo tekmovalnega sistema z nastopi občinskih selekcij v novo oblikovanih tekmovalnih območjih. Tudi v tej operativni nalogi zao stajamo, saj še ni v teku tekmovalne po novih tirih. Obstojajo pa vse možnosti, da bi spričo novih velikih dvoran in telovadnic, že izvajali ligaški sistem občinskih mladih selekcij v določenih prioritetnih športih, kot npr. v košarki in atletiki. Marsikje v celjski regiji je tudi odbojka v II. prioriteti. Zakaj še ni tekmovalna občinskih selekcij v območjih tekmovalnih skupnostih?

Z izjemo v konjiški, šmarnski in šentjurski občini, še niso zaživele organizacijsko in strokovno nove tekmovalne skupnosti, ki morajo biti ustanovljene še v tem mesecu. Več priprav in razgovorov s strani ZTKO in TKS občin v celjski regiji bi pričakovali tudi pri izbiri kandidatov (strokovnih in organizacijskih) za ustanavljanje območnih odborov za posamezne športne panoge in igre. Tudi ta naloga je kratkoročna in jo bo treba v najkrajšem času uresničiti!

Vsako čakanje je sedaj že škodljivo! K. JUG

ROKOMET: DRUGI V GRADCU

Ker je bila tekma 10. kola med Crvenko in Aerom Celje preložena na 11. februar, so celjski rokometarji izkoristili prosti termin in se udeležili mednarodnega turnirja v Gradcu. Tu so nastopili proti tretji najboljši ekipi avstrijskega državnega prvenstva Wagen Birou in proti drugi najboljši madžarski ekipi Elektromosa iz Budimpešte. Celjanom ni uspelo zmagati. Po srečanju proti selekciji Velenja, ki je prav tako nastopila na tem turnirju, 44:21, so premagali domačine Wagen Biro 32:29. V odločilni tekmi za prvo mesto pa so jih presenetili igralci Flektromosa iz Budimpešte, ki so z grobo igro v prvem polčasu povedli 16:11. Kljub boljši igri v nadaljevanju so Celjani ob koncu uspeli samo zmanjšati rezultat na 26:27 in tako osvojiti drugo mesto.

Tehnični vodja prve ekipe Peter Hribernik: »Turnir je uspel, čeravno se je igral precej grob rokomet. Takšna so pač pravila v Avstriji, ki dovoljujejo ostro igro. V prvem polčasu proti Madžarom smo preveč popustili, da bi lahko pozneje to nadoknadili. Sicer pa so bile to uspešne priprave za srečanje proti Partizanu iz Bjelovara, s katerimi igramo jutri, v petek, ob 16.15 uri v dvorani Golovec.«

Igralci Aera so kljub srečanju manj četrti na lestvici zvezne rokometne lige. Jutrišnje srečanje je zato tem bolj pomembno. Toda za uspeh bo potrebna najboljša igra. V kolikor ne bo igral Miha Bojovič, je potrebno vsekakor najti veznega igralca, ki bo vsaj v napadu rešil in povezoval najboljše strelce Vlada Vučkovića in Stanka Anderluha ter zaposloval obe odlični krilici V. Bojoviča in Ivežića. V obrambi pa bo potrebno pokazati večjo dejavnost in borbenost. Upamo, da je bilo slabo srečanje proti Vardarju le trenutna slabost celjske ekipe. Sicer pa še to. Tudi poraz proti Partizanu iz Bjelovara ne bi bila katastrofa, kajti gostje imajo v svojih vrstah več državnih reprezentantov. Dejstvo pa je, da bi točki prinesli Aeru Celje velike možnosti za borbo za sam vrh v zvezni rokometni ligi. Zato velja priti v dvorano Golovec in podpreti domačine.

J. KUZMA

KEGLJANJE: BOLJE

Celjskemu kegljanju, posebno moškemu, se obetajo boljši časi. Celjani se ponovno vračajo med najboljše v republiki. Če smo bili vajeni za prodor med najboljše pri ženskah, so tokrat na kvalifikacijskem kegljaškem prvenstvu Slovenije presenetili tudi moški. Osvojili so odlično tretje mesto za Gradisom in Slovenijo cestami. S tem pa imajo tudi možnost, da si v soboto in nedeljo priborijo v polfinalu mesto med najboljšo četverko in nastop v finalu.

Pri fantih je bil tokrat najboljši posameznik rutinirani Viki Vanovšek, ki je dosegel rezultat 907 kegljev. Ob njem pa je precej izenačena skupina mladih kegljačev.

Celjska dekleta pa so ponovno dokazala, da so trenutno najboljše v Sloveniji. Ze prvi dan so na kegljišču Saturnusa premagala vse nasprotnice za okrog 200 kegljev. Enak uspeh so potrdile tudi drugi dan na kegljišču Maksa Perca. Končni rezultati:

1. Celje 4911 (2441, 2470), ... 7. Hmezač (2alec).

V celjski ekipi so kegljale: 1. DAN: Lesjak 403, Počivalšek 404, Gobec 395, Bajde 408, Marinc 441 in Urh 419. 2. DAN: Marinc 4441, Urh 429, Bajde 421, Gobec 417, Počivalšek 356 in Lesjak 377 kegljev.

Polfinalno tekmovalje najboljše osem moških in ženskih ekip bo v soboto in nedeljo na kegljišču Maksa Perca v Ljubljani in v Medvodah. Z uvrstitvijo med najboljše štiri pa se bo začel finalni del prvenstva.

J. KUZMA

PREJELI SMO

ODPRTO PISMO O LISTINAJBOLJŠIH

KAJ MENI »JUGOKAI« DRUŠTVO ZA KARATE AIKIDO JUJUDSU

Med letošnjimi predlaganci za listo najboljših športnikov je bil predlagan tudi naš dolgoletni član Toni Spiljak. S tem zelo problematičnim predlogom je resno prizadel ugled našega društva, pa tudi naša vera v objektivnost te liste ter športna merila naših članov, zato prosimo, da naše pismo objavite v celoti.

Sprašujemo se, po kakšnih kriterijih se določa lista najboljših. Verjetno po kvaliteti športnih uspehov in po športno moralnih kvalitetah. Ne prvenstvu, ne drugemu kriteriju predlog — Toni Spiljak zdaleč ne zadošča za uvrstitve med najboljše športnike celjske regije. Toni Spiljak vsa leta dosegel, posebej pa še letos ni dosegel nikakega vidnega športnega uspeha, razen da je osvojil prvo mesto na medicinskem turnirju petih klubov v Mariboru (o tem turnirju so objavljena zmotna prva poročila, da je bilo to slovensko prvenstvo). Kasnejša poročila so to napako popravila in še prikazala ta turnir kot kvaliteto zelo slab in nepomemben. Na uradnem slovenskem prvenstvu v organizaciji Zveze karate organizacij Slovenije v Kopru junija letos, se je T. Spiljak uvrstil komaj na 18. mesto, potem ko ga je premagal tudi trener društva Jugokai-Celje Karel Trnšek, ki se je na tem prvenstvu uvrstil na 5. mesto in si s tem zagotovil vstop v slovensko represen-

tanco. Popolnoma nerazumljivo je, kako da se Novi tednik ni informiral o tem v našem društvu.

Doslej je iz našega društva izšla vrsta priznanih mojstrov karateja, ki so večkrat osvajali republiške, zvezne pa tudi mednarodne naslove: tako Vinko Gobec, ing. Toni Maruša, dr. Rudi Jakšič, Stanjo Čanžek, Darko Denšič, Anton Antlejš in drugi, ki pa niso bili nikoli predlagani v listo najboljših športnikov v letih svojih uspehov (razen dr. Rudi Jakšič l. 1971, ko je bil absolutni vice prvak Jugoslavije in član državne reprezentance). Toni Spiljak nikoli ni dosegel podobnih športnih uspehov. Nasprotno, sloves, ki ga uživa T. S. nikakor ni sloves športnika, saj je povsod poznan po svojih nešportnih izpadih na tekmovaljih. Izjema je, če na kakšnem tekmovalju T. S. ni bil diskvalificiran zaradi namerne poškodbe nasprotnika in kršenja pravil. Zaradi takega nešportnega in nekoligialnega obnašanja je bil večkrat disciplinski kaznovan. Tudi večji del letošnje sezone je bil s strani naše disciplinske komisije pod suspenzom. Sprašujemo vas in vaše bralce, kako lahko takšen nešportnik pride na listo najboljših športnikov.

Toni Spiljak sliša z nekatereimi nekdanjimi člani našega društva, ki so pozorni po podobnem

nešportnem obnašanju kot on sam (nekateri so bili zato tudi izključeni iz društva) in še z nekatereimi drugimi ustanovitvi svojih »full-contact« klubov, pri čemer si ne pomešja uporabiti naše nekdanje ime »Karate klub Celje« in se izdajati za trenerja (za kar seveda nima licence). V ta namen skuša tudi preko privatnih zvez in kanalov priti do potrebne mu slave, katere si ni mogel pridobiti po športni poti. Upamo, da je postavitev takega človeka na listo najboljših športnikov naših spodbudljaj, ki izhaja iz neinformiranosti tistih, ki so ga predlagali, kar pa se da deloma še popraviti z ustreznim javnim opravičilo v vašem listu.

Sprejmite naše pismo kot avdientno informacijo in kot poziv, da njegovo ime umaknete z liste najboljših in da pojasnite, kako je do te kandidature sploh prišlo. Obenem vam priporočamo, da v bodoče vse kandidature preverite.

Predsednik društva
JUGOKAI-CELJE
RADO KRUSIČ

Pripis:

Cerprav najprej nisem imel namena napisati pripisa k sestavku, ki ga je v imenu »Jugokaj« društva za karate aikido jujutsu v Celju podpisal predsednik Rado Krusič, sem to vseeno moral storiti predvsem zato, ker je v nji-

hovem pismu nekaj pomanjkljivosti, ki lahko škodijo pri ocenjevanju celotne situacije okoli izbire najboljšega športnika oz. športnice v naši občini.

1. Kriteriji za izbor športnika oz. športnice so strogo precizirani in objavljeni v drugi številki NT v decembru lanskega leta.

2. Pri izbiri so sodelovali znani celjski športni delavci in športni dopisniki ter novinarji, torej tisti, ki naj bi šport dobro poznali. Pri izbiri Toneta Spiljaka ni prišlo do večjega izpada, saj sta mu glasove dala samo dva izmed petdesetih anketirancev, tako da se je T. Spiljak uvrstil šele nekje pri repu vseh športnikov, ki so dobili glasove. Toliko glede same izbire.

3. Podpiramo pa prizadevanje društva, da ima v svojih vrstah samo dobro športnike, ki se odlikujejo tudi po človeških in delovnih navadah.

4. Pismo, ki ga objavljamo v celoti in nespremenjeno, so člani društva poslali v vednost tudi TKS in OK SZDL Celje. Takšno reševanje negativnih pojavov športnikov v posameznih društvih bi moralo biti prisotno povsod in prav zaradi tega so člani Jugokaj Celje lahko za vzgled.

5. Vsi nesporazumi pa se morajo rešiti trezno in preudarno, ne pa celo s fizično silo.

Za športno uredništvo:
TONE VRABL

HOKEJ NA LEDU

SAVINJA PREPLAVILA TRIGLAV

PIONIRJI ZMAGALI, MLADINCI IZGUBILI, SINDIKALNI HOKEJ

Hokejisti na ledu so se danes pričeli s pospešenim prvenstvom, kajti vse do 15. februarja bodo igrali ob sredah in sobotah, vmes pa so na sporedu še pokalne tekme. Torej hokejska sezona je na višku, kajti članom in mladincem so se sedaj pridružili še pionirji, ki nastopajo v skupini s Tivolijem.

Člani so se v soboto srečali proti Triglavu, močni ekipi iz Kranja, katero vodi znani jugoslovanski hokejist in nekdanji trener državne reprezentance Ciril Klinar-Lilo. Toda kljub temu so celjski hokejisti ponovno dokazali, da vsaj trenutno nimajo resnega nasprotnika v medrepubliški ligi. Po nekoliko poprečni igri v prvi tretjini, ki se je končala neodločeno 1:1, so pozneje zaigrali bolj kombinatno in to je

bilo dovolj, da so ob koncu premočno zmagali z 9:2.

Ko sedaj ocenjujemo igro domačega moštva ne moremo mimo tega, da ne bi ponovno omenili kombinatne igre, ki je v tretji tretjini prinesla preobrat. Gostje se niso mogli uspešno upirati takšni igri in njihov odlični vratar Grah je moral kar šestkrat kapitulirati. Sama igra pa je navdušila preko 300 gledalcev. V celjskem moštvu so dobro igro prikazali prav vsi, še posebej pa Felc, Bratec, Filipovič, Zorko, Antlejš Vrstovšek in Kerkoš.

Strelci srečanja: Filipovič, Felc in Bratec po dva, Vrstovšek, Zorko in Antlejš. V soboto igrajo Celjani v Zagrebu proti Mladosti.

Mladinci nadaljujejo s tekmovaljem v mladinski ligi. Tokrat so igrali na Jesenicah

proti najboljši mladinski ekipi Jugoslavije Kranjski gori. Nudili so sicer močan odpor v prvih desetih minutah, ko je bil rezultat še 0:0, toda pozneje so močno popustili in izgubili z rezultatom 3:21. Strelca: Lukanec 2 in Dimec 1. V nedeljo bodo igrali Celjani v Ljubljani proti Olimpiji.

S prvenstvom pa so pričeli tudi pionirji. Nastopajo v skupini s Tivolijem, Stavarjem in Prevojami, katere so premagali z 21:0. Najboljši strelci: Zupanc 5, Čretnik 4, Bernjak, Koščanski, Zlof, Bulatovič in Pušnik po dva ter Tovornik in Strašek. V drugem kolu gostuje v soboto v Celju Tivoli.

Sindikalni hokej! V NEDELJO DERBI ZA PRVO MESTO

Hokejsko prvenstvo v celj-

ski sindikalni ligi se nadaljuje. V četrtem in petem kolu so bili doseženi pričakovani rezultati. Omeniti pa velja, da imajo vodeči igralci Slov. Konjice vse težje delo. V četrtem kolu je Zlatarna premagala Aéro 7:3, Slov. Konjice pa Emo 6:3. V petem kolu pa je v zanimivem srečanju Aero skoraj pripravil presenečenje. V srečanju proti Slov. Konjicam je izsilil rezultat 3:4. Tekma Zlatarna — Emo pa se je končala s sigurno zmago zlatarjeva 9:3.

V šestem kolu, ki bo v soboto v Celju, pa bo derbi med moštvoma Slov. Konjice in Zlatarne za prvo mesto in Emom ter Aerom za tretje mesto. Trenutni vrstni red: Slov. Konjice 10 (34:17), Zlatarna 8 (34:13), Emo 2 (16:39) in Aero 0 (14:29). J. KUZMA

M

OGLASI

PRODAM

KRAVO MONTAFONKO visoko brejo, prodam, menjam tudi za teličko frizijko. Franc Rožanc, Vinski vrh 37.

AVTO SKODA letnik 1970 registriran do 15. 9. 1978 prodam za 1.300 din, gumi voz lahke in železne izvedbe 12 in 14, prodam po ugodni ceni. Šarlah, Platinovec 12, Grobečno.

100 GRAMSKI STROJ za brizganje plastike prodam. Vse informacije dobite po telefonu 722-028 od 14. do 16. ure.

MOTOR za Zastavo 750 prodam, Ponikva, Celje, Malgajeva 20.

KRAVO simentalke, 3. teleta, brejo, vozno, prodam. Angela Vrečar, Kompole 29 — pri šoli nad Storami.

ZARADI SELITVE PRODAM vso kmečko premoženje: nov traktor Paskvali 30 KM (tudi rezervne priključke) kosilnico BCS, obračalnik, voziček, novo mlatilnico s popolnim čiščenjem, mlin kladivar (šrotar), dva gumi voza 16 col nakladalno 15 cm za seno, puhalnik, 2 elektromotorja 7 KM, 3KM, novo škropilnico za traktor Paskvali, novo hidravlično stiskalnico 250 l, pastirja za krave, 2 vinska soda 500 l, več ton sena, slamo, reznico, — tudi drobne premoženje, mlado kravo simentalke, sadni mlin. Ivan Pušnik, Glinsko 3 p. Škofja vas pri Ljubečni.

ENODNEVNE PISCANCE bele težke (Ross) rjave nesnice ter grahaste plimutke dobite od 24. januarja dalje vsak torek doma ter v sredo na tržnici. Valinica Vinter, Lopata 55, Celje, tel. 27-777.

6 NAPAJALNIKOV S CEVMI — malorabljenih prodam! Franc Fidler, Nova vas 16, Sentjur.

KADET 1971, prodam. Petrovič, Slandrov trg 8, Celje.

ZASTAVA 750 prodam. Franc Kumer, Pečovnik 59, Celje.

PZ — letnik 70 registriran do nov. 78. prodam za gotovino 27.000 din. Franc Štor, Boletina 1, 63232 Ponikva.

RENAULT 10, zelo ohranjen, opremljen z varnostnim pasom, meglenkami, radijskim sprejemnikom, prodam. Čajič, Podgorje 44, Celje.

POSESTVO 3 km od Slov. Konjic, v ravnini, velikost cca 4 ha, arondiran dovoz z avtom, z vseljivo hišo in gospodarskim poslopjem ter vsem inventarjem, prodam po ugodni ceni. Marčič, Ul. Frankolovskih žrtev 27, Celje — Hudinja.

DVA PLINSKA GRELCA za ogrevanje prašičev in rezervne dele R 4 tip 1970, prodam. Karl Krajnc, Celje, Delavska 23.

KRAVO mlekarico, prodam, Ljubečna 84, Škofja vas.

KOMBINIRAN OTROSKI VOZIČEK za dvojčka, poceni prodam. Ogleđ popoldne. Ančka Sern, Mozirje.

OLJNO PEC Erno-Celje 75 novo, 200 l sod z oljem, gumijasti čoln za 3 osebe, mlini moped, prodam. Drago Rost, Lokovina 7, Dobrna.

PRASIČA za zakol cca 120 kg,

prodam. Poženel, Celje, Lisce 3, Anski vrh.

NEDOGRAJENO HISO v 4 fazi s 5 ha zemlje: gozd, njiva, travnik, vinograd, v šentjurski občini blizu novega jezera prodam. Informacije pri Jože Seško, Tratna 43 p. Grobelno.

PARCELO — hiša dograjena do prve faze, prodam. Ponudbe pod oznako »SENTJUR PRI CELJU«.

KOZOLEC na 4 okna in osebni avto NSU 1200 C prodam po ugodni ceni. Alojz Jezovšek, Vrhe 51, 63221 Trehanje.

DVE KRAVI pred telitvijo, mlekarici, prodam. Franc Topolišek, Gornja vas, Prebold.

TELICO brejo v 9. mesecu, teža do 500 kg, prodam. Selčan Liboje 101.

OPEKO »dipester« za gradnjo hiše, v velikosti 10 x 11 metrov prezidni in obodni — novo, ugodno prodam, nujno. Alojz Pižorn, Gotovlje 173, Zalec, 710.011 od 9. do 11. ure.

HISO in gospodarsko poslopje, ki ga je mogoče preurediti v stanovanje, prodam. Katarina Žager, Drešinja vas 48, Petrovče.

FIAT 750 letnik 1969 prodam. Anton Škruba, Mozirje 239, tel. 830-834. Informacije dnevno po 15. uri.

OTROSKI VOZIČEK globok, dobro ohranjen, prodam. Marija Gajšek, Gotovlje, nova hiša.

SKODO 1000 MB 1. 69 dobro ohranjeno, delno obnovljeno (tudi motor) zelo ugodno prodam, za gotovino. Franc Kink, Zagata 1, Celje.

PRODAM: PUHALNIK za seno brez zgornjih cevi, še nerabljen, **TELEVIZOR** — črno beli Elektronik, 1 leto star, brezhiben s stabilizatorjem, boljšer za centralno kurjavo za toplo vodo, avto radio s kasetim magnetofonom Aciko. Boris Platoršek, Glinsko 4, Ljubečna.

SEDEŽNO GARNITURO in preprogo ugodno prodam. Ogleđ vsak dan od 16. ure dalje. Arbanas Ljubljanska c. 31/III.

FIAT 850 special, letnik 1970, registriran do junija, prodam. Cvetko Grobin, Pečovnik 68 A, Celje.

KRAVO simentalke prodam po izbiri. Kajzer, Vrba, Dobrna.

DVE KOLESI z zimsko gumo, 2 »felgna« za Eskorda (12) prodam. Franc Vrzdovalnik, Verpete 4/C — Frankolovo, tel. dopoldne 25-350 int. 31.

KOMBINIRANI STEDILNIK plin — elektrika, prodam. Gražl, Zidanškova 3, Celje.

TRAKTOR Zetor 25 KM ali Steyer 28 KM s koso, v odličnem stanju in dvobrazdni plug OLT, prodam. Silvi Peček, Završe 21, 63231 Grobelno.

PRASIČA za zakol, prodam. Marija Golavšek, Sempeter 89 v Sav. dolini.

SPACEK 2 CV 6 letnik november 72, registriran do avgusta, obnovljen prodam za avtomobilski kredit. Arh, Medlog 23, Celje.

VINOGRAD, gospodarsko poslopje, nekaj gozda, vinograd, skupaj 2 ha zemlje, prodam zaradi starosti. Primerno je za vikend ali gradnjo. Mogoč dostop z avtom. Cena po dogovoru. Rudolf Kolar, Olga, Hrastje 13, Loka pri Zuzmu.

NSU 1000 letnik 1972, ugodno prodam. Šuster, Čopova 11, Celje.

TOVORNJAK prekučnik TAM 4500, dolžina kasona 4,25 metra in osebni avto R 16, prodam. Mlakar, Petrovče 108 a.

FIAT ZASTAVA 750 ugodno prodam. Letnik 1970. Petrovče 25.

KATRCO letnik 1968 prodam za 8000 ND, Štamol, Sempeter 35 a. Ogleđ dopoldne. **MERCEDES 608** novejšega tipa s prikolico, vse v od-

ličnem stanju, zaradi bolezni prodam. Vožnje zagotovljene pri dobrem podjetju v okolici Celja. Ponudbe pod oznako »GOTOVINA«.

AVTO SKODA 105 S, letnik 1977, prevoženih 6500 km, karamboliran, prodam. Ivan Reberšek, Latkova vas 19 — 63312 Prebold.

SIVALNI STROJ BAGAT »Jadranka« in žitni mlin premera kamnov 18 col prodam. Cena po dogovoru. Neža Markovič, Štore 44.

ZETOR 25 KS dobro ohranjen prodam. Ivan Cencelj, Tremerje 9, Celje.

FIAT 750 letnik 1967, karamboliran, registriran do 31. 12. 1978, poceni prodam. Vinko Kolar, Lokarje 13, Sentjur pri Celju.

GARAZNA VRATA v. 220 š. 220 cm prodam zaradi dimenzije. Alojz Verdinek, Botričnica 24, Sentjur.

OJACEVALEC moči 2 x 80 W z zvočno skrinjo 105 W ter harmoniko Hohner Verdi 5, 120 basov, prodam. Jože Galič, Sempeter v Sav. dolini 91.

125 PZ letnik 72 december prodam ali zamenjam za manjši avto. Konrad Hribar, Marija Reka 65, Prebold.

DVA PRASIČA za zakol cca 120 kg ugodno prodam. Franc Veber, Galicija 66, Zalec.

ZASTAVA 750 prodam po de. lih. Ivan Hribar, Marija Reka 65, Prebold.

CCA 8.000 kilogramov sladkega sena od tega polovico detelje — črne, prodam. Martin Catar, Zadobrova 84 a, Škofja vas.

FIAT 750 letnik 70 v nevozni stanju prodam lahko po delih. Informacije popoldne na telefon 279-78.

PRALNI STROJ malo rabljen menjam za oljno peč ali televizor. Dam tudi za krompir in večna vrata — nova in selonit plošče 127, vse po ugodni ceni. Sklepič, Sonovo 9, Kozje.

GARAZO v Jurčičevi ulici prodam najboljšemu ponudniku. Ponudbe pod oznako »GARAZA«.

KUPIM

KOMPLETNA KOLESA z bobni in osmi, prednja ali zadnja od Zastave 101, 750 ali 850, kupim. Strupeh,

Štrma pot 12, Celje.

ENO LETO STAREGA PSA čuvaja kupim. Poženel, Celje, Lisce 3.

AVTO Lado ali drugo vozilo do 4 milijone vrednosti kupim za gotovino. Dragan Bomeštar, Cinkarniška pot 12, Celje.

ENOSOBNO STANOVANJE ali manjše dvosobno stanovanje v Celju ali bližnji okolici kupim. Ponudbe pod oznako »UDOBNO«.

STANOVANJA

OPREMLJENO GARSONJE RO ali enosobno stanovanje iščeta zakonca brez otrok. Ponudbe pod »CE-LJE«.

MLADOPOROČENCA brez otrok iščeta stanovanje, po možnosti sobo in kuhinjo, ali pa samo sobo v bližini Celja. Ponudbe pod oznako »MIRNA IN POSTELNA«.

ZAMENJAM dvosobno stanovanje (63 kv. m) veliko, za dvosobno ali trosobno v bloku, ali dobro ohranjeno v Celju. Milena Pogelšek, Plečnikova 29, Celje. Ogleđ ob nedeljah ves dan.

MANJŠE STANOVANJE ali starejšo hišo v Celju ali okolici (do 15 km iz Celja) kupim. Ponudbe z navedbo cene pošljite na oglasni odd. pod »DRUŽINA«.

SOBO opremljeno v Celju ali širši okolici nujno iščem. Sem samski in zaposlen. Pismene ponudbe pod »MOŽ BESEDA«.

UČITELJICA angleškega jezika nujno potrebuje eno ali dvosobno stanovanje po možnosti neopremljeno, v Laškem ali bližnji okolici. Ponudbe pod oznako »MO. ZNOST PREDPLAČILA« ali na telefon 063 710-693, popoldne.

SOBO in kuhinjo s kopalnico v mestu Celju išče začasno mlado francoski zakonski par. Ponudbe na telefon 27-402 ali 27-422.

SOBO in kuhinjo oddam za koncema za eno leto. Plačilo vnaprej. Celje, Popovičeva 39.

V OKOLICI CELJA iščem sobo, po možnosti s posebnim vhodom. Ponudbe na telefon 22-925 vsak dan od 10. do 16. ure.

NA STANOVANJE vzamem mlado zaročenca na manj-

šo kmetijo. Ponudbe pod oznako »DEDOVANJE«.

ZAPOSILITEV

KLJUČAVNICARJE, kvalificirane in priučene sprejem takoj. Ključavničarstvo Aleksander Erjavec, Celje, Delavska 8.

NATAKARICO kvalificirano ali priučeno sprejem v redno delovno razmerje. Bife PARK Celje, Maistrova 2, tel. 217-63.

RAZNO

ZENSKO za varstvo otroka — enkrat tedensko v po-

poldanskem času iščem Balmazovič, Kersnikova 14, Celje.

IZGUBIL se je mlad pes ončar, črno rjav. Poštenega najditelja prosim, da sporoči na naslov: Nuša Melje, Celje, Gradnikova 10.

MLADA ZAROČENCA z veseljem do kmečkega delavstva prevzameta večje posesti in vso oskrbo lastnikov. Anton Zalokar, Gosposvetska 6, Celje.

AVTO MOTO DRUSTVO SLANDER organizira tečaj za voznike inštruktorje B, C in D kategorije. Pjave sprejema turistična pisarna AMD Slander, Ljubljanska c. 37, od 6. do 18. ure in ob sobotah od 7. do 12. ure.

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam nudili pomoč ob težki izgubi drage žene, mame, stare mame

Elizabete Kelner

iz Libo

Prisrčna hvala za vsa izražena sožalja, poklonjene vence in cvetje, kakor tudi za tako številno spremstvo na njeni poslednji poti. Posebna zahvala zdravniškim dr. Veri Počočnik, Milanu in Dori Kos, kolektivoma Petrol Celje in Keramična Liboje, tovarišema Jožetu Pevcu iz Griž, Ivanu Obrežu za njegov trud, godbi in pevcom, sosedom, govornikom in duhovniku za poslovljne besede.

Zalujoči:

mož Jože, brat Tone, sinova Vili in Jože z družinami

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega očeta, starega ata, pradedu, brata in strica

FRIDERIKA ČUKA

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste darovali cvetje in vence, izrazili sožalje in ga pospremili na zadnji poti. Hvala vsem lovskim družinam, posebno lovski družini Vojnik za organizacijo in poslovljne besede, kakor tudi godbi in duhovniku za cerkveni obred.

VSI NJEGOVI

Vojnik, dne 5. I. 1978

osvežite se s skodelico jubilejne kave

KRONIKA

TV SPORED

NEDELJA, 15. 1.

8.20 Poročila
8.25 Za nedeljsko dobro jutro:
Moč zborovskega petja
8.55 635
9.35 J. Mitchell: Jennie, barvna
nadaljevanka
10.25 Osnovni, barvna serija
10.50 Jules Verne, barvna nadalje-
vanka
11.10 Puf in Muf, barvna risanka
11.25 Mosaik
11.30 Ljudje in zemlja, barvna od-
daja
12.30 Poročila do 12.35
Poljudno znanstveni film
Veseli tobogan: Guncije
Okrogli svet
Poročila
Film: Nismo mi angelčki
Barvna risanka
Sportna poročila
17.50 Dnevno košarkarsko preve-
stivo, srečanje Radnički:
Bosna, prenos, v odmoru
propagandna oddaja
19.20 Cikcak
19.30 TV dnevnik
19.55 Propagandna oddaja
20.00 Vrnitev odvisnih, barvna
serija TV Beograd
21.00 Propagandna oddaja
21.05 Ob vodi je mlin, barvna od-
daja iz cikla Človek brez
meja
21.35 TV dnevnik
22.00 Sportni pregled
22.30 Poročila

Oddajniki II. TV mreže:
8.55 Poročila (Bg II)
9.00 Oddaja za JNA (Bg II)
12.00 Poročila (do 12.05) (Bg II)
13.30 Nedeljsko popoldne (Zg)
19.30 TV dnevnik (Bg)
20.00 Dokumentarna oddaja (Bg II)
20.45 24 ur (Bg II)
21.05 Celovečerni film (do 2.45)
(Bg II)

PONEDELJEK, 16. 1.

9.30 TV v šoli
11.40 TV v šoli: Od doma do šo-
le, Istrske cerkve, Svet ato-
mov (do 12.40)
16.10 Kmetijska oddaja TV Beo-
grad
17.30 Poročila
17.15 Vrtne na obisku: Otroci te-
lovadja
17.30 Svet, v katerem živimo,
barvni film
18.00 Obzorik
18.10 Grafične tehnike, barvna se-
rija
18.40 Mosaik
18.45 Mladi za mlade
19.15 Barvna risanka
19.20 Cikcak
19.30 TV dnevnik
19.55 Propagandna oddaja
20.00 TV drama
20.55 Propagandna oddaja
21.00 Kulturne diagonale
21.45 TV dnevnik
22.00 Mosaik kratkega filma

Oddajniki II. TV mreže:
17.15 TV dnevnik (Zg)
17.35 TV koledar (Zg)
17.45 Zverinice iz Režije, nanaš-
ka TV Lj (Zg)
18.00 Odprta vrata, oddaja TV
Skopje (Bg)
18.15 Izobraževalna oddaja (Bg)
18.45 Mladi za mlade (Zg)
19.30 TV dnevnik (Zg)
20.00 Sportna oddaja (Bg II)
20.30 Izkusnje (Zg II)
21.00 Poročila (Zg II)
21.30 Celovečerni film (do 22.50)
(Bg II)

TOREK, 17. 1.

9.30 TV v šoli
11.40 TV v šoli: Dnevnik 10, Istr-
ski gradci, Od atoma do
življenja (do 12.40)
17.25 Poročila
17.30 Politična, oddaja TV Zagreb
18.00 Obzorik
18.10 Mali svet, oddaja TV Zag-
reb
18.40 Mosaik
18.45 Čas, ki živi: Med borci pre-
komorci
19.15 Barvna risanka
19.20 Cikcak
19.30 TV dnevnik
19.55 Propagandna oddaja
20.00 Diagonale
20.30 Propagandna oddaja
20.35 G. E. Clancier: Črni kruh,
barvna nadaljevanka
21.30 Iz koncertnih dvoran
22.10 TV dnevnik

Oddajniki II. TV mreže:
17.15 TV dnevnik (Zg)
17.35 TV koledar (Zg)
17.45 Pionirske TV novice (N.
Sad)
18.15 Nove knjige (Zg)
18.45 Dnevnik 10 (Zg)
19.05 Kulturni pregled (Zg)
19.30 TV dnevnik (Zg)
20.00 Odprt ekran (Sa)
20.40 24 ur (Bg II)
21.10 Znanost (Bg II)
21.55 Dokumentarna oddaja (do
22.15) (Zg II)

SREDA, 18. 1.

9.40 TV v šoli
11.40 TV v šoli: Priateljstvo,
Istrske črte, Fizika (do
12.40)
17.30 Poročila
17.25 K. Kovič: Moj prijatelj Piki
Jakob, barvna nadaljevanka
17.45 Južnoameriški indijanci, na-
daljevanka in konec
18.00 Obzorik
18.10 Na sedmi steni
18.40 Mosaik
18.45 Od vsakega jutra nastane dan:
Murska Sobotna, barvna na-
daljevanka
19.15 Barvna risanka
19.20 Cikcak
19.30 TV dnevnik

19.55 Propagandna oddaja
20.00 Film tedna: Kavelj 22 —
barvni film
21.50 Propagandna oddaja
21.55 TV dnevnik
22.10 Recital harfistke Rude Kosi,
barvna oddaja

Oddajniki II. TV mreže:
17.15 TV dnevnik (Zg)
17.35 TV koledar (Zg)
17.45 Daljnogled (Bg)
18.15 Dokumentarni film (Zg)
19.30 TV dnevnik (Zg)
20.00 Labor v sredo (Bg)
22.00 TV dnevnik (Zg)

ČETRTEK, 19. 1.

9.30 TV v šoli
11.40 TV v šoli: Novarna vojska,
Slavoljka, Biologija (do
12.40)
17.10 Poročila
17.15 Po sledih Marca Pola, bar-
vna nadaljevanka
18.05 Obzorik
18.15 Mosaik
18.20 Profesor Baltazar, barvna
risanka
18.30 Spoktor, barvna oddaja
18.40 M. Bešina: Suf smo se igra-
li, barvna nanašanka Igra-
mo se gledališče
19.15 Barvna risanka
19.20 Cikcak
19.30 TV dnevnik
19.55 Propagandna oddaja
20.00 Oči kritike
20.40 Propagandna oddaja
20.45 G. Boccaccio: O dobročus-
nem menihu, serija Dela-
meron
21.25 Na zvezd
21.55 TV dnevnik
22.30 Jazz na ekranu

Oddajniki II. TV mreže:
16.55 Budimpešta: Rokomet Va-
sas: Radnički (ženske) (IV)
18.15 Znanost (Zg)
18.45 Vprašajmo, vprašajte (Sa)
19.30 TV dnevnik (Zg II, TV)
20.00 Zabavno glasbena oddaja
(Bg II)
21.15 24 ur (Bg II)
21.35 Dokumentarna oddaja (do
22.05) (Sa II)

PETER, 20. 1.

9.30 TV v šoli (do 11.40)
11.55 Kitzbühel: Smuk za moške,
prenos do pribl. 13.30, EVR
16.10 Smuk za moške, barvni po-
snetek iz Kitzbühla
17.10 Poročila
17.15 O divjaškem divjaku, odda-
ja iz cikla Pravilice iz lu-
karjevega vozička
17.40 Dobek Dominik, barvna seri-
ja
18.05 Obzorik
18.15 Pevski tabor Senvid pri Sti-
čini
18.40 Mosaik
18.45 Ljudje in mesto, barvna izo-
braževalna serija
19.15 Barvna risanka
19.20 Cikcak
19.30 TV dnevnik
19.55 Propagandna oddaja
20.00 Odrasle luči, zabavno glas-
bena oddaja
21.00 Propagandna oddaja
21.05 Razgledi: Gledljive slike Bo-
šiderja Jakca, barv. dok.
nanašanka
21.50 TV dnevnik
22.05 Spencerjevi piloti, serijski
barvni film

Oddajniki II. TV mreže:

17.15 TV dnevnik (Zg)
17.35 TV koledar (Zg)
17.45 Igrajmo se gledališče, nana-
šanka TV Ljubljana (Zg)
18.15 Družbena tema (Sa)
18.45 Glasbeni amaterji (Sa)
19.30 TV dnevnik (Zg)
20.00 Kultura (Zg II)
21.00 Včeraj, danes, jutri (Zg II)
21.30 Portret (Zg II)
21.50 Glasbena oddaja (do 22.50)
(Bg II)

SOBOTA, 21. 1.

8.00 Poročila
8.05 Profesor Baltazar, barvna
risanka
8.15 K. Kovič: Moj prijatelj Piki
Jakob, barvna nadaljevanka
8.30 M. Metina: Semo smo se ga
igrali, barvna nanašanka Igra-
jmo se gledališče
9.00 Mali svet, oddaja TV Zagreb
9.30 Ljudje in mesto, barvna izo-
braževalna serija
10.00 Dokumentarna oddaja
Novela Henryja Jamesa, bar-
vna nanašanka
Poročila
11.55 Kitzbühel: Smuk za moške,
barvni prenos (do pribl.
13.30)
16.15 Poročila
16.20 M. Buljan, Daška, barvna
drama TV Zagreb
17.30 Obzorik
17.40 Mosaik
17.45 Flandrijski pes, mladinski
film
19.15 Barvna risanka
19.20 Cikcak
19.30 TV dnevnik
19.55 Propagandna oddaja
20.00 J. Mitchell: Jennie, nadalje-
vanje in konec
21.00 Propagandna oddaja
21.05 Vsečinar na dožali, barvni
film
22.40 TV dnevnik
22.55 635
23.35 Poročila

Oddajniki II. TV mreže:

17.30 Poročila (Zg)
17.35 TV koledar (Zg)
17.45 Plus pot (Sa)
18.45 Humoristična oddaja (N.
Sad)
19.30 TV dnevnik (Zg II, Bg)
20.00 W. A. Mozart: Idomeno —
II. del (Bg II)
21.00 24 ur (Bg II)
21.10 Pešton (Bg II)
22.00 Sretna sobota (do 22.15)
(Sa II)

KINO

UNION: 12. 1. ob 16. in 18.
uri ameriški barvni film
»Umri na drugem mestu«;
ob 20. uri filmsko gledališče,
film »Ameriški grafiti«
od 13. do 14. 1. ameriški
barvni film »Umri na dru-
gem mestu«
od 15. 1. dalje angleški
barvni film »Emilie«

METROPOL: 12. 1. še ame-
riški barvni film »12 žigo-
sanika«
od 13. do 15. 1. nemški
barvni film »Pogledi nekega
klovna«
od 16. 1. dalje francoski
barvni film »Belmondo v mi-
siji pravice«

DOM: do 13. 1. ameriški
film »Tarzan in sirene«
od 14. do 16. 1. ameriški
barvni film »Jezdec na stran-
ski poti«
od 17. 1. dalje ameriški
barvni film »Neprijatelj Apa-
čev«

SLG

Petek, 13. januarja ob 15.30
uri Rudi Seligo: »Čarovnica
iz Zgornje Davče« za V. mla-
dinski abonma; ob 19.30 uri
isto delo za Slovensko Bi-
strico.

Sobota, 14. 1. ob 19. 30 uri
»Čarovnica iz Zg. Davče« za
sobotni abonma.

Ponedeljek, 16. 1. ob 19.30
uri »Čarovnica iz Zg. Davče«
za I. mladinski abonma

Torek, 17. 1. ob 15.30 uri
»Čarovnica iz Zg. Davče« za
II. mladinski abonma; ob
19.30 uri isto delo za III.
mladinski abonma.

PROM. NESREČE

POD KOLESA

JANEZ VONTA, 27 iz Krš-
kega je vozil z osebnim avto-
mobilom skozi kraj Ribnica
pri Brežicah. V desnem, pre-
glednem ovinku je nenadoma
zapeljal prek neprekinjene
sredinske črte na levi vozni
pas in se tu zaletel v zadnja
kolesa tovornjaka, nato pa
še v kolesa priklopnika. Ta-
koj po prevozu v brežiško
bolnišnico je voznik Vonta
umrl. Škode je za 100.000 di-
narjev.

KOLESARKA IN
PEŠAKINJA

Voznica kolesa na pomožni
motor MARIJA MACEK, 31,
iz Reka pri Laškem je v
Lahomnem dohiteja pešakinjo
MARJANO Kladnik, 18, iz
Harji, ki je hodila po svoji
desni strani. Mačkova je pe-
šakinjo zadela s sprednjim
kolesom, tako da sta obe pa-
dili, poškodovala pa se je sa-
mo Kladnikova, ki so jo ta-
koj odpeljali v celjsko bol-
nišnico.

DVAKRAT NEPREVIDEN

ANTON POLUTNIK, 37, iz
Vojnika je pripeljal z oseb-
nim avtomobilom z lokalne
ceste iz Šmarjnega v Rožni
dolini do magistralne v Voj-
niku, ker pa je vozil zelo
hitro, je zapeljal čez cesto v
jarek. Polutnik, ki se ni po-
škodoval, je izstopil in se
napotil na drugo stran cesti-
šča, da bi poprosil za pomoč.
Ko pa se je ponovno vračal
k svojemu poškodovanemu
avtomobilu, je bil neprevi-
den. Zbil ga je namreč, in
to na sredini cestišča, vo-
znik osebnega avtomobila
KAREL ROZANC, 20, iz Sr-
ževce, ki je pripeljal iz celj-
ske smeri. Voznik si je pri
padcu zlomil desno koleno
in levo zapestje.

NA PREHODU ZA PEŠCE

Na prehodu za pešce na
Foitovi ulici v Velenju je
voznik osebnega avtomobila
STANIMIR BRADOVIČ, 18,
iz Velenja zbil pešca, VIN-
KA PETRIČA, 23, iz Velenja,
ko je le-ta s še drugim peš-

KO
TO

KOTEKS TOBUS

IN

ZBIRALNICE

KMETIJSKIH

ZADRUG

ODKUPUJEJO SVINJSKE KOŽE PO UGODNEJŠI CENI KOT PREJŠNJA LET

ci prečkal cesto na prehodu.
Bradovič je zavil nekoliko
v levo, zbil Petriča, nato pa
zapeljal na levi vozni pas
in tu trčil v tovornjak, ki
je pripeljal iz nasprotno sme-
ri. Vinko Petrič se je lažje
ranil, škode na poškodovanih
avtomobilih pa je za 8.000 di-
narjev.

SKOZI RDECO LUC

Do križišča Mariborske in
Dečkove ceste v Celju je pri-
peljal voznik osebnega avto-
mobila DIMITRIJ VASIČ, 39,
iz Arclina in čeprav je na
semaforju gorela rdeča luč,
je zapeljal v križišče. Takrat
pa je po Bežigrjski cesti
pripeljal kolesar IVAN ARN-
SEK, 43, iz Celja, katerega
je Vasič zbil po cestišču in
se je le-ta poškodoval po
kolenu in si zlomil rebra.

MRTVA MOŽ IN ŽENA

FRANC NOVACAN, 47, iz
Celja je vozil z osebnim av-
tomobilom iz Celja proti
Vranskemu, ko je v Šentru-
peltu, v blagem ovinku vo-
znik osebnega avtomobila, ki
je vozil iz nasprotno smeri,
nenadoma zapeljal v levo in
trčil v Novacanova avto. Trče-
nje je bilo tako močno, da je
voznik Franc Novacan ta-

koj umrl, med prevozom v
bolnišnico pa tudi njegova
32-letna žena JOZEFA. V
osebnem avtomobilu, ki je
nesrečo povzročil, sta bila
JANKO SREDENSEK, 43, iz
Ponikve in JOZE IRMANČ-
NIK, 27, iz Drešnje vasi —
miličniki pa zaradi njunih
hudih poškodb, niso takoj
ugotovili, kdo je v času ne-
sreče vozil avtomobil. Škode
je za 70.000 dinarjev.

PREHITRO V OVINEK

Skozi Stopče je vozil z
osebnim avtomobilom PE-
TER ODER, 52, iz Celja. V
ostren desnem ovinku ga je
zaradi prehitre vožnje zane-
slo na desno bankino, kjer
ga je obrnilo, nato se je
prevrnil preko strehe. Med-
tem je iz avtomobila padla
sopotnica, 80-letna ELIZABE-
TA ODER, iz Celja in ko se
je avtomobil prevrnil še dru-
gič, je padel nanjo. Bila je
tako mrtva.

9 UR POD TRAKTORJEM

MILAN REMIC, 25, iz Rovt
pri Mozirju je vozil neregis-
triran traktor s prikolico po
gozdni cesti skozi Črto. Ko
je vozil po klanou navzdol
po poledeneli cesti, brez po-

trebne zimske opreme, ga je
zaneslo v levo s ceste 8 me-
trov globoko, kjer je traktor,
ki je obstal na desnem bo-
ku, pod seboj pokopal vo-
znika. Našli so ga šele na-
slednje jutro, zdravnik pa je
ugotovil, da je umrl zaradi
poškodb po glavi in zaradi
zmečkanin.

PESEC PRED AVTOBUS

Blizu gostilne Ovenk v
Sempetru je nenadoma izven
prehoda za pešce prečkala
cesto JOZICA KOŠAK, 79, iz
Zalog pri Žalcu in to v tre-
nutku, ko je iz ljubljanske
smeri pripeljal avtobus, ka-
terega je vozil MARJAN
KRANJC, 45, iz Ljubljane.
Voznik nesreče ni uspel pre-
prečiti in je pešakinjo zbil
na levo stran ceste, kjer je
obležala mrtva.

UMRLA PO DESETIH DNEH

V celjski bolnišnici je de-
set dni po prometni nesreči
umrla 14-letna ZDENKA GO-
RINSEK iz Zg. Prelog. Ta
nesreča je bila v kraju Sp.
Preloge, ko je deklica nena-
doma stekla čez cesto tik
pred osebnim avtomobilom,
ki jo je zbil 20 metrov da-
leč, kjer je obležala težje
poškodovana.

PO SIBIRIJI (5)

FOTOGRAFIRANJE: NE!

NA POTI V VZHODNO SIBIRSKI IRKUTSK

Naša naslednja postojanka je bil Irkutsk, več kot tristo let staro mesto, ki je hkrati prestolnica Vzhodne Sibirije. Na letališču v Bratsku smo na letalo čakali v posebnem oddelku, ki je namenjen le tujcem. To pomeni, da je malce bolj urejeno. Vseeno pa nam žilica ni dala miru in letališko zgradbo smo si dodobra ogledali. Severna letališča na prvi pogled še zdaleč ne izgleda tako urejeno kot smo jih vajeni pri nas. Ljudje v delovnih oblekah, s čulami, nahrbtniki in velikimi vrečami so ležali, kjer so si pač našli najboljše mesto za mirni počitek in čakanje na njihovo letalo. Videli smo mnogo mladincev, ki so v počitnicah odhajali na razne delovne akcije širom po Sibiriji. Obblečeni so bili v posebne zelene uniforme, med njimi pa je bilo precej Kubancev. Na prvi pogled je letališče spominjalo prej na kakšno našo železniško postajo. To je konec koncev razumljivo, saj so razdalje med posameznimi mesti v

Sibiriji tako velike, da bi bilo nesmiselno potovati z železnico ali avtomobili. Sicer pa tudi cestne povezave skorajda ni. Nič čudnega ni, da so zato letalski prevozi izredno poceni. Ze v Bratsku nismo mogli nikjer kupiti razglednic tega mesta, zato smo mislili, da nam bo to uspelo vsaj na letališču. Zaman! Celo kičastih razglednic, ki bi jih lahko kupili, nam prodajalka ni privoščila. Vsaj

PISE JANEZ VEDENIK

po njenem obnašanju in neprijaznosti sodeč. No, končno smo se le vkrcali v majhno letalo in začel se je enourni polet proti jugu, proti Irkutsku. Še pogled z letala na Bratsk, na čudovite zalive Angare, hidrocentrale, potem pa ves čas nepregledni zeleni gozdovi, med katerimi se je vila lepotica Angara. Kdo ve, kakšna bogastva skriva ta del sveta v sebi, kakšna mesta nastajajo v tej divjini in

kakšne človeške usode se spletajo sredi zemlje, za katero bi lahko rekli, da je odrezana od sveta. Vse to pa bo najbrž le znota. Prepričan sem, da bo že čez nekaj časa tu zrastle vsaj nekaj novih mest, ki bodo zarisana na vseh zemljevidih.

V letalu smo dobili kozareček limonade, ki nam jo je postregla prijazna stewardesa, malce bolj okroglo postavljena, štela pa jih je kakšnih petdeset let. Med poletom nas je nekajkrat opozorila, da je fotografiranje z letala prepovedano.

Pristanek na letališču v Irkutsku, kjer vlada vročina. Prav gotovo kakšnih 35 stopinj Celzija. Asfalt se nam je topil pod nogami, ko smo stopali proti letališki zgradbi. Pred letališčem nas je že čakal avtobus, ki nas je odpeljal v najbolj znani irkutski hotel Angara. Ze takoj ob prihodu v to mesto smo opazili, da vlada mnogo večji vrvež kot v Bratsku.

(Dalje prihodnjič)

Najmodernejši hotel in hkrati največji v Irkutsku je hotel Angara. Za tiste, ki ljubijo mir, prve dni najbrž ni preveč prijetno, saj nenehni pristanki in vzleti letal ter trušče ne dajejo mirnega spanca.

ZANIMIVOSTI

KAR POT POD NOGE

HOJA PO SVETU — NOV HOBI BOGATIH

V času ko kozmonavti v uri obletijo zemljo, ko si vsak, ki ima denar lahko privoščiti let okoli zemlje v nekaj dneh in pri tem vidi ducat svetovnih velemerst, v tem času se nekateri podajajo na pot peš.

Eden takih pešcev, ki so svojim nogam obljubili štruco, je Britanec Sebastian Snow. Za svojo pešpot si je izbral nič več in nič manj kot 15.000 milj dolgo pot od Aljaske do Ognjene Zemlje. Čisto zares, od najjužnejše

točke južne Amerike preko vsega južnoameriškega kontinenta, čez dežele Srednje Amerike, čez Združene države, Kanado in Aljasko na skrajni sever. Pri svoji hoji pusti za seboj dnevno 50 do 60 kilometrov, bili pa so dnevi, ko je zmogel v 23 urah tudi 110 kilometrov. Na naši sliki ga vidimo, pešca in pol, ko jo maha po železniškem tiru v Peruju. Njegov sistem je, da vsako uro počije deset minut. In enega se krepko drži. V dneh ko

hodi, si ne umiva nog. In s suho krpo si jih obriše. Umiva si noge le, kada ostane leje več dni.

Brez dvoma je takle možakar občudovanja vredni zlasti njegov pogum in vzdržljivost. Ima pa tudi dodatno vrednoto. Ni revež in lahko takole potuje, kajti če prepeš, potovanje čez ves dolgi ameriški kontinent ni zastonj — vmes je treba kaj pojesti, spati, si tu in tam kupiti kakšne čevlje...

TUDI ZA ČLOVEKA?

SKRIVNOST STARANJA

KAJ Z VELIKIM ODKRITJEM ZNANSTVENIKOV

Samica hobotnice je obsojena na smrt v tistem trenutku, ko ustvari novo življenje. Medtem ko skrbi za svoj zarod, gre za približno 150.000 jajčk, strahotno zmanjšuje zase potrebne količine hrane in deset dni po tem, ko je položila jajca, enostavno umre od lakote in izčrpanosti.

Znanstveniki so dolgo verjeli, da spolno dozorevanje na nek nepojasnjen način ubija samico hobotnice. Toda pred nekaj tedni je eden od fiziologov z univerze Brandeis v ZDA seznanil strokovnjake, da je odkril vzrok smrti teh živali, ki je bil do sedaj praktično neznan. Jerome Wodinsky je uspel podaljšati življenje samicam hobotnic in verjame, da bo njegovo odkritje imelo izredno pomembno vlogo pri proučevanju mehanizma staranja tudi pri višjih bitjih.

Wodinsky je — kot mnogi

drugi pred njim — prišel do tega odkritja povsem slučajno. Tako v znanem strokovnem časopisu Science pojasnjuje, da je — izpopolnjeval svoje kirurške sposobnosti na samicah hobotnice, ki so valile jajčeca ter so tako ali tako bile obsojene na smrt. Izrezal jim je tako imenovane očesne žleze. Pozneje bi naj izkušnje uporabil tudi pri samicah hobotnice, da bi tako proučeval in primerjal njihovo obnašanje.

Po odstranitvi drobnih žlez, ki so med očmi (sicer kontrolirajo spolno dozorevanje) samic hobotnice, te niso več umirale. Nasprotno. Intenzivno so se hranile, pridobile na teži in so se celo ponovno pričele pariti. Wodinsky se je hitro odločil in nadaljeval raziskovanja v tej smeri. Pokazalo se je, da so samice brez teh optičnih žlez živele mnogo dlje od tistih, ki jim žlez niso odstranili. Celot štiri mesece se jim je

podaljšala življenjska doba, medtem ko je povprečno življenje teh živali eno leto. Raziskovanja so poleg drugega dokazala tudi, da je enako s samci hobotnice. Tudi ti so brez optičnih žlez živeli dalj časa kot drugi.

Se vedno pa ni jasno, kakšne signale smrti te žleze pošiljajo v organizem. »Morda gre za enega, morda pa za več hormonov,« je izjavil Wodinsky.

Jasno je, da odkritje tega fiziologa dopolnjuje teorijo, da poteka staranje vseh živih bitij po osvobajanju določenih kemičnih substanc v telesu. Če bo mogoče to »kemično skrivnost« izolirati iz žlez hobotnice, bi lahko izkušnje uporabili tudi na drugih živalih. »Sumim, da je proces staranja pri sesalcih tako enostaven,« pravi Wodinsky, »vendar, če narava najde nekaj, kar dobro deluje, uporablja takšen sistem vedno znova.«

ONA IN ON

Zakon je kot kopel, ko si notri, ni več tako vroče.

Prer'atera žena ima strašanski spomin — ničoli nič ne pozabi.

Ljubezen ima lasten, izbran jezik. Zakon se vrne nazaj k vsakodnevni mu narečju.

Žal poznam samo eno od sedmih svetovnih čudes, to je bivši mož moje žene.

OČE IN SIN

Sinek si za rojstni dan želi pravi pravcati revolver.

Oče ves osupel željo zavrne:

— Kaj si sploh misliš, mulc. Revolver. Zaenkrat odločam še vedno jaz. Razumeš?!—

— Toda očka, če bi imel pravi revolver...

HUMOR

AVDIENCA

Dva direktorja si telefonirata:

— Ali se lahko ta teden srečam z vami, prvi prvi.

— Seveda, uredite to z mojo tajnico, odvrne drugi.

— To sem storil že prejšnji teden. Res zanimiva in vražje vročkrvna oseba je, toda tokrat bi se moral res sestati z vami osebno!

AVDICIJA

Šef dekletu, ki se je prijavila na oglas za službo tajnice:

— In kakšni ste kaj na pisalnem stroju?—

Dekle rahlo zardi in tiho odvrne:

— Ne. Na pisalnem stroju še nisem poskusila...—

NOVI
tednik

2

NOVI TEDNIK — Glasilo občinskih organizacij Socialistične zveze delovnega ljudstva Celje Laško Slovenske Konjice. Sentjur Šmarje pri Jelšan in Zalec — Uredništvo: Celje Gregorčičeva 5, poštni predaj 161 Naročnina in oglaš: 1rg V kongresa 10 — Glavni in odgovorni urednik: Milian Seničar; tehnični urednik: Drago Medved — Redakcija: Milian Božič, Jure Krašovec, Mateja Podjed, Vojko Rizmaj, Brane Stamejčić (odg ur. Radia Celje), Damjana Stamejčić, Zdenka Stopar, Milenko Strašek, Janez Vedenik, Tone Vrabl — Izhaja vsak četrtek — Izdaja ga CGP »Delo« Ljubljana — Rokopisov ne vračamo — Cena posamezne številke 4 din — Celoletna naročnina 180 din, polletna 90 din Za inozemstvo je cena dvojna. Itekoči račun 50102-601-20012 CGP »Delo« Ljubljana — Telefon 22-389, 23-105, oglasni in naročnina 22-800.